

انجیل یوحنا

۷ او برای شهادت آمد تا بر آن نور شهادت دهد،
تا به وسیله او همه ایمان آورند.

۸ او خود، آن نور نبود،
بلکه بر نور باید شهادت می داد.

۹ سخن، آن نور راستی بود
که هر آدمی را روشنی می بخشید
چون به جهان درمی آید.

۱۰ او در جهان بود
و جهان به وسیله او هستی یافت
و جهان اورا نشناخت.

۱۱ به خانه خود آمد
و کسانش او را پذیرفتند.

۱۲ اما به همه کسانی که او را پذیرفته اند و به نام او
ایمان دارند، اقتدار داده تا فرزندان خدا شوند،
۱۳ آنانی که نه زاده از خون، نه از هوس جسم و نه
از اراده آدمی، بلکه از خدا هستند.

مقدمه

۱ در آغاز سخن بود
و سخن نزد خدا بود
وسخن خدا بود.

۲ در آغاز او نزد خدا بود.

۳ همه چیز به وسیله او هستی یافت
و بدون او چیزی از موجودات وجود نیافت.

۴ زندگی در او بود،
و زندگی نور آدمیان بود؛

۵ و نور در تاریکی می درخشید
و تاریکی بر آن دست نیافت.

۶ مردی ظاهر شد، فرستاده شده از سوی خدا که
نامش یحیی بود.

۱۸-۱: مقدمه بیانگر نکات اصلی انجیل است. ۳-۱: سخن (یونانی **logos**) خدا مفهومی بسیار فراتر از تکلم دارد، درواقع او عامل ازلی خدا در جهان است که آفریننده (مز ۶:۳۳؛ حک ۱:۹؛ بنی ۲۶:۴۳؛ ر.ک. پید ۳:۱ وغیره) و نجات دهنده می باشد (مز ۱۰:۱۹-۲۰؛ حک ۱۵:۱۸). سخن، ازلی (در آغاز)، شخص (نزد خدا) و الهی است (خدا بود). این سخن، عیسی مسیح است (آیه ۱۴). ۳: با استفاده از زبان و لحنی که از کتب حکمت اقتباس شده (امت ۸:۲۷-۳۰؛ حک ۱:۲۷-۲۸؛ بنی ۹:۲۴)، عیسی به عنوان تنها واسطه خدا برای خلق‌جهان توصیف می شود (ر.ک کول ۱:۱۶-۱۷؛ عبر ۱:۲۶). ۴: ر.ک حک ۷:۲۶. ۵: «سخن» در تاریکی اولیه خلقت درخشید (پید ۲:۱) و همچنان می درخشید (ر.ک مز ۱۸:۲۸). ۸-۶: خلاصه نقش یحیی تعمید دهنده. یحیی فرستاده شد (از خدا مأموریت یافت؛ اش ۸:۶؛ ار ۷:۱؛ ملا ۱:۳:۱) تا به عیسی شاهدت دهد (آیات ۱۹-۳۴). ۱۰: اصلی ترین معنی جهان در انجیل یوحنا، نظام اجتماعی و روابط اجتماعی گناهکاری است که انسان‌ها به وجود آورده‌اند (ر.ک ۱۲:۳۱؛ ۱۶:۱۱)، اما هم چنین بیانگر خلقت مادی از جمله بشریت نیز هست. ۱۱: کسانش یعنی یهودیان که به شیوه‌ای منحصر به فرد قوم خاص خدا بودند (ر.ک ۱۶:۱؛ خروج ۱:۱۹؛ روم ۵:۱۵؛ ۸:۱۵). ۱۳-۱۲: عضویت در خانواده خدا با ادعای داشتن نوعی موقعیت ممتاز و راشتی تعیین نمی شود، چنان که در کهانت موروشی اسرائیل وجود داشت، بلکه تنها توسط خدا داده می شود. در این زمینه، اراده آدمی (تحت‌اللفظی: «اراده یک انسان») می‌تواند اشاره به مسئولین مذهبی باشد.

تا از او بپرسند: «تو کیستی؟»^{۲۰} و او اقرار کرد، انکار ننمود بلکه اقرار کرد: «من مسیح نیستم.»^{۲۱} از او پرسیدند: «پس چه؟ آیا تو الیاس هستی؟»^{۲۲} گفت: «خیر، نیستم». «آیا تو آن پیامبر هستی؟»^{۲۳} پاسخ داد: «خیر.»^{۲۴} پس به او گفتند: «تو کیستی تا به کسانی که ما را فرستاده‌اند، پاسخ دهیم؟ دربارهٔ خود چه می‌گوئی؟»^{۲۵} گفت: «من صدای کسی هستم که در صحرا فریاد برمی‌آورد راه خداوند را راست گردانید، برابر آنچه اشعیای پیامبر گفته است.»^{۲۶} و فرستادگان از فریسیان بودند.^{۲۷} ایشان از او پرسیده گفتند: «اگر تو نه مسیح هستی، نه الیاس و نه آن پیامبر، پس چرا تعمید می‌دهی؟»^{۲۸} یحیی در پاسخ ایشان گفت: «من به آب تعمید می‌دهم. در بین شما کسی ایستاده که شما اورا نمی‌شناسید، آن که پس از من می‌آید و من لایق آن نیستم که بند پای پوش او را باز کنم.»^{۲۹} این در بیت عینیا در مأواه اردن روی داد، آنجا که یحیی تعمید می‌داد.

^{۱۴} و سخن تن شد

و در میان ما ساکن گردید
و ما شکوه او را دیدیم،
شکوهی سرشار از فیض و راستی که پسر یگانه از پدر دارد.

^{۱۵} یحیی بر او شهادت می‌داد و فریاد می‌زد: «این همان است که درباره او گفته‌ام: آن که پس از من می‌آید، پیش از من شده زیرا پیش از من بوده است.»^{۳۰}

^{۱۶} زیرا از پُری او همهٔ ما بهره بردیم و فیض بعد از فیض،

^{۱۷} زیرا تورات به وسیله موسی داده شد، اما فیض و راستی از عیسی مسیح است.

^{۱۸} خدا را هرگز کسی ندیده است. همان پسر یگانه‌ای که در آغوش پدر است، او را شناسانید.

شهادت یحیی

^{۱۹} و چنین است شهادت یحیی به هنگامی که یهودیان از اورشلیم، کاهنان و لاویان را فرستادند

^{۱۴}: عیسی کاملاً انسان بود (سخن تن شد) و با جامعه انسانی کاملاً ارتباط و سروکار داشت (در میان ما ساکن گردید).^{۱۵}: در مقایسه با یحیی، عیسی هم از نظر موقعیت و هم از نظر زمانی برتری دارد (ر.ک آیات ۲-۳، ۳۰، ۳۱).^{۱۶}: فیض او پایان ناپذیر است (فیض بعد از فیض).^{۱۷}: مکافنه اولیه خدا در رابطه با وفاداری به عهد، در عیسی به کمال می‌رسد.^{۱۸}: برتری عیسی بر موسی (خروج ۳:۳۴-۱۸:۲۰) مورد تأکید قرار می‌گیرد.^{۱۹-۳۴}: شهادت یحیی (مت ۳:۱-۱۲؛ مر ۲:۸-۸:۱۵؛ لو ۱۵:۳-۱۷) یهودیان یعنی مسئولین مذهبی معبد و نیز کسانی که آنان را حمایت می‌کردند (ر.ک. توضیح آیه ۲۴).^{۲۰}: بنی اسرائیل در انتظار این بودند که الیاس (پیاد ۲:۱۱) بازگردد و راه مسیح موعود را هموار سازد (مال ۵:۴-۳).^{۲۱}: بنی منتظر نبی ای بودند که پیشگام مسیح موعود باشد (۶:۷-۱۴؛ ۱۸:۱-۱۵).^{۲۲}: یحیی که خود را صدای نداشته معرفی می‌کند، نقش پیامبری اعلام آمدن مسیح را به تحقق می‌رساند (اش ۳:۴۰-۳۴).^{۲۳}: فریسیان همراه با کاهن اعظم و کاهنانان بزرگ «یهودیانی» بودند که مسئولین مذهبی بشمار می‌رفتند. در انجیل یوحنا این واژه‌ها به طور متناوب بکار رفته‌اند (ر.ک ۱:۱؛ ۷:۷؛ ۹:۱؛ ۱۱:۱؛ ۴۵؛ ۳۲:۷؛ ۴۷:۱۱؛ ۱۸:۵۷ و ۴۷:۱۲-۳). فریسیان فرقه‌ای یهودی با نفوذ و متعهد به گسترش معیارهای طهارت همهٔ یهودیان طبق سنت کهانتی بودند.^{۲۴}: فریسیان، یحیی را به چالش می‌کشیدند زیرا او فاقد موقعیتی بود که توسط مسئولین مذهبی به رسمیت شناخته شده باشد و به آیینی اقدام می‌کرد که توسط آنها تأیید نمی‌شد.^{۲۵}: «باز کردن بند کفش» وظیفه بردگان محسوب می‌شد. تعمید یحیی، مرحله‌آمده سازی برای ظهور مسیح پنهان است که هم اکنون در میان آنان حضور دارد.^{۲۶}: بیت عینا در مأواه اردن، محل دقیق آن مشخص نیست.

آنان گفت: «در جستجوی چه هستید؟» به او گفتند: «ربی - یعنی استاد - کجا می‌مانی؟»^{۳۹} به آنان گفت: «بیائید و بینید.» پس آمدند و دیدند کجا منزل دارد و آن روز نزد او مانندند؛ این در حدود ساعت دهم بود.

^{۴۰} آندریاس، برادر شمعون پطرس، یکی از آن دو بود که گفتار یحیی را شنیده به دنبال عیسی رفته بود. ^{۴۱} او اول، برادر خود شمعون را یافته به او گفت: «ما مسیح را یافته ایم!» - که به معنای کریستوس می‌باشد. ^{۴۲} چون او را نزد عیسی برد، عیسی در او نگریسته گفت: «تو شمعون پسر یوحنا هستی. از این پس کیفا نامیده خواهی شد» - که به معنای صخره است.

^{۴۳} روز بعد عیسی می‌خواست به جلیل برود و فیلیپس را یافته به او گفت: «به دنبال من بیا!» ^{۴۴} فیلیپس اهل بیت صیدا، شهر آندریاس و پطرس بود. ^{۴۵} فیلیپس، نتنائیل را یافته به او گفت: «آن کسی که موسی در تورات و همچنین پیامبران درباره اش نوشته اند ما او را یافته ایم! او عیسی، پسر یوسف از شهernاصره است.» ^{۴۶} و نتنائیل به او گفت: «آیا ممکن است از ناصره هم چیز خوبی در بیاید؟» فیلیپس به او گفت: «بیا و بین.» ^{۴۷} عیسی

بره خدا

^{۴۹} روز بعد وقتی یحیی عیسی را دید که به سوی او می‌آید گفت: «اینک بره خدا که گناه جهان را برミ دارد،^{۳۰} این است همان کسی که درباره اش گفته ام: پس از من مردی می‌آید که پیش از من شده زیرا پیش از من بوده است.^{۳۱} و من او را نمی‌شناختم، اما چون باید بر اسرائیل ظاهر شود پس من که به آب تعمید می‌دهم آمده ام.^{۳۲} و یحیی شهادت داده گفت: «من روح را دیدم که مانند کبوتری از آسمان نازل شده بر او ماند.^{۳۳} و من او را نمی‌شناختم ولی آن که مرا فرستاده تا به آب تعمید دهم، او به من گفته است: بر آن کس که بینی روح نازل شده بر او می‌ماند هم اوست که به روح القدس تعمید می‌دهد.^{۳۴} و من دیده و شهادت می‌دهم که او پسر خداست.»

اولین شاگردان

^{۳۵} روز بعد، باز یحیی با دو تن از شاگردانش ایستاده بود.^{۳۶} چون عیسی را دید که از آنجا می‌گذرد گفت: «اینک بره خدا». ^{۳۷} و آن دو شاگرد این سخن را شنیده به دنبال عیسی رفتند.^{۳۸} چون عیسی دید به دنبال او می‌آیند برگشته به

^{۲۹}: یحیی، عیسی را به عنوان «بره» قدرتمندی معرفی می‌کند که آمده تا وضعیت گناه آلود جامعه را تغییر دهد (ر. ک آیه ۱۰؛ مکا ۵). تصویرپردازی بره از بره عید گذر (خروج ۱۲؛ ر. ک یو ۱۹: ۳۶؛ قرن ۱: ۷: ۵) و نیز از توصیف «خدم» خداوند در اشعیا ۵: ۳-۷ گرفته شده است. ^{۳۰}: ر. ک آیه ۱۵ توضیح خدا، یعنی مسیح موعود (آیه ۴۹: ۲۷؛ ۱۱: ۴۹).

^۱: ۵۱-۳۵. شهادت اولین شاگردان عیسی. ^{۳۷}: به دنبال عیسی رفتد، تا آنجا که می‌دانیم اولین شاگردان عیسی، آندریاس (آیه ۴۰) و احتمالاً شاگرد محبوب (۲۳: ۱۳؛ ۲۶: ۱۹؛ ۲۰: ۲۱؛ ۲: ۲۰؛ ۲: ۲۱؛ ۲: ۲۰؛ ر. ک مقدمه) یا فیلیپس بودند (۵۸: ۶؛ ۱۲: ۱۲؛ ۲۱: ۲۲؛ ۲۰-۱۶: ۱)؛ ر. ک مر ۱۸: ۱۵. ^{۴۲}: در زبان آرامی، کیفا (یونانی: پطرس) به معنی «صخره» است، ر. ک متی ۱۵: ۱۸. ^{۴۴}: بیت صیدا، در ساحل شمال غربی دریای جلیل. ^{۴۵}: موسی ... پیامبران، کتاب مقدس عبری مملو از پیشگویی درباره است. ^{۴۶}: ناصره، در ۲۵ کیلومتری غرب دریاچه جلیل قرار دارد و در قرن اول میلادی دهکده‌ای کوچک بوده که تصور می‌شد بسیار بی اهمیت و کوچک‌تر از

بود مادر عیسی به او گفت: «شراب ندارند.»^۴ عیسی به او گفت: «این برای من و تو چیست ای زن؟ ساعت من هنوز فرا نرسیده است.»^۵ مادرش به خادمین گفت: «هرچه به شما بگوید بکنید.»^۶ در آنجا برای تطهیر یهودیان شش سنگاب بود که هر یک دو یا سه کیل گنجایش داشت.^۷ عیسی به آنان گفت: «این سنگابها را پر از آب کنید» و ایشان لبالب پر کردند.^۸ و به ایشان گفت: «اکنون از آن بردارید و به پیش خوان سالار ببرید.» ایشان بردند.^۹ وقتی خوان سالار آبی را که شراب شده بود چشید - و نمی دانست از کجاست اما خادمین که آب برداشته بودند می دانستند - خوان سالار داماد را خوانده^{۱۰} به او گفت: «همه اول شراب خوب را پیش می آورند و چون سرمست شدند، شراب کم ارزش تر را. تو شراب خوب را تاکنون نگاه داشته ای!»^{۱۱} این چنین بود نخستین از نشانه های عیسی که آن را در قانای جلیل انجام داد و شکوه خود را نمایان ساخته شاگردانش به او ایمان آوردند.^{۱۲} پس از آن، وی به کفرناحوم فرود آمد همراه با مادر، برادران و شاگردانش و چند روز بیشتر در آنجا نماندند.

آن است که مسیح از آنجا باید.^{۱۳:۳} نتنائیل (عبری: «خدا داده است») شاید خصوصیتی کلی باشد (در متن یونانی، ضمیر جمع «شما» دو بار در این آیه بکار رفته است) برای تمام کسانی در اسرائیل که از فریب و ریا دور بودند، یعنی ویژگی های یعقوب را قبل از این که اسرائیل نامیده شود نداشتند (پید ۳۵:۲۷؛ ۲۸:۳۲). چون نسبت به عیسی صادق و گشاده رو هستند، او را در کاملیت نقش وی به عنوان واسطه مابین آسمان و زمین خواهند دید، ر. ک پید ۴۹. ۱۲:۲۸. ۱۳:۲۸. ۱۴:۷. مز ۲:۷. ۸:۹. پس انسان، پیام آور آسمانی (ر. ک دان ۱۳:۷) که خدا را می شناساند (۱۳:۳) و داور نهایی است (۲۷:۵).

۱-۲: عروسوی در قانا. ۱: روز سوم، نتنائیل (و آنهایی که او معرف آنان است، ر. ک ۱:۴۷-۵۱) لازم نبود که مدت درازی برای به تحقیق رسیدن «کارهای بزرگتر» (۵۰:۱) صیر کند. قانا یک دهکده کوچک حدود ۱۵ کیلومتری (۹ مایل) شمال ناصره بود. در یوحنا مادر عیسی هرگز نام برد نشده.^۴ زن، واژه ای از روی احترام و علاقه (ر. ک. ۲۱:۴، ۲۶:۱۹، ۱۰:۸، ۲۳:۱۲، ۱:۱۷)، نمی بایستی توسط آرزوی مادرش تعیین می شد.^۶ مراسم طهارت نوعی از رسوم بود، برخلاف خمره های گلی یا چوبی خمره های سنگی بر طبق رسوم توسط تماس با فرد یا شیئی ناپاک کشف نمی شدند.^۸ رئیس یا سرخدمتکار یا ارباب مراسم.^{۱۱} معجزات عیسی عجایی برای حیرت کردن نبودند، بلکه نشانه هایی که اشاره داشتند به جلال او و حضور خدا در او (ر. ک. ۱۴:۱).^{۱۲} کفرناحوم در ساحل شمال غربی دریاچه جلیل.

چون نتنائیل را دید که به سوی او می آید در باره اش گفت: «اینک به راستی یک اسرائیلی که بی ریا است.»^{۴۸} نتنائیل به او گفت: «مرا از کجا می شناسی؟» عیسی در پاسخ به او گفت: «پیش از آنکه فیلیپس تورا بخواند، وقتی زیر درخت انجیر بودی تورا دیدم.»^{۴۹} نتنائیل به او پاسخ داد: «ای استاد، تو پسر خدائی! پادشاه اسرائیل تو هستی!»^{۵۰} عیسی به سخن درآمده به او گفت: «چون به تو گفتم تو را زیر درخت انجیر دیدم ایمان آوردم؟ باز چیزهای برتر از این خواهی دید.»^{۵۱} و به او گفت: «آمین، آمین، به شما می گویم: خواهید دید که آسمان گشوده شده و فرشتگان خدا بر پسر انسان بالا می رود و فرود می آیند.»

نخستین نشانه

^۱ و روز سوم، عروسی ای در قانای جلیل بود و مادر عیسی آنجا بود.^۲ عیسی و همچنین شاگردانش به عروسی دعوت شده بودند.^۳ و چون شراب رو به اتمام

روزه آن را قائم خواهی کرد؟»^{۱۱} اما او از قدس تن خود سخن می‌گفت.^{۱۲} وقتی از میان مردگان قیام کرد شاگردانش به خاطر آوردنده که این را گفته بود و به نوشته مقدس و به سخن عیسی که گفته بود ایمان آوردند.

^{۱۳} چون در جشن گذر در اورشلیم بود، بسیاری با دیدن نشانه‌هایی که انجام می‌داد به نام او ایمان آوردند.^{۱۴} اما عیسی به آنان اعتماد نداشت زیرا همه را می‌شناخت.^{۱۵} و او نیازی نداشت که کسی درباره انسان شهادت دهد، زیرا او خود می‌دانست که در باطن انسان چیست.

پاکسازی معبد

^{۱۶} جشن گذر یهودیان نزدیک بود و عیسی به اورشلیم آمد.^{۱۷} و در معبد، فروشنده‌گان گاو و گوسفند و کبوتر و همچنین صرافان را یافت که نشسته‌اند.^{۱۸} پس تازیانه‌ای از طناب ساخته همه آنان را از معبد راند، یعنی گوسفندان و گواوان را و نقدینه صرافان را پراکنده نمود و پیشخوان ایشان را واژگون کرد.^{۱۹} و به کبوتر فروشان گفت: «اینها را از اینجا بردارید و دیگر خانه‌پدرم را خانهٔ سوداگری نکنید.»^{۲۰} شاگردانش به خاطر آوردنده که مکتوب است: «غیرت خانه تو مرا می‌خورد.»

^{۲۱} یهودیان به سخن درآمده به او گفتند: «برای چنین کارهایی که می‌کنی چه نشانه‌ای به ما می‌دهی؟»^{۲۲} عیسی در پاسخ به آنان گفت: «این قدس را ویران کنید، سه روزه آن را قائم خواهم کرد.»^{۲۳} آنگاه یهودیان به او گفتند: «اینک چهل و شش سال کار شده که این قدس بنا شود و تو سه

گفتگو با نیقودیموس

^۱ در میان فریسان مردی به نام نیقودیموس بود از بزرگان یهود.^۲ وی شبانه نزد عیسی آمده به او گفت: «ای ربی ما می‌دانیم که تو استادی هستی که

^{۲۴-۲۵}: اعتراض بر ضد فساد در معبد. (ر. ک متی ۱۷:۲۱؛ مر ۱۱:۱۲؛ ۱۹:۱۵؛ لوقا ۱۹:۴۵-۴۸).
^{۱۳}: عید گذر در اوایل فصل بهار برگزار می‌شد.^{۱۴}: حیوانات مذکور، برای مراسم قربانی فروخته می‌شدند. پول‌های رایج مختلفی که در دست زائران و پرستش‌کنندگان بود می‌باشد با سکه نیم شکل صوری تعویض شود تا بتوان مالیات معبد را پرداخت نمود (ر. ک خروج ۳۰:۱۱-۱۶). هچنین برای پرداخت مالیات معبد، پول رومی می‌باشد به پول یهودی تعویض شود.^{۱۵-۱۶}: اعتراض علنی بر ضد مادی گرایی که بخشی از مراسم عبادی معبد شده بود. عصباتیت عیسی نه علیه کسانی که سرگرم پرستش بودند، بلکه بر ضد کسانی بود که آنها را از پرستش منحرف می‌کردند.^{۱۷}: مزمور ۶:۹؛ (ر. ک زک ۱:۱۴؛ ملا ۳:۱).
^{۱۸}: یهودیان، یعنی مسئولین مذهبی معبد. چه نشانه‌ای...؟ این سؤال کمتر جنبهٔ پرسشی دارد و بیشتر بیانگر دیدگاه مسئولین مذهبی است که فقط آنها اقتدار دارند در مورد مسائل مذهبی اظهار نظر کنند (۳۴:۹).
^{۱۹}: این معبد را ویران کنید... نشان دهنده سنت دیریای انتقاد از معبد است (ر. ک ۴:۲؛ ۲۱:۴-۵؛ سمو ۷:۵-۷؛ ار ۷:۱؛ ۱۰:۲؛ ۳۵:۱۰؛ حزق ۱۰:۱۹-۱۸؛ اع ۷:۴۸).
^{۲۰}: چهل و شش سال، ساخت این معبد توسط هیرودیس کبیر در سال ۲۰ قبل از میلاد شروع شد (و توسط هیرودیس اغripas دوم در ۶۴ میلادی به اتمام رسید).
^{۲۱}: مفهوم دوگانه، عیسی در آن واحد هم معبد را مورد انتقاد قرار می‌دهد و هم مرگ خود را پیش‌گویی می‌کند (آیه ۱۹).

^{۲۱-۲۲}: ملاقات عیسی با یکی از مسئولین مذهبی. ^۱: فریسان، قوانین شرعی طهارت را به دقت و بیشتر از دیگر گروههای مذهبی رعایت می‌کردند. یکی از بزرگان، احتمالاً یکی از اعضای سانه‌درین

امور زمینی به شما می‌گوییم و ایمان نمی‌آورید، وقتی از امور آسمانی به شما بگوییم چگونه ایمان خواهد آورد؟^{۱۳} و هیچکس به آسمان بالا نرفته مگر همان که از آسمان فرود آمده [یعنی] پسر انسان که در آسمان است.^{۱۴} و همان گونه که موسی مار را در صحراء بالا برد، همچنین پسر انسان نیز باید بالا برده شود.^{۱۵} تا هر که به او ایمان آورد، زندگی جاودانی یابد.^{۱۶} زیرا خدا جهان را به قدری محبت نموده که پسر یگانه خود را داده تا هر که به او ایمان آورد هلاک نشود بلکه زندگانی جاودانی یابد.^{۱۷} زیرا خدا، پسر را به جهان نفرستاده تا جهان را داوری کند بلکه تا جهان به وسیله او نجات یابد.^{۱۸} آن که به او ایمان آورد، داوری نمی‌شود، آن که ایمان نیاورد هم اکنون داوری شده است زیرا به نام پسر یگانه خدا، ایمان نیاورده است.^{۱۹} داوری چنین است: نور به جهان آمده و مردم تاریکی را بیشتر از نور دوست داشته اند زیرا عمل ایشان شرورانه بوده است.^{۲۰} زیرا هر کس بدی می‌کند از نور متنفس است و به سوی نور نمی‌آید مبادا اعمالش سرزنش شود.^{۲۱} اما آن که راستی را برپا می‌دارد، به سوی نور می‌آید، برای آنکه نمایان شود که کارهایش در خدا انجام می‌گیرد.

از سوی خدا آمده‌ای، زیرا هیچکس نمی‌تواند نشانه‌هائی را که تو انجام می‌دهی انجام دهد مگر آنکه خدا با او باشد.^{۲۲} عیسی در پاسخ به او گفت: «آمین، آمین، به تو می‌گوییم: هیچکس نمی‌تواند ملکوت خدا را ببیند مگر آنکه از بالا زاده شود.»^{۲۳} نیقودیموس به او گفت: «چگونه ممکن است انسانی که سالخورده باشد زاده شود؟ آیا می‌تواند بار دیگر وارد رحم مادرش شده دوباره زاده شود؟»^{۲۴} عیسی پاسخ داد: «آمین، آمین، به تو می‌گوییم: هیچکس نمی‌تواند وارد ملکوت خدا گردد مگر آنکه از آب و روح زاده شود. آنچه از تن زاده شده، تن است؛ آنچه از روح زاده شده، روح.^{۲۵} تعجب ممکن که به تو گفتم: شما بایستی از بالا زاده شوید.^{۲۶} باد به هر جا که می‌خواهد می‌وزد و تو صدای آن را می‌شنوی، اما نمی‌دانی از کجا می‌آید و به کجا می‌رود. این چنین است هر که از روح زاده شود.^{۲۷} نیقودیموس در پاسخ به او گفت: «چگونه چنین امری می‌تواند روی دهد؟»^{۲۸} عیسی در پاسخ او گفت: «تو استاد اسرائیل هستی و این را نمی‌دانی!^{۲۹} آمین، آمین، به تو می‌گوییم: ما از آنچه می‌دانیم سخن می‌گوئیم و به آنچه دیده‌ایم شهادت می‌دهیم و شما شهادت ما را نمی‌پذیرید.^{۳۰} چون از

(ر.ک ۴۷:۱) ۵: تولد در عهد جدید از طریق آب (تعمید: ۳۳:۱؛ افس ۲۶:۵؛ حرق ۳۶:۵-۲۷؛ روح (حرق ۲۷-۲۵:۳۶) تبیط ۳:۵) صورت می‌گیرد. ۶: ادعای سلسله مراتب و موروثی بودن در امور روحانی بی معنی است (ر.ک ۱۲:۱-۱۳). ۷: اما نمی‌دانی... ر.ک حرق ۳۷:۵-۱۰. در ضمن واژه‌های باد و روح در متن اصلی یونانی یک کلمه است. ۸: تو استاد اسرائیل هستی و این را نمی‌دانی! این اظهار نظر، اشارافت مذهبی را بی اعتبار می‌سازد که نیقودیموس نماینده آن است. ۹: امور زمینی، مانند مثل باد؛ امور آسمانی، یعنی واقعیت‌های برتر روحانی، مانند عیسی به عنوان مکاشفه خدا (۱۸:۱؛ ۱۴:۱). ۱۰: عیسی از آسمان فرود آمده تا از طریق بالا برده شدن بر صلیب، زندگی جاودانی بدهد (اعد ۹:۲۱). ۱۱: جهان یعنی جامعه بشری. پسر یگانه، ر.ک پید ۲:۲۲.

آن که از آسمان می‌آید برتر از همه است^{۳۲} و به آنچه دیده و شنیده است شهادت می‌دهد و هیچ کس شهادت او را نمی‌پذیرد.^{۳۳} کسی که شهادت او را می‌پذیرد تأثید می‌نماید که خدا راست است.^{۳۴} در واقع کسی که خدا او را فرستاده سخنان خدا را می‌گوید زیرا خدا روح را به اندازه نمی‌دهد.^{۳۵} پدر پسر را محبت می‌کند و همه چیز را به دست او سپرده است.^{۳۶} آن که به پسر ایمان دارد، زندگی جاودانی دارد. آن که به پسر ایمان ندارد زندگی را نخواهد دید بلکه خشم خدا براو می‌ماند.

۴۴

گفتگو با زن سامری

۱ چون خداوند دانست که فریسیان شنیده اند عیسی بیش از یحیی شاگرد تعلیم و تعمید می‌دهد، ۲ هر چند خود عیسی تعمید نمی‌داد بلکه شاگردانش،^۳ یهودیه را ترک کرد و مجددًا به سوی جلیل رفت.^۴ او می‌بایست از میان سامره عبور می‌کرد.^۵ پس به شهری از سامره به نام «سوخار» در نزدیک ملکی که یعقوب به پرسش یوسف داده بود رسید.^۶ چشمہ یعقوب در آنجا بود. پس عیسی که از سفر خسته شده بود، کنار چشمہ نشست و این در حدود ساعت ششم بود.

یحیی و عیسی

۲۲ بعد از آن، عیسی با شاگردان خود به سرزمین یهودیه آمد و در آنجا با آنان اقامت کرده تعمید می‌داد.^{۲۳} یحیی نیز در عینون نزدیک «سالیم» تعمید می‌داد زیرا در آنجا آب بسیار بود و مردم می‌آمدند و تعمید می‌یافتند.^{۲۴} زیرا یحیی هنوز به زندان نیفتاده بود.^{۲۵} پس در آنجا بخشی بین شاگردان یحیی و فردی یهودی درباره طهارت درگرفت.^{۲۶} و آنان نزد یحیی آمده به او گفتند: «ای استاد، آن کسی که در آن سوی اردن با تو بود، و تو درباره او شهادت دادی، اینک اوتعمید می‌دهد و همه به سوی او می‌روند!»^{۲۷} یحیی پاسخ داده گفت: «انسان نمی‌تواند چیزی دریافت کند، مگر آنکه از آسمان به او داده شده باشد.^{۲۸} شما خود شاهد هستید که گفته ام: "من مسیح نیستم، اما پیش از او فرستاده شده ام."^{۲۹} آن که عروس را دارد، داماد است، اما دوست داماد که در آنجا ایستاده و به او گوش می‌دهد از صدای داماد بسیار شادمان می‌شود. چنین است شادی من که کامل شده است.^{۳۰} باید او افرون شود و من کاهش یابم.

آن که از بالا می‌آید

۳۱ «آن که از بالا می‌آید، برتر از همه است. آن که از زمین است زمینی است و زمینی سخن می‌گوید.

۳۶-۲۲:۳: شهادت بیشتر یحیی (ر. ک ۱:۱۹-۳۴). ۲۳: محل دقیق عینون و سالیم به درستی مشخص نیست. ۲۴: ر. ک مر ۶:۱۴-۱۴:۶. ۲۵: طهارت، شستشوی آبینی و مذهبی یهودیان. ۲۶-۲۷: یحیی فقط دوست داماد بود که عروس یعنی اسرائیل را به سوی داماد خود عیسی، هدایت می‌نمود. او از به هم پیوستن این دو شادمان بود (ر. ک مر ۲۰:۲-۱۹:۲). ۳۴-۳۲: هیچ کس، گفتاری کلی درباره اسرائیل (ر. ک ۱۱:۱). ۴: عیسی و سامری‌ها. ۳-۱: عیسی از یهودیه دور می‌شود تا از دشمنی فریسیان در امان باشد.^۴: سامری، منطقه‌ای مابین یهودیه و جلیل که محل سکونت باقی مانده قبائل شمالی اسرائیل باستانی بود که خداوند خدا را پرستش می‌کردند و به کتب پنچ گانه (تورات موسی) اعتقاد داشتند. یهودیان، اصالت و اعتبار احکام شرعی سامری‌ها را قبول نداشتند؛ ر. ک آیه ۹. ۵: سوخار، نزدیک شهر باستانی شکیم؛ ر. ک پید ۳۳:۱۹:۱۹؛ ۴۸:۲۲؛ ۲۴:۳۲؛ ۲۴:۴۸؛ ۲۲:۱۹:۳۳. ۶: ساعت ششم، ساعت دوازده ظهر.

«درست گفتی که «شوهر ندارم» زیرا پنج شوهر داشته‌ای و آن که اکنون داری شوهرت نیست. در این باره راست گفتی.»^{۱۹} زن به او گفت: «ای آقا، می‌بینم که تو پیامبر هستی...»^{۲۰} پدران ما بر این کوه پرستش کرده‌اند و شما می‌گویید در اورشلیم جائی است که باید در آنجا پرستش کرد.»^{۲۱} عیسی به او گفت: «ای زن، به سخن من ایمان بیاور، ساعتی فرامی‌رسد که نه بر این کوه و نه در اورشلیم پدر را پرستش خواهید کرد.»^{۲۲} شما آنچه را که نمی‌شناسید پرستش می‌کنید، ولی ما آن را که می‌شناسیم پرستش می‌کنیم زیرا نجات از یهودیان می‌آید.^{۲۳} اما ساعتی فرامی‌رسد - و هم اکنون است - که پرستش کنندگان راستین، پدر را در روح و راستی پرستش خواهند کرد، زیرا پدر طالب چنین پرستندگانی است.^{۲۴} خدا روح است و آنانی که او را می‌پرستند باید در روح و راستی پرستند.»^{۲۵} زن به او گفت: «می‌دانم که مسیح (که کریستس می‌نامند) باید بیاید. وقتی او باید همه چیز را به ما نوید خواهدداد.»^{۲۶} عیسی به او گفت: «من که با تو سخن می‌گویم همان هستم.

در همان وقت شاگردانش آمدند و از اینکه او با زنی حرف می‌زد تعجب کردند، با وجود این هیچ‌یک نگفتند: «چه می‌خواهی؟» یا «چرا با او

^۷ زنی سامری برای کشیدن آب آمد. عیسی به او گفت: «قدرتی آب به من بده.»^۸ زیرا شاگردانش برای خریدن خوراکی به شهر رفته بودند.^۹ پس زن سامری به او گفت: «چگونه تو که یهودی هستی از من که زنی سامری ام آب می‌خواهی؟» زیرا یهودیان با سامریان معاشرت ندارند.^{۱۰} عیسی در پاسخ او گفت: «اگر موهبت خدا را می‌دانستی و کیست آن که به تو می‌گویید آب به من بده، خودت از او می‌خواستی و او به تو آب زنده می‌داد.»^{۱۱} زن به او گفت: «ای آقا، چیزی برای کشیدن آب نداری و چاه عمیق است، پس این آب زنده را از کجا داری؟»^{۱۲} آیا تو از پدر ما یعقوب بزرگتر هستی که این چاه را به ما داد و خودش و پسرانش و دامهاش از آن می‌نوشیدند؟»^{۱۳} عیسی در پاسخ او گفت: «هر که از این آب بنوشد، باز تشنۀ خواهد شد.»^{۱۴} اما کسی که از آبی که من به او می‌دهم بنوشد، تا به ابد هرگز تشنۀ خواهد شد: آبی که من به او می‌دهم، در او چشمۀ آبی خواهد گردید که تازندگی جاودان خواهد جوشید.»^{۱۵} زن به او گفت: «ای آقا، از این آب به من بده تا دیگر تشنۀ نشوم و برای کشیدن آب به اینجا نیایم.»^{۱۶} به او گفت: «برو شوهرت را صدا کن و به اینجا بیا».»^{۱۷} زن در پاسخ او گفت: «من شوهر ندارم.»^{۱۸} عیسی به او گفت:

۴:۱۰: آب زنده، یعنی آب روان، مانند آب چشمۀ یا رودخانه؛ ر. ک ار ۱۴:۲. ۱۳:۱۷. ۱۳:۱۷: هر که بنوشد، ر. ک بنی ۲۱:۲۴. ۲۱: زندگی جاودان، ر. ک ۱:۴. ۲۱: این موضوع، واقعیتی درباره این زن است نه داوری برعلیه او، و طلاق تنها توضیح ممکن در مورد گذشته او نیست، ر. ک پید ۳۸. ۱۹: سخن دقیق عیسی درباره وضعیت زن، او را مجاب می‌سازد که وی نبی است، بنابراین او می‌باشد به موضوع بسیار حاد مابین یهودیان و سامریان فیصله دهد. ۲۰: این کوه، یعنی کوه جرزیم در نزدیکی شکیم، جایی که زمانی معبد سامریان قرار داشت (ر. ک ۲:۶-۲:۶). نه در اورشلیم، معبد اورشلیم تنها از مقام و مرتبت الهی موقعت برخوردار است، بدین سبب عیسی اعتبار و مشروعیت آن را زیر سؤال می‌برد (ر. ک ۲-۵:۷-۷:۵؛ ار ۲:۳۵-۲:۹؛ اع ۷:۴۸). و برانی آن به عنوان مرکز پرستش یهودیان را از پیش اعلام می‌کند (ر. ک ۲:۲-۱۳:۲). ۲۷: معلمین مذهبی از صحبت کردن با یک زن در ملاء عام خودداری می‌کردند، ر. ک

نzd او آمدند از او خواهش کردند با ایشان بماند و او دو روز در آنجا ماند.^{۴۱} و کسان بیشتری به خاطر سخن وی ایمان آوردند.^{۴۲} و به آن زن می‌گفتند: «دیگر به خاطر گفته‌های تو نیست که ایمان می‌آوریم. خودمان شنیده‌ایم و می‌دانیم که به راستی او نجات دهندهٔ جهان است.»

نشانهٔ دوم قانا

^{۴۳} پس از دو روز، عیسی از آنجا به سوی جلیل روانه شد.^{۴۴} زیرا خود عیسی تأیید کرده بود که هیچ پیامبری در موطن خود مورد احترام نیست.^{۴۵} پس هنگامی که به جلیل آمد، جلیلیان به خوبی اورا پذیرفتند، به خاطر همه کارهایی که در هنگام جشن در اورشلیم از او دیده بودند زیرا آنان نیز برای جشن آمده بودند.

^{۴۶} پس عیسی بار دیگر به قانای جلیل آمد که در آنجا آب را شراب کرده بود. در آنجا یک افسر شاهی بود که پسرش در کفرناحوم بیمار بود.^{۴۷} وقتی شنید که عیسی از یهودیه به جلیل آمده است، نزد وی آمد و از او خواهش می‌کرد که فرود آمده پسرش را شفا دهد زیرا در آستانهٔ مرگ بود.^{۴۸} پس عیسی به او گفت: «اگر نشانه‌ها و عجایب نبینید، ایمان نخواهید آورد.»^{۴۹} افسر شاهی به او گفت: «خداؤندا پیش از آنکه کودکم بمیرد فرود آی.»^{۵۰} عیسی به او گفت: «برو، پسرت زنده است.» آن مرد به سخنی که عیسی به او گفته بود

حرف می‌زنی؟»^{۵۱} پس زن کوزه‌اش را گذاشته به سوی شهر رفت و به مردمان گفت:^{۵۲} «بیائید کسی را ببینید که همه آنچه کرده‌ام به من گفته است. آیا او مسیح نیست؟»^{۵۳} آنان از شهر خارج شده به سوی او می‌آمدند.

^{۳۱} در این بین شاگردان از او خواهش کرده می‌گفتند: «ای استاد، بخور». ^{۳۲} اما به ایشان گفت: «من غذایی برای خوردن دارم که شما نمی‌دانید.»^{۳۳} آنگاه شاگردان به یکدیگر می‌گفتند: «آیا کسی برای او خوراکی آورده است؟»^{۳۴} عیسی به ایشان گفت: «خوراک من این است که ارادهٔ فرستندهٔ خود را انجام دهم و کار اورا تحقق بخشم^{۳۵} آیا شما نمی‌گوئید: چهار ماه دیگر موسوم درو می‌رسد. اینک به شما می‌گوییم: چشمان خود را بلند کنید و کشتزارها را تماشا کنید که برای درو کردن سفید شده‌اند.^{۳۶} پس دروغگر مژده را دریافت می‌کند و شمری برای زندگانی جاودانی برداشت می‌کند تا بذرافشان و دروغگر هر دو شاد شوند.^{۳۷} زیرا در این مورد راست گفته‌اند که یکی بذر می‌افشاند و دیگری درو می‌کند.^{۳۸} من شما را فرستاده‌ام تا آنچه را که برای آن زحمت نکشیده‌اید درو کنید. دیگران زحمت کشیده‌اند و شما از زحمت ایشان بهره می‌برید.»

^{۳۹} بسیاری از سامریان آن شهر به خاطر حرف این زن که شهادت می‌داد «هر آنچه کرده‌ام به من گفته است» به او ایمان آوردند.^{۴۰} پس وقتی سامریان

آیه ۹. ۳۵: ظاهراً این گفتار، ضرب المثل بوده است؛ نیز ر. ک آیه ۳۷). ۳۶: مزد، جمع آوری ایمانداران؛ ر. ک متی ۳۷:۹. ۳۸-۳۷:۹. ۳۸: ر. ک یوش ۴:۲۴. ۲۴:۴.

۴۳:۴ ۵۴-۴۳:۴: شفای پسر افسر شاهی. ر. ک مت ۴:۸؛ لو ۱۰-۱:۱۳-۵. ۴۴: ر. ک مر ۶:۴؛ لو ۴:۴. ۴۶: افسر شاهی، احتمالاً افسری در دربار هیرودیس آنتیپاس، فروانروای جلیل (۴ قبل از میلاد تا ۳۹ میلادی). کفرناحوم تقریباً در ۳۰ کیلومتری قانا قرار داشت. ۵۳-۴۸: عیسی، افسر را به صورت جمع خطاب قرار می‌دهد، زیرا او نمایندهٔ کسانی است که ایمانشان از نشانه‌ها (آیه ۴۸) به سوی ایمان فردی (ایمان

^۵ در آنجا مردی بود که سی و هشت سال از بیماریش رنج می‌برد. ^۶ عیسی چون او را دید که دراز کشیده و دانست مدتی طولانی است که در آن حال است به او گفت: «آیا می‌خواهی شفا یابی؟» ^۷ بیمار به او پاسخ داد: «ای آقا، من کسی را ندارم که وقتی آب به حرکت درمی‌آید مرا به حوض بیندازد و تا خود به آنجا می‌روم، دیگری پیش از من فرو رفته است.» ^۸ عیسی به او گفت: «قیام کن! بستر خود را بردار و راه برو!» ^۹ همان دم مرد شفا یافت و بستر خود را برداشته به راه افتاد. آن روز، سبت بود؛ ^{۱۰} پس یهودیان به آن کسی که شفا یافته بود می‌گفتند: «روز سبت است و تو اجازه نداری بستر خود را حمل کنی.» ^{۱۱} اما او به ایشان پاسخ داد: «آن کسی که مرا شفا داده است او به من گفت: بستر خود را بردار و راه برو!» ^{۱۲} از او پرسیدند: «کیست آن که به تو گفت بستر خود را بردار و راه برو؟» ^{۱۳} اما آن که شفا یافته بود نمی‌دانست او کیست زیرا عیسی ناپدید شده بود چون در آنجا ازدحام جمعیت بود.

^{۱۴} پس از آن، عیسی او را در معبد یافت و به او گفت: «اکنون شفا یافته‌ای، دیگر گناه مکن مبادا چیز بدتری بر تو واقع شود.» ^{۱۵} آن مرد برفت و به یهودیان خبر داد: «آن که مرا شفا داده عیسی است.» ^{۱۶} به این سبب، یهودیان عیسی را آزار آوردند، آیه ۵۰) و هم‌چنین به سوی ایمان جمعی (تمام اهل خانه ایمان آوردنند، آیه ۵۳) پیشرفت می‌کند.

ایمان آورده روانه شد. ^{۱۷} چون پایین می‌رفت بردگانش به استقبال آمد و گفتند که کودکش زنده است. ^{۱۸} پس از آنان سوال کرد در چه ساعتی حالت بهتر شد؟ به او گفتند: «دیروز، ساعت هفتم بود که ت بش قطع شد.» ^{۱۹} آنگاه پدر دانست که در همان ساعت عیسی به او گفته بود: «... پسرت زنده است» و او تمام اهل خانه ایمان آوردند. ^{۲۰} این بود نشانه دوم که عیسی در بازگشت از یهودیه به جلیل انجام داد.

﴿۵﴾

شفای یک مفلوج در اورشلیم

^۱ بعد از آن جشن یهودیان بود و عیسی به اورشلیم فراز آمد. ^۲ باری در اورشلیم نزدیک دروازه معروف به گوسفند حوضی است که به عبری بیت حسدا نامیده می‌شود که پنج رواق دارد ^۳ و در زیر آنها انبوهی از بیماران، کوران، لنگان و مفلوجان دراز کشیده [درانتظار حرکت آب می‌بودند] ^۴ زیرا فرشته خداوندگاه بر حوض فرود آمده آب به حرکت درمی‌آمد، پس اولین کسی که بعد از حرکت آب داخل آن می‌شد، از هر بیماری که داشت شفا می‌یافت.]

آورد، آیه ۵۰) و هم‌چنین به سوی ایمان جمعی (تمام اهل خانه ایمان آوردنند، آیه ۵۳) پیشرفت می‌کند.
^۴: دوم، در مورد اولین نشانه ر. ک ۱۱-۱:۲.

^۵: شفای مرد مفلوج در روز سبت. ^۲: دروازه گوسفند، ر. ک نح ۱:۳. حفاری‌های اخیر باستان‌شناسی در نزدیکی کلیسا «حنای قدیسه» بیانگر شواهدی از وجود یک معبد شفا و حوضی با پنج رواق مربوط به قرن دوم میلادی است. ^۳: قسمت پایانی آیه ۳ و تمام آیه ۴ در برخی از نسخه‌های خطی معتبر وجود ندارد. ^{۶-۷}: وقتی آب به حرکت درمی‌آید، در ارتباط با بخش پایانی آیه ۳ که حرکت آب را مربوط به عمل الهی می‌داند. در اینجا موضوع ایمان مطرح نیست (ر. ک ۴۸:۴). ^{۱۴}: این آیه اشاره ضمنی به این دیدگاه سنتی دارد که بیماری نوعی مجازات گناه است، ر. ک ۳-۲:۹. ^{۱۶}: یهودیان که منظور

جاودانی دارد و داوری نمی شود بلکه از مرگ به زندگانی گذر کرده است.^{۲۵} آمین، آمین، به شما می گوییم: ساعتی فرامی رسد - و هم اکنون است! - که مردگان صدای پسر خدا را خواهند شنید و آنان که بشنوند، زندگانی خواهند کرد.^{۲۶} زیرا به همان‌گونه که پدر زندگانی را در خود دارد، همچنین آن را به پسر داده است که زندگانی را در خود داشته باشد^{۲۷} و به او اقتدار داده تا داوری کند زیرا او پسر انسان است.^{۲۸} از این تعجب نکنید زیرا ساعتی فرامی رسد که تمام کسانی که در قبر هستند، صدای او را خواهند شنید^{۲۹} و بیرون خواهند آمد. آنان که نیکی کرده‌اند برای رستاخیز زندگانی و آنان که بدی کرده‌اند برای رستاخیز داوری.^{۳۰} من نمی توانم از خود کاری بکنم، برابر آنچه می شنوم داوری می کنم و داوری من عدالت است زیرا اراده خود را نمی جویم، بلکه اراده آن که مرا فرستاده است.»

شهادت ها

^{۳۱} «اگر من درباره خود شهادت دهم، شهادتم راست نیست.^{۳۲} دیگری هست که درباره من شهادت می دهد و می دانم شهادتی که او درباره من می دهد راست است.^{۳۳} شما کسانی نزد یحیی فرستادید و او به راستی شهادت داد.^{۳۴} نه اینکه من شهادت انسان را

می دادند زیرا اینها را در روز سبت انجام می داد.^{۱۷} اما عیسی در جواب ایشان گفت: «پدرم تاکنون کار می کند، من نیز کار می کنم.^{۱۸} به همین سبب یهودیان، بیشتر در پی آن بودند که او را بکشند زیرا نه تنها [قانون] سبت را می شکست بلکه خدا را نیز پدر خود می نامید و خود را با خدا برابر می ساخت.

اقتدار پسر

^{۱۹} عیسی به سخن درآمده به ایشان گفت: «آمین، آمین، به شما می گوییم: پسر نمی تواند از خود هیچ کاری بکند مگر آنچه را که می بیند پدر می کند، زیرا آنچه او می کند، پسر نیز همان می کند.^{۲۰} زیرا پدر پسر را محبت می کند و هر آنچه خود انجام می دهد به پسر نشان می دهد و کارهای بس بزرگتر از اینها به او نشان خواهد داد تا شما شگفت‌زده شوید.^{۲۱} زیرا به همان‌گونه که پدر مردگان را قیام می بخشد و به آنها زندگانی می دهد، هم چنین پسر نیز به آنانی که بخواهد زندگانی می دهد.^{۲۲} زیرا پدر هیچ کس را داوری نمی کند بلکه تمام داوری را به پسر سپرده است^{۲۳} تا همه پسر را تکریم کنند، چنان که پدر را تکریم می کنند. آن که پسر را تکریم نکند، پدری که او را فرستاده است تکریم نمی کند.^{۲۴} آمین، آمین، به شما می گوییم: آن که سخن مرا می شنود و به فرستنده من ایمان آورد زندگانی

مسئولین مذهبی است (ر. ک ۲۴:۱ توضیح) به بیانه تخطی عیسی از قوانین روز سبت به مخالفت و دشمنی با او می پردازند.^{۱۷} ر. ک پید ۱۸:۱-۳:۲؛ برابر، ر. ک ۱۰:۳-۳۳:۶؛ فی ۶:۲.
^{۱۸}: رابطه عیسی با خدا.^{۲۱}: ر. ک ۱۱:۱-۱:۱۱؛ درباره اقتدار داوری پسر ر. ک مت ۲۸:۱۹.
^{۱۹}: صدای عیسی اعلام کننده رستاخیز نهایی خواهد بود که در آن همه با داوری رو برو خواهند شد (ر. ک دان ۱:۱۲؛ ۳-۱:۱-۱۳:۴-۱۸).^{۲۷} پسر انسان (ر. ک ۵۱:۱ توضیح).
^{۲۰}: شواهد رابطه عیسی با خدا.^{۳۱}: سنت یهودیان (ر. ک ۱۳:۸-۱۴).^{۳۷} شهادت فرد به نفع خود را بی اعتبار می دانست.^{۳۲}: دیگری، یعنی پدر (ر. ک آیه ۳۷).^{۳۳}: خدا از طریق خدمت یحیی تعمید

پدر شما را متهم خواهم کرد، متهم کننده شما موسی است که به او امید دارید.^{۴۶} اگر به موسی ایمان می‌داشتید، به من نیز ایمان می‌آورید، زیرا درباره من نوشه است.^{۴۷} اما اگر به نوشه‌های او ایمان ندارید، چگونه به سخنان من ایمان خواهید آورد؟»

﴿۶﴾

عیسی جمعیت زیادی را غذا می‌دهد
^۱ پس از آن عیسی به آن سوی دریای جلیل که دریای طبریه باشد رفت.^۲ جمعیت زیادی به دنبال او می‌آمدند زیرا نشانه‌هایی را که برای بیماران انجام می‌داد می‌دیدند.^۳ عیسی از کوه بالا رفت و در آنجا با شاگردانش نشست.^۴ عید گذر یهودیان نزدیک بود.^۵ چون عیسی چشمان خود را بلند کرد و دید که جمعیت زیادی به سویش می‌آیند، به فیلیپس گفت: «از کجا نان بخریم تا این مردم بخورند؟»^۶ این را برای امتحان او می‌گفت، زیرا خودش می‌دانست چه خواهد کرد.^۷ فیلیپس به او پاسخ داد: «دویست دینار نان هم کفایت نمی‌کند تا

بپذیرم، بلکه اینها را می‌گویم تا شما نجات یابید.^۸ او چراغی سوزان و درخشان بود و شما را خوش آمد که دمی به درخشش او شادی کنید.^۹ من شهادتی بزرگتر از شهادت یحیی دارم: کارهائی که پدرم به من سپرده تا آنها را انجام دهم، همین کارهائی که می‌کنم درباره من شهادت می‌دهند که پدر مرا فرستاده است.^{۱۰} و پدری که مرا فرستاده، او درباره من شهادت داده است. شما هرگز نه صدای او را شنیده اید و نه صورت او را دیده اید.^{۱۱} و سخن او را ندارید که در شما بماند زیرا به فرستاده او ایمان ندارید.^{۱۲} نوشه‌های مقدس را کاوش می‌کنید زیرا می‌پندارید که در آنها زندگانی جاودانی دارید و همین نوشه‌ها درباره من شهادت می‌دهند.^{۱۳} و نمی‌خواهید نزد من آئید تا زندگی داشته باشید.

^{۱۴} من جلال از انسانها را نمی‌پذیرم،^{۱۵} اما شما را می‌شناسم که محبت خدا در شما نیست.^{۱۶} من به نام پدرم آمده‌ام و شما مرا نمی‌پذیرید، اگر دیگری به نام خودش بباید او را خواهید پذیرفت.^{۱۷} شما چگونه می‌توانید ایمان بیاورید در حالی که جلال را از یکدیگر می‌جوئید و جلالی را که از خدای یگانه می‌آید نمی‌جوئید!^{۱۸} گمان مبرید که من در برابر

دهنده (آیات ۳۳-۳۵)، از طریق کارهای عیسی (آیه ۳۶) و از طریق کتب مقدس (آیات ۳۷-۴۰) درباره عیسی شهادت می‌دهد.

^{۱۹} ۴۷-۴۱: توبیخ کسانی که پیشنهاد عیسی را رد می‌کنند.^{۲۰} آنها که از محبت خدا بوئی نبرده‌اند، عیسی، فرستاده خدا را نمی‌پذیرند (آیه ۴۳).^{۲۱} ۴۴-۴۳: یهودیان (ر.ک توضیح آیه ۱۶) شهادت کسی را که از خودشان نیست خواهند پذیرفت.^{۲۲} ۴۷-۴۶: موسی... درباره من نوشه است، (ر.ک ۱: ۴۵؛ لو ۳۱: ۱۶؛ ۲۷: ۲۴).

^{۲۳} ۱۵-۱: غذا دادن به پنج هزار نفر؛ عیسی جایگزینی برای عید گذر یهودیان برپا می‌کند (متی ۱۴: ۱۳-۲۱؛ مرقس ۶: ۴۴-۳۰؛ لوقا ۹: ۱۷-۱۰). تنها معجزه‌ای که در هر چهار انجیل روایت شده است.^{۲۴} آن سوی، یعنی ساحل شرقی. دریای طبریه، این نام گذاری به خاطر شهری به همین نام در ساحل غربی است که در حدود سال ۲۰ میلادی توسط هیرودیس آنتیپاس به افتخار طیبریوس امپراتور روم بنا شد.^{۲۵} عید گذر یهودیان (ر.ک ۱۳: ۲ توضیح).^{۲۶} مردم برای عید گذر به جای رفتن به معبد در اورشلیم به سوی عیسی در جلیل می‌روند.^{۲۷} دویست دینار، تقریباً معادل حقوق شش ماه یک کارگر ساده.

وزش بادی شدید متلاطم شد.^{۱۹} پس از آنکه بیست و پنج تا سی استاد پارو زدند، عیسی را دیدند که بر روی دریا راه می‌رود و به قایق نزدیک می‌شود، پس ترسیدند.^{۲۰} اما او به ایشان گفت: «من هستم، نترسید!»^{۲۱} پس می‌خواستند او را سوار قایق کنند، اما همان دم قایق به جائی که می‌رفتند رسید.

عیسی، نان حیات

^{۲۲} روز بعد جمعیتی که در آن سوی دریا ایستاده بودند، دیدند که در آنجا جز یک قایق وجود ندارد و عیسی با شاگردانش سوار قایق نشده بود و شاگردانش به تنهاًی رفته بودند.^{۲۳} اما قایق‌هایی از طبریه به نزدیک جائی آمدند که پس از شکرگزاری خداوند نان خورده بودند.^{۲۴} چون جمعیت دیدند که نه عیسی آنجا است و نه شاگردانش، سوار قایق‌ها شده در جستجوی عیسی به کفرناحوم رفتند.^{۲۵} و او را در آن سوی دریا یافته به او گفتند: «ای استاد، کی به اینجا رسیدی؟»^{۲۶} عیسی در پاسخ ایشان گفت: «آمین، آمین، به شما می‌گویم: مرا جستجو می‌کنید نه به سبب نشانه‌هایی که دیده اید، بلکه به سبب نانهایی که خوردید و سیر شدید.^{۲۷} کار کنید، نه برای خوراکی که از بین می‌رود، بلکه برای خوراکی که به جهت

هر یک اندکی دریافت کنند.»^۸ یکی از شاگردانش، آندریاس برادر شمعون پطرس به او گفت:^۹ «در اینجا پسری هست که پنج قرص نان جو و دو ماهی کوچک دارد، اما اینها برای این جمعیت زیاد چیست؟»^{۱۰} عیسی گفت: «مردم را بنشانید.» باری در آن محل علف زیادی بود. پس نشستند که در حدود پنج هزار مرد بودند.^{۱۱} آنگاه عیسی نانها را گرفت و پس از شکرگزاری بین نشتگان تقسیم کرد، همچنین ماهی‌ها را هر قدر که می‌خواستند.^{۱۲} وقتی سیر شدند به شاگردانش گفت: «تکه‌های باقی مانده را جمع کنید تا چیزی هدر نرود.»^{۱۳} پس آنها را جمع کردند و از تکه‌های پنج قرص نان جو که پس از خوردن باقی مانده بود دوازده سبد را پُر کردند.^{۱۴} مردم با دیدن نشانه‌هایی که انجام داده بود می‌گفتند: «به راستی این همان پیامبری است که باید به جهان بیاید!»^{۱۵} چون عیسی دانست که می‌خواهند بیایند تا او را گرفته به زور پادشاه سازند باز به تنهاًی به کوه رفت.

راه رفتن عیسی بر روی دریا

^{۱۶} چون شامگاه فرا رسید، شاگردانش به سوی دریا پایین رفتند،^{۱۷} و سوار قایق شده به سوی دیگر دریا به کفرناحوم می‌رفتند و تاریک شده بود و عیسی هنوز به آنان نیپوسته بود.^{۱۸} دریا به سبب

^۹: جو، دانه‌ای که در موسم عید گذر برداشت می‌شد.^{۱۰}: پنج هزار مرد، تقریباً به اندازه یک لژیون از ارتش روم.^{۱۵}: تا او را پادشاه سازند، به عنوان مسیح سیاسی مخالف روم، اما عیسی این را نمی‌پذیرد (ر. ک ۳۶:۱۸).

^{۱۶:۶}: عیسی روی دریا راه می‌رود (متی ۱۴:۲۷-۲۲؛ مرقس ۶:۴۵-۵۲). عیسی برتر و فراتر از هر پادشاه دنیوی است (آیه ۱۵)؛ او سرور و خداوند خلقت است (۱:۳؛ ۱۹: حدود پنج تا شش کیلومتر و بنابراین تقریباً در وسط دریا بودند.^{۲۰}: من هستم، عبارتی که نوعی بیان الوهیت می‌باشد ۳۵:۶ توضیح).^{۲۱-۲۲:۶}: عیسی، نان حیات.^{۲۲}: در آن سوی دریا، یعنی در ساحل شرقی.^{۲۵}: آن سوی دریا، جمعیت با قایق‌ها (آیه ۲۴) به ساحل غربی رفته بودند.^{۲۶}: نشانه‌ها، یعنی نشانه‌های پسر خدا بودن عیسی.

آسمان نازل شدم، نه برای آنکه اراده خود را انجام دهم، بلکه اراده آن که مرا فرستاده است. ^{۳۹} باری اراده آن که مرا فرستاده چنین است که از آنچه به من داده، هیچ چیز را از دست ندهم بلکه در روز واپسین برخیزانم. ^{۴۰} زیرا اراده پدر من چنین است که هر کس پسر را ببیند و به او ایمان آورد، زندگانی جاودان داشته باشد و من او را در روز واپسین برخواهم خیزانید.

^{۴۱} پس یهودیان درباره او همه‌مه می‌کردند، زیرا می‌گفت: «من هستم آن نانی که از آسمان نازل شد» ^{۴۲} و می‌گفتند: «آیا این عیسی پسر یوسف نیست که ما پدر و مادرش را می‌شناسیم؟ چگونه اکنون می‌گوید: از آسمان نازل شده‌ام؟» ^{۴۳} عیسی در پاسخ به ایشان گفت: «در میان خود همه‌مه نکنید. ^{۴۴} هیچ کس نمی‌تواند نزد من آید اگر پدری که مرا فرستاده او را به سوی خود نکشد و من او را در روز واپسین برخواهم خیزانید. ^{۴۵} در [کتابهای] پیامبران نوشته شده است: و همه از خدا آموزش خواهند یافت. هر که از پدر بشنو و آموزش یابد نزد من می‌آید. ^{۴۶} هیچ کس پدر را ندیده مگر آن کسی که از نزد خدا می‌آید: او پدر را دیده است. ^{۴۷} آمین، آمین، به شما می‌گویم: هر که ایمان دارد زندگانی جاودان دارد. ^{۴۸} من هستم نان زندگانی.

زندگی جاودانی می‌ماند، همان که پسر انسان به شما خواهد داد، زیرا خدای پدر او را مُهر کرده است. ^{۴۹} پس به او گفتند: «برای بجا آوردن کارهای خدا چه باید بکنیم؟» ^{۵۰} عیسی در پاسخ به ایشان گفت: «کار خدا این است که به کسی که او فرستاده ایمان بیاورید». ^{۵۱} پس به او گفتند: «تو چه نشانه‌ای به ما می‌دهی تا ببینیم و به تو ایمان بیاوریم؟ چه کاری انجام می‌دهی؟» ^{۵۲} پدران ما در صحراء «منا» خوردن نان که نوشته شده است: از آسمان نان به ایشان داد تا بخورند. ^{۵۳} پس عیسی به آنان گفت: «آمین، آمین، به شما می‌گوییم: موسی نبود که آن نان را از آسمان به شما داد، بلکه پدر من آن نان راستین را که از آسمان می‌آید به شما می‌دهد. ^{۵۴} زیرا نان خدا آن است که از آسمان نازل می‌شود و به جهان زندگانی می‌بخشد.

^{۵۵} پس به او گفتند: «ای خداوند، این نان را همیشه به ما بده.» ^{۵۶} عیسی به ایشان گفت: «من نان زندگی هستم، هر که نزد من آید هرگز گرسنه نخواهد شد و هر که به من ایمان آورد هرگز تشنه نخواهد گردید. ^{۵۷} اما به شما گفته ام: شما مرا دیده‌اید و ایمان نمی‌آورید. ^{۵۸} هر آنچه پدر به من می‌دهد نزد من خواهد آمد و هر که نزد من می‌آید هرگز اورا بیرون نخواهم افکند، ^{۵۹} زیرا من از

۲۷: پسر انسان، ر. ک ۵۱:۱ توضیح. مهر، تأیید خدا، شاید در هنگام تعمید (۳۲:۱؛ ر. ک ۳۳:۳).
 ۲۸: کارها، ۲۱:۳). ^{۲۹} یک کار هست که بالاتر از همه کارهای (ایه ۲۸) یعنی ایمان آوردن به عیسی که خدا را مکشوف می‌سازد. ^{۳۰}: بیینیم، مردم ایمان را به حواس ظاهري مشروط می‌کنند. ^{۳۱}: از مسیح انتظار می‌رفت که معجزه دادن «منا» را تکرار کند (خروج ۱۶:۴، ۱۵:۱؛ اعد ۱۱:۸؛ مز ۷۸:۲۴؛ ۱۰:۵). باز هم منظور واقعی عیسی به غلط درک می‌شود (ر. ک ۱۵:۴). ^{۴۰-۴۵}: خود عیسی عطیه فنا ناپذیر خدا برای زمانها و ابدیت است. هر که نزد عیسی بیاید، یعنی به او ایمان آورد، هرگز مردود و مطروح نخواهد شد، بلکه زندگی جاودان خواهد داشت، هم در حال حاضر و هم در رستاخیز روز آخر.
 ۳۵: من هستم، بیان الوهیت و یکی بودن با خدا (خروج ۱۴:۳؛ ۱:۱؛ ۶:۳-۱؛ ۲۰:۶؛ ۸:۸؛ ۵۸:۸). در زبان یونانی «من هستم» حاوی تأکید است، مثل عیسی نان زندگی است. ^{۴۴-۴۵}: اگر پدر به سوی خود نکشد، یعنی به خود امکان دهنده که دعوت پدر را از طریق عیسی بشنوند. پیامبران، اش ۵:۱۳؛ ر. ک ارمیا ۳۱:۴.

تصمیم درباره ایمان

^{۶۰} پس بسیاری از شاگردانش چون این را شنیدند گفتند: «این گفтар سخت است! چه کسی می‌تواند آن را بپذیرد؟» ^{۶۱} اما عیسی که در درون خود می‌دانست که شاگردانش در این باره همه‌مه می‌کنند به آنان گفت: «آیا این موجب لغزش شما می‌شود؟» ^{۶۲} پس اگر ببینید که پسر انسان به جائی است، تن را فایده‌ای نیست. سخنانی که من به شما گفته ام روح‌اند و زندگانی‌اند، ^{۶۳} اما در بین شما هستند کسانی که ایمان نمی‌آورند.» زیرا عیسی از همان آغاز می‌دانست چه کسانی ایمان نمی‌آورند و چه کسی او را تسلیم خواهد کرد. ^{۶۴} پس گفت: «بدین سبب به شما گفتم هیچ کس نمی‌تواند نزد من آید اگر این از پدر به او داده نشده باشد.»

^{۶۵} از آن به بعد بسیاری از شاگردانش برگشتند و دیگر با او نرفتند. ^{۶۶} پس عیسی به آن دوازده تن گفت: «آیا شما نیز می‌خواهید بروید؟» ^{۶۷} شمعون پطرس به او پاسخ داد: «خداؤندا نزد چه کسی برویم؟ سخنان زندگی جاودانی نزد توست.» ^{۶۸} ما ایمان آورده‌ایم و دانسته ایم که تو قدوس خدا هستی.» ^{۶۹} عیسی به ایشان پاسخ داد: «آیا من شما

^{۷۰} پدران شما در صحراء «منا» خوردند و مردند. ^{۷۱} نانی که از آسمان نازل می‌شود، چنین است که هر که از آن بخورد نمی‌میرد. ^{۷۲} من هستم آن نان زنده که از آسمان نازل شد. هر که از این نان بخورد جاودانه زندگی خواهد کرد و نانی که من برای زندگانی جهان خواهم داد، تن من است.»

^{۷۳} پس یهودیان بین هم مجادله کرده می‌گفتند: «چگونه این مرد می‌تواند تن خود را به ما بدهد تا بخوریم؟» ^{۷۴} پس عیسی به ایشان گفت: «آمین، آمین، به شما می‌گوییم: اگر تن پسر انسان را نخورید و خون او را ننوشید در خود زندگانی نخواهید داشت. ^{۷۵} هر که تن مرا می‌خورد و خون مرا می‌نوشد زندگانی جاودانی دارد و من او را در روز واپسین برخواهم خیزانید. ^{۷۶} زیرا تن من خوردنی راستین و خون من نوشیدنی راستین است. ^{۷۷} هر که تن مرا می‌خورد و خون مرا می‌نوشد در من می‌ماند و من در او. ^{۷۸} همان گونه که پدر زنده، مرا فرستاده و من به پدر زندگی می‌کنم، به همان گونه آن کس که مرا می‌خورد او هم به من زندگی خواهد کرد. ^{۷۹} چنین است نانی که از آسمان نازل شده، نه همچون نانی که پدرانتان خوردن و مردند. هر که این نان را بخورد جاودانه زندگی خواهد کرد.» ^{۸۰} این سخنان را هنگامی که در کنیسه کفرناحوم آموخت می‌داد گفت.

۵۸-۵۱: در این آیات، نویسنده انجیل چهارم (که شرح برگزاری شام آخر را روایت نمی‌کند) تعالیمی ارائه می‌دهد که بدون تردید بازتاب شام خداوند هستند. ۵۱: نان زنده ... تن من است، عیسی تن گرفت (۱۴:۱) و خود را در مرگ خویش به خدا تقدیم نمود، بنابراین زندگی خود را برای زندگانی جهان قربانی کرد. ۵۰: این گفтар سخت است، ترجمه دیگر: این تعلیم دشوار است یعنی ناراحت کننده است (ر. ک آیه ۶۱). در شریعت یهود، خوردن خون ممنوع بود زیرا به عنوان حیات هر موجود زنده‌ای، برای خدا مقدس بشمار می‌رود (پید ۴:۹؛ لاو ۱۵:۱۷). ۶۳-۶۲: صعود عیسی به آسمان و به جلال الهی نشان خواهد داد که او از واقعیاتی سخن می‌گفت که از خوردن واقعی گوشت زمینی او عمیق تر است (۱۸-۱:۱). ۶۴-۶۵: این حقایق را فقط توسط ایمان می‌توان تشخیص داد که فیض خداست، نه دستاورده انسان. ۶۶-۷۱: تأکید عیسی بر تبدیل روحانی به جای مسائل سیاسی صرف موجب شد که جمعیت توجه خود را به او از دست

می دهم که کارهایش شرورانه است.^۸ شما به جشن فراز آئید، من به این جشن فراز نمی آیم زیرا وقت من هنوز نرسیده است.»^۹ این را گفت و خودش در جلیل ماند.^{۱۰} وقتی برادرانش به جشن فراز آمدند، او هم نه نمایان بلکه در خفا فراز آمد.

آموزش‌هایی در طی جشن خیمه‌ها

^{۱۱} پس به هنگام جشن، یهودیان او را جستجو می‌کردند و می‌گفتند: «او کجاست؟»^{۱۲} و درین مردم درباره او بسیار زمزمه می‌شد. برخی می‌گفتند: «مرد خوبی است»، دیگران می‌گفتند: «خیر، بلکه جمعیت را گمراه می‌کند».^{۱۳} با این همه، هیچکس، از ترس یهودیان درباره او آشکارا اظهاری نمی‌کرد.

^{۱۴} هنگامی که هنوز در میانه جشن بودند عیسی به معبد فراز آمده آموزش می‌داد.^{۱۵} پس یهودیان شگفت‌زده می‌گفتند: «چگونه این مرد بی‌آنکه تعلیم یافته باشد با سواد است؟»^{۱۶} پس عیسی در پاسخ به آنان گفت: «تعلیم من از من نیست بلکه از آن کسی است که مرا فرستاده است.^{۱۷} اگر کسی بخواهد اراده او را بجا آورد خواهد شناخت که آیا

دوازده تن را برنگزیده‌ام؟ و یکی از شما ابلیس است.»^{۱۸} او از یهودا پسر شمعون اسخريوطی سخن می‌گفت، زیرا هم او که یکی از آن دوازده تن بود باید وی را تسليم می‌کرد!

بی ایمانی برادران عیسی

^۱ پس از آن عیسی در جلیل می‌گشت زیرا نمی‌خواست در یهودیه بگردد، چون که یهودیان می‌خواستند او را بکشند.^۲ جشن خیمه‌های یهودیان نزدیک بود.^۳ پس برادرانش به او گفتند: «از این جا حرکت کن و به یهودیه برو تا شاگردانت نیز کارهائی را که می‌کنی مشاهده کنند.^۴ زیرا اگر کسی در جستجوی آن است که شناخته شود در خفا رفتار نمی‌کند. چون تو این کارها را می‌کنی خود را به جهان نمایان کن!»^۵ زیرا برادرانش هم به او ایمان نمی‌آورند.^۶ پس عیسی به ایشان گفت: «وقت من هنوز نرسیده اما وقت شما همیشه وقت مناسب است.^۷ جهان نمی‌تواند از شما متنفر باشد، اما مرا منفور می‌دارد، زیرا درباره اش شهادت

بدهنند.^۸ یکی از شما ابلیس است، این اظهار نظر در اثبات ادعای انجیل نگار است که عیسی را دانای مطلق معرفی می‌کند (۳:۱).^۹ لقب اسخريوطی احتمالاً یهودا را به عنوان فردی از اهالی قریوت، شهری در جنوب یهودیه معرفی می‌کند.

^{۱۰-۱۱}: تشدید منازعه بین عیسی و مسئولین مذهبی. ^۱: عیسی احتیاط لازم برای امنیت خود را به عمل می‌آورد. ^۲: خیمه‌ها، جشنی که روز پانزدهم از هفتمین ماه سال عبری (سپتامبر-اکتبر) شروع می‌شود و یادآور راه پیمایی قوم در بیابان بود (لاو ۴۳-۳۹:۲۳؛ تث ۱۶:۴۳-۱۳:۱۶).^۳ ^{۹-۶}: برخلاف عیسی که از طرحی الهی پیروی می‌کند، برادران او (ر. ک مر ۳:۶) برحسب میل و داوری خود حرکت می‌کنند. جهان نمی‌تواند از برادرانش متنفر باشد، زیرا به خاطر بی‌ایمانی خود جزی از آن هستند.^{۱۰} عیسی پنهانی به جشن می‌رود تا از شناسایی و دستگیری احتراز کند. سفر پنهانی عیسی را با سفر علنی او در ۱۲:۱۲-۱۵:۱۵ و نیز دلیل هر دوی این سفرها در آیه ۸ و ۲۳:۱۲ مقایسه کنید.^{۱۴} عیسی پنهان کاری خود را رها می‌کند.^{۱۵} بی‌آنکه تعلیم یافته باشد، اظهار نظری دال بر نخبه گرائی مسئولین مذهبی؛ تنها تفسیری که آنها به رسمیت می‌شناستند تفسیر خودشان است (ر. ک ۷:۴۹). همچنین آنها تعجب زده هستند که یک روستائی

۲۶ اینک آشکارا سخن می‌گوید و چیزی به او نمی‌گویند! آیا به راستی رؤسا دانسته‌اند که او مسیح است؟ ۲۷ ولی ما می‌دانیم که او از کجاست در صورتی که وقتی مسیح باید هیچکس نخواهد دانست از کجاست.» ۲۸ پس در حالی که عیسی در معبد آموزش می‌دادند کرده گفت: «شما مرا می‌شناسید و می‌دانید از کجا هستم! ولی از طرف خودم نیامده‌ام، اما آن کسی که مرا فرستاده راست است و شما اورا نمی‌شناسید. ۲۹ من اورا می‌شناسم زیرا از او می‌آمی و اوست که مرا فرستاده است.» ۳۰ پس ایشان در جستجوی آن بودند تا اورا بگیرند اما هیچکس بر او دست دراز نکرد زیرا ساعت او هنوز نرسیده بود. ۳۱ از میان جمعیت بسیاری به او ایمان آورده می‌گفتند: «آیا وقتی مسیح باید نشانه‌های بیشتری انجام خواهد داد از آنچه این یکی انجام داده است؟»

۳۲ چون فریسیان شنیدند که مردم درباره او چه زمزمه می‌کنند، کاهنان اعظم و فریسیان نگاهبانانی فرستادند تا اورا بگیرند. ۳۳ پس عیسی گفت: «اندک زمانی هنوز با شما هستم و به سوی کسی

این آموزش از خداست یا اینکه من از خود حرف می‌زنم. ۱۸ کسی که از خود حرف می‌زند، جلال خود را می‌جوید، اما کسی که جلال فرستنده خود را می‌جوید او راستین است و در او بی‌عدالتی نیست. ۱۹ مگر تورات را موسی به شما نداده است؟ حال هیچ کدام از شما به تورات عمل نمی‌کنید! چرا در پی آن هستید که مرا بکشید؟» ۲۰ جمعیت پاسخ داد: «تو دیو داری، چه کسی در پی کشتن تو است؟» ۲۱ عیسی در پاسخ به آنان گفت: «من فقط یک کار انجام داده‌ام و شما همگی از آن شگفت‌زده هستید. ۲۲ موسی ختنه را به شما داده است - نه آنکه ختنه از موسی باشد، بلکه از نیاکان است - و شما در روز سبت آدمی را ختنه می‌کنید. ۲۳ چون انسان در روز سبت هم ختنه می‌شود تا تورات موسی بی‌حرمت نگردد، شما بر من آشفته‌اید چونکه انسانی را به تمامی در روز سبت بهبودی بخشیده‌ام! ۲۴ دیگر به ظاهر داوری نکنید بلکه به عدالت داوری کنید.»

۲۵ پس برخی از اهالی اورشلیم می‌گفتند: «آیا او همان کسی نیست که در پی کشتن وی هستند؟

جلیلی بتواند بخواند. ۱۸: کسی که... جلال خود را می‌جوید، اتهامی ضمئی به مسئولین مذهبی (ر. ک ۲۴-۱۹). ۲۴-۱۹: آنها نه تنها به خاطر انکار عیسی محکوم هستند (ر. ک ۴۶:۵)، بلکه همین طور به دلیل اشتیاقی که برای کشتن او دارند، ظاهراً به دلیل شفا در روز سبت (۱۸-۱۵:۵)، در حالی که شریعت به انجام ختنه فرمان می‌دهد حتی اگر روز هشتم به سمت بیفتند. اگر ختنه مجاز است، پس چرا شفا نه؟ ۲۰: چه کسی در پی کشتن تو است؟، جماعت زیارت کننده از طرح‌های مسئولین مذهبی در مورد کشتن عیسی اطلاعی ندارند (ر. ک آیه ۱). ۳۱-۲۵: چون مردم اورشلیم به مسئولین مذهبی تزدیک تر هستند، بهتر از زائین از نیات آنها آگاه هستند. ۲۷-۲۶: آنها امکان مسیح بودن عیسی را انکار می‌کرند زیرا از اصل و نسب او آگاه بودند: این باور در میان مردم مشهور بود که اصل و نسبت مسیح اسرارآمیز خواهد بود (ر. ک ۱-خنخو ۴:۶-۲-عز ۱۳:۵۲-۵۱). ۲۸: منشأ واقعی عیسی از خداست که او را فرستاد. ۳۲-۳۳: کاهنان اعظم و فریسیان، کاهن اعظم که بر آنها سربرستی می‌کرد و همه کسانی که تحت فرمان آنها قرار داشتند به طور کلی «یهودیان» نامیده می‌شوند (ر. ک آیه ۳۵: ۱: ۲۴ توضیح). تلاش آنها برای دستگیری عیسی (آیه ۳۳) موجب می‌شود که او راجع به مرگ خود صحبت کند (به سوی کسی می‌روم که مرا فرستاد).

روح گفت که آنانی که به او ایمان می‌آورند بایستی دریافت کنند چون هنوز روح نبود زیرا عیسی هنوز جلال نیافته بود.

^{۴۰} پس در میان جمعیتی که این سخنان را شنیده بودند گروهی می‌گفتند: «به راستی او آن پیامبر است!»^{۴۱} دیگران می‌گفتند: «این مسیح است!» برخی دیگر می‌گفتند: «آیا مسیح باید از جلیل باید؟^{۴۲} آیا نوشه مقدس نگفته که مسیح از نسل داود و از بیت لحم، روستائی که داود از آنجا بود باید باید؟»^{۴۳} به این ترتیب به خاطر او در بین جمعیت تفرقه افتاد. ^{۴۴} برخی از آنان می‌خواستند او را بگیرند اما کسی بر او دست دراز نکرد.

^{۴۵} پس نگهبانان به سوی کاهنان اعظم و فریسان آمدند و آنان به ایشان گفتند: «چرا او را نیاوردید؟»^{۴۶} نگهبانان پاسخ دادند: «هرگز انسانی چنین سخن نگفته که این مرد می‌گوید!»

می‌روم که مرا فرستاده است.^{۳۴} شما مرا جستجو خواهید کرد و نخواهید یافت و به آنجائی که من هستم شما نمی‌توانید بیاید.»^{۳۵} پس یهودیان با خود گفتند: «به کجا خواهد رفت که ما او را نخواهیم یافت؟ آیا به میان کسانی که در بین یونانیان پراکنده‌اند خواهد رفت و به یونانیان آموزش خواهد داد؟»^{۳۶} معنی این گفتار چیست که گفت: مرا جستجو نکرد و نخواهید یافت و به آنجائی که من هستم شما نمی‌توانید بیاید؟»

آخرین روز جشن

^{۳۷} در آخرین روز که روز بزرگ جشن بود عیسی در آنجا ایستاده ندا برآورد: «هر که تشنه است نزد من آید و بنوشد.^{۳۸} آن که به من ایمان دارد برابر آنچه در نوشه مقدس گفته شده از بطן او نهرهای آب زندگانی جاری خواهد شد.»^{۳۹} این را درباره

^{۳۴-۳۵}: بعدها یهودیان به دنبال رهایی در مسیح خواهند بود، اما او را نخواهند یافت، زیرا او به جایی صعود خواهد کرد که آنها به دلیل بی ایمانی شان نمی‌توانند بیایند (۲۱:۸ را با ۲۶:۱۲؛ ۲۴:۱۷ مقایسه کنید). آنها نکته را درنمی‌یابند و فکر می‌کنند او نزد یهودیان پراکنده که در بیرون از فلسطین در میان یونانی‌ها (امتها) زندگی می‌کنند خواهد رفت. ^{۳۶-۳۹}: به مدت هفت روز آب را در کوزه‌ای طلایی از حوض سیلوحا به معبد می‌بردند، به عنوان یادآوری از آبی که از صخره در بیابان جاری شد (اعد ۲۰:۲-۱۳) و نیز به عنوان نماد امید به رهایی توسط مسیح موعود (اش ۳:۱۲). ^{۳۷}: هر که تشنه است نزد من آید. عیسی آب حقیقی است و آن قدرتی را که این جشن به آن اشاره می‌کند عملاً به ظهور می‌رساند (اش ۳:۴۴؛ نیز ر. ک یو ۴:۱۰؛ ۱۰:۴). جشن مذکور درواقع عید «خیمه‌ها» بود و فعل «سакن گردید» (تحت اللفظی «چادر زد» یا «خیمه زد») در ۱۴:۱ از همین واژه یونانی می‌آید، شاید با این اشاره ضمنی که عیسی این جشن را جایگزین می‌کند. ^{۳۸-۳۹}: هیچ متنی از کتاب مقدس دقیقاً این کلمات را ندارد، اما مفهوم کلی این سخن در متونی مانند امث ۱۸:۱۸؛ اش ۳:۴۴؛ ۴:۱۸؛ ۵:۵۸؛ ۱۱:۵۸ مخصوصاً در صحرا زندگی می‌بخشد (پید ۲:۱۰؛ ۱۰:۱۴؛ اعد ۲۰:۶-۱۱؛ حرق ۴۷). همچنین روح القدس آن آب زنده‌ای است که از مسیح سرچشمه می‌گیرد (یو ۴:۱۳-۱۴؛ ۱۹:۱؛ ۲۲:۳؛ مکا ۱:۲۰ و ۲:۲۲). ایمان داران از طریق روح عیسی که در پنطیکاست بعد از جلال یافتن او داده شد (مصلوب شد، قیام کرد، صعود نمود) تبدیل به کانال‌هایی از زندگی به دیگران می‌شوند. عطای روح القدس نشانه‌ای از دوران مسیحیایی است (یول ۲:۲۸-۲۹؛ اع ۲:۲۹-۲۸؛ ۲:۲۹-۲۸). قرائتی دیگر به گونه‌ای است که عیسی روح القدس را عطا می‌کند (ر. ک یو ۱۹:۳۴؛ ۳۵-۳۴:۱۹). آن پیامبر... مسیح، ر. ک ۱:۲۱ توپیح.. ^{۴۲}: از نسل داود، سمو ۷:۱۲-۱۳؛ مز ۱۱:۱۳۲؛ ۴:۳-۴؛ ۸:۹-۱۲؛ بیت لحم، میک ۵:۲.

این چنین زنان را باید سنگسار کرد. پس تو چه می‌گوئی؟^۶ این را می‌گفتند تا او را تجربه کنند تا بتوانند برای اتهام او چیزی داشته باشند. اما عیسی خم شده با انگشت بر روی زمین خطوطی ترسیم می‌کرد.^۷ چون در پرسش اصرار می‌کردند، قد راست کرده به آنان گفت: «آن کس که در بین شما بی‌گناه است اول بر او سنگی بیندازد!»^۸ و باز خم شده بر روی زمین می‌نوشت.^۹ وقتی که این را شنیدند، از مسّن ترین آنان شروع کرده، یک یک از آنجا رفتد و او با آن زن که در میان بود، تنها ماند.^{۱۰} آنگاه عیسی قد راست کرده به او گفت: «ای زن کجا هستند؟ آیا هیچکس ترا محکوم نکرده است؟»^{۱۱} زن گفت: «خداؤندا هیچکس» و عیسی گفت: «من نیز ترا محکوم نمی‌کنم، برو از حالا به بعد دیگر گناه مکن.»

عیسی نور جهان

^{۱۲} پس عیسی باز با ایشان سخن گفت: «من نور جهان هستم، آن که به دنبال من می‌آید در تاریکی راه نخواهد رفت بلکه نور زندگانی را خواهد داشت.»^{۱۳} پس فریسیان به او گفتند: «تو درباره خودت شهادت می‌دهی! شهادت توراست نیست!»

^{۴۷} پس فریسیان در پاسخ پاسخ گفتند: «آیا شما نیز گمراه شده اید؟^{۴۸} آیا در بین رؤسا یکی هست که به او ایمان آورده باشد؟ یا از بین فریسیان؟^{۴۹} اما این جماعت که تورات را نمی‌شناسند، ملعون اند.»^{۵۰} نیقدیموس یکی از آنان، آن کس که قبلاً نزد عیسی آمده بود به ایشان گفت:^{۵۱} «تورات ما بدون آنکه [اظهار] کسی را شنیده و دانسته باشد چه می‌کند؟ آیا از قبل او را محکوم می‌کند؟»^{۵۲} در پاسخ به او گفتند: «آیا تو هم از جلیل هستی؟ تفحص کن و خواهی دید که از جلیل پیامبری برنمی‌خیزد.»^{۵۳} هر یک به خانه خود رفتند.

زن زناکار

^۱ اما عیسی به کوه زیتون رفت.^۲ ولی صبح دم باز در معبد حاضر شد و همه مردم به سوی او می‌آمدند و نشسته به ایشان آموزش می‌داد.^۳ کاتبان و فریسیان زنی را که در حین زنا گرفتار شده بود، نزد وی آوردند و او را در میان قرار داده^۴ به او گفتند: «ای استاد، این زن در حین ارتکاب زنا گرفتار شده است؛^۵ باری موسی در تورات به ما حکم کرده که

^{۴۹}: بیانگر لحن تحقیرآمیز مسئولین مذهبی نسبت به جماعته که عمدتاً زائرانی از روستاهای و شهرهای دیگر بودند که قرار بود در خدمت سلامتی و خوشی روحانی آنان باشند.^{۵۰}: نیقدیموس، ر. ک: ۳-۱-۲۱. ^{۵۲}: تو هم از جلیل هستی؟ اهالی اورشلیم، مردمان جلیلی را معمولاً با دیده حقارت می‌نگریستند (ر. ک: ۴۶:۱؛ متنی ۷۳:۲۶؛ مر: ۱۴:۷؛ لو: ۵۹:۲۲).

^{۱۱-۱۰}: زنی که در زنا گرفتار شد. این روایت در برخی نسخ خطی معتبر یافت نمی‌شود.^۱: کوه زیتون، تپه مشهوری در شرق اورشلیم که توسط دره قدرون از شهر جدا شده است.^۳: کاتبان، در انجیل یوحنای فقط اینجا از کاتبان نام برده شده، اما در انجیل نظیر غالباً با فریسیان و نیز دیگر گروههای مذهبی مخالف عیسی در ارتباط هستند.^۵: در تورات، لاو: ۲۰؛ تث: ۱۰؛ ۲۲: ۲۳-۲۴. ^{۱۱}: دیگر گناه مکن، ۱۴:۵.

^{۵۹-۱۲:۸}: عیسی نور زندگی. چراغدانهای بزرگ طلایی در صحن معبد در طی جشن خیمه‌ها روشن کرده می‌شد (۲:۷). ^{۱۲}: باز هم از ۵۲:۷ گرفته شده، من نور جهان هستم. همانند ۳۷:۷ عیسی اعلام می‌کند که او تجسم آن چیزی است که در مراسم جشن گرفته می‌شود. ^{۱۸-۱۳}: عیسی نیازی به تأیید شهادت خود از

شما نمی توانید بیائید؟»^{۲۳} و او به آنان می گفت: «شما از پائین هستید، من از بالا هستم. شما از این جهان هستید، من از این جهان نیستم.^{۲۴} پس من به شما گفته ام که در گناهان خود خواهید مرد زیرا اگر ایمان نیاورید که «من هستم» شما در گناهانتان خواهید مرد.»^{۲۵} پس به او می گفتند: «تو کیستی؟» عیسی به آنان گفت: «همان که [مکرر] به شما می گویم:^{۲۶} درباره شما گفتند و داوری بسیار دارم، اما آن کس که مرا فرستاده راست است و من آنچه از او شنیده ام به جهان می گویم.» آنان ندانستند که به ایشان از پدر می گفت.^{۲۷} پس عیسی به آنان گفت: «وقتی پسر انسان را بالا ببرید، بدان هنگام خواهید دانست که «من هستم» و من از خود هیچ نمی کنم، بلکه برابر آنچه پدر به من آموخته است سخن می گویم^{۲۹} و آن کس که مرا فرستاده با من است، مرا تنها نگذاشته زیرا همواره من چنان می کنم که خواهایند او باشد.»^{۳۰} چون این مطالب را می گفت بسیاری به او ایمان آوردهند.

فرزندان واقعی ابراهیم

پس عیسی به یهودیانی که به او ایمان آورده بودند می گفت: «اگر شما در سخن من بمانید، شما به راستی شاگردان من هستید.^{۳۲} و راستی را

^{۱۴} عیسی در پاسخ به آنان گفت: «حتی اگر درباره خودم نیز شهادت بدhem، شهادت من راست است زیرا می دانم از کجا آمده ام و به کجا می روم. اما شما نمی دانید از کجا می آیم و به کجا می روم.^{۱۵} شما چون بشر داوری می کنید. من هیچکس را داوری نمی کنم؛^{۱۶} اما اگر من داوری کنم، داوری من راست است زیرا من تنها نیستم بلکه من هستم و آن کس که مرا فرستاده است.^{۱۷} و در تورات خود شما نوشته شده که شهادت دو شخص راست است.^{۱۸} من درباره خودم شهادت می دهم و درباره من پدر شهادت می دهد که مرا فرستاده است.^{۱۹} آنگاه به او گفتند: «پدرت کجاست؟» عیسی پاسخ داد: «شما نه مرا می شناسید و نه پدرم را. اگر مرا می شناختید، پدرم را نیز می شناختید.^{۲۰} این سخنان را در «خزانه» هنگامی که در معبد آموزش می داد برزبان راند. کسی بر او دست دراز نکرد زیرا ساعتش هنوز نرسیده بود.

عزیمت عیسی و داوری

پس عیسی باز به آنان گفت: «من می روم و شما مرا جستجو خواهید کرد و در گناه خود خواهید مرد. به جائی که من می روم شما نمی توانید بیائید.^{۲۲} پس یهودیان می گفتند: «آیا می خواهد خود را بکشد که می گوید به جائی که من می روم

طرف مسئولین مذهبی ندارد زیرا: (الف) چون او از عالم بالا می آید، تنها خودش می داند که کیست؛ (ب) شهادت مشترک پدر و پسر، شرط وجود دو شاهد را تحقق می بخشد (تث ۱۹:۱۵). ر.ک ۳۱:۵ توضیح.^{۲۰} در خزانه، بجز کاهنان کسی اجازه ورود به خزانه را نداشت. این موضوع احتمالاً به صحنه زنان اشاره می کند که در کنار خزانه قرار داشت و در آن سیزده صندوق برنزی برای هدایای داوطلبانه و مالیات معبد بود (ر.ک. ۱۴:۲ توضیح).^{۲۵-۲۷} ادعای غیرمستقیم در مورد یکی بودن با خدا (ر.ک. ۱۹:۵-۳۰).^{۲۸-۲۹} این یکی بودن بر اساس اطاعت می باشد (۳۰:۵)، که مصلوب شدن دلیل نهایی آن است (۳۲:۱۲). من او هستم (آیه ۲۸)، ر.ک ۳۵:۶ توضیح.^{۳۱-۳۸} یهودیان، اشاره ای است هم به مسئولین مذهبی و هم به کسانی که تحت نفوذ آنها هستند (ر.ک. ۱۹:۱ توضیح).^{۳۲} راستی، منظور حقیقت

آغاز قاتل بود و در [طريق] راستي نمانده بود زيرا در او راستي نیست، وقتی دروغ می گوید از خودش می گوید زира او دروغگو و پدر دروغ است.^{۴۵} اما چون من راستي را می گویم، به من ايمان نمی آوريد.^{۴۶} چه کسی از بين شما می تواند درباره گناه مرا سرزنش کند؟ اگر من راستي را می گویم چرا به من ايمان نمی آوريد?^{۴۷} آن که از خداست، گفتار خدا را می شنود. شما نمی شنويد زира از خدا نیستید.^{۴۸} يهوديان در پاسخ به او گفتند: «آيا ما درست نمی گوییم که تو سامری هستي و دیو داری؟»^{۴۹} عيسى پاسخ داد: «من دیو ندارم، اما به پدرم احترام می گذارم و شما به من بی حرمتی می کنید.^{۵۰} من شکوه خود را نمی جویم. کسی هست که در پی آن است و داوری می کند.^{۵۱} آمين، آمين، به شما می گویم اگر کسی سخن مرا نگاه دارد، هرگز تا به ابد مرگ را نخواهد دید.^{۵۲} يهوديان به او گفتند: «حال می دانیم که تو دیو داری. ابراهيم مرده است، پیامبران هم و تو می گوئی: اگر کسی سخن مرا نگاه دارد، هرگز تا به ابد مرگ را نخواهد چشید.^{۵۳} آيا تو از پدر ما ابراهيم که مرده است بزرگتر هستی؟ پیامبران نیز مرده اند. تو خود را که می دانی؟»^{۵۴} عيسى پاسخ داد: «اگر من خود را شکوه دهم، شکوه من هیچ است، پدرم مرا شکوه می بخشد، همان که شما می گوئید: «این خدای ماست.»^{۵۵} و شما او را نمی شناسید، اما من او را می شناسم و اگر می گفتم او را نمی شناسم همچون شما دروغگو بودم. اما من

خواهيد شناخت و راستي شما را آزاد خواهد کرد.^{۳۳} به او پاسخ دادند: «ما از تبار ابراهيم هستيم و هرگز برده کسی نبوده ايم، تو چگونه می توانی بگوين: شما آزاد خواهيد شد؟»^{۳۴} عيسى به آنان پاسخ داد: «آمين، آمين، به شما می گویم هر کس گناهی مرتکب شود برده گناه است.^{۳۵} باري برده برای ابد در خانه نمی ماند، پسر برای ابد [در آنجا] می ماند.^{۳۶} پس اگر پسر شما را آزاد کند، شما به راستي آزاد خواهيد بود.^{۳۷} می دانم که شما از تبار ابراهيم می باشيد اما در جستجوی کشن من هستيد زира سخن من در شما نفوذ ندارد.^{۳۸} آنچه من نزد پدرم دیده ام، همان را می گویم و شما آنچه را از پدر خود شنیده ايد انجام می دهيد.^{۳۹} پاسخ داده گفتند: «پدر ما ابراهيم است.» عيسى به آنان گفت: «اگر فرزندان ابراهيم هستيد کارهای ابراهيم را بکنيد.^{۴۰} بلکه در عوض در جستجوی کشن من هستيد. من انساني هستم که راستي را که از خدا شنیده ام به شما گفته ام. اين را ابراهيم نکرده است.^{۴۱} شما کارهای پدرتาน را می کنيد.» به او گفتند: «ما روسپي زاده نیستیم، ما فقط يك پدر داریم که خدا باشد.»^{۴۲} عيسى به آنان گفت: «اگر خدا پدرتان می بود، به من محبت می داشتید زира من از خدا برون شده و می آیم، زира از خود نیامده ام بلکه او مرا فرستاده است.^{۴۳} چرا گفتار مرا درنمی یابيد؟ زира نمی توانيد سخن مرا بشنويد.^{۴۴} شما، پدرتان ابليس است و می خواهيد هوی و هوشهای پدرتان را انجام دهيد. وی از همان

نجات بخش است و نه علم و دانش عمومي (۶:۱۴). آزاد، از قدرت گناه و برگكي آن (آيه ۳۴).^{۳۳}: ما هرگز برده نبوده ايم، اين ادعا چندان با واقعيت همخوانی ندارد (ر.ک خروج ۳:۱۳).^{۳۴}: اشتياق آنان برای کشن عيسى، ادعای آنها مبنی بر وارث ايمان ابراهيم بودن و فرزندان واقعی خدا بودن را نفی می کند.^{۳۵}: گفتار، تعليم.^{۴۸}: يهوديان رو به توهين و افترا می اورند و چون قادر به انکار معجزات عيسى نیستند آنها را به دیو نسبت می دهند (ر.ک مر ۳:۲۰-۳۰).^{۵۶}: امتناع از ايمان آوردن، آنها را از ابراهيم جدا

^۶ این را گفت و آب دهان به زمین انداخته با آن گل ساخت و گل را بر چشمان کور مالید^۷ و به او گفت: «برو در حوض سیلوحا - یعنی فرستاده - خود را بشوی. پس اورفت و خود را شست و بینا بازگشت.^۸ همسایگان و کسانی که او را پیشتر دیده بودند - زیرا وی گدا بود - می گفتند: «آیا این همان نیست که نشسته گدائی می کرد؟»^۹ بعضی می گفتند: «همان است!» برخی دیگر می گفتند: «خیر، ولی شبیه اوست.» خودش می گفت: «من همان هستم.»^{۱۰} پس به او می گفتند: «پس چگونه چشمها تو باز شد؟»^{۱۱} پاسخ داد: «مردی که او را عیسی می نامند گلی ساخت و به چشمان مالید و به من گفت: "به سیلوحا برو و خود را بشوی" من رفتم، خود را شسته بینائی خود را باز یافتم.»^{۱۲} به او گفتند: «او کجاست؟» جواب داد: «نمی دانم.»^{۱۳} پس ایشان کسی را که قبلًا کور بود نزد فریسیان آوردند. آن روز که عیسی گل ساخته و چشمان او را باز کرده بود، روز سبت بود.^{۱۴} پس مجدداً، فریسیان نیز از او پرسیدند که چگونه بینائی خود را باز یافته بود. به آنان گفت: «به چشمهای من گل نهاد و من خود را شستم و می بینم.»^{۱۵} پس برخی از فریسیان می گفتند: «این

او را می شناسم و سخن او را نگاه می دارم.^{۱۶} پدرتان ابراهیم از فکر دیدن روز من به وجود آمد و آن را دید و شاد گردید.^{۱۷} پس یهودیان به او گفتند: «تو هنوز پنجاه سال نداری و ابراهیم را دیده ای؟»^{۱۸} عیسی به آنان گفت: «آمین، آمین، به شما می گویم پیش از آنکه ابراهیم پدیدار شود "من هستم."»^{۱۹} پس سنگها برداشتند تا بر او پرتاب کنند، اما عیسی خود را پنهان کرده از معبد بیرون رفت.

﴿۹﴾

شفای کور مادرزاد

چون می گذشت مرد کور مادرزادی را دید.^۱ و شاگردانش از او پرسیدند: «ای استاد، چه کسی گناه کرده است، خودش یا والدینش که کور زاده شد؟»^۲ عیسی پاسخ داد: «نه او و نه والدینش، بلکه تا کارهای خدا در او نمایان شود!»^۳ تا روز است ما باید در کارهای آن کس که مرا فرستاده کار کنیم. شب خواهد رسید که کسی نمی تواند کار کنند.^۴ مدامی که در جهان هستم، من نور جهانم.»

می کند (ر. کایه ۳۹) که در امید آمدن مسیح (ر. ک عبر ۱۱: ۱۷) شادی نمود (پید ۱۷: ۱۷). خدا زمان های آخر را به ابراهیم آشکار نمود (ر. ک ۲- عز ۲: ۱۴). من هستم (ر. ک ۶: ۳۵)، ادعای وجود ازلی داشتن (ر. ک ۱: ۳).

^{۱-۹}: شفای مرد کور مادرزاد. ^{۱-۳}: درد و رنج به گناه نسبت داده می شد، چه گناه والدین (خروج ۲۰: ۵) و چه گناه شخص قبل از تولدش (پید ۲۵: ۲۲؛ حک ۸: ۲۵). عیسی این توضیح را رد می کند و توجه را از علت به هدف معطوف می سازد: این فرستی است تا خدا اقدام نماید.^۴ ما باید کار کنیم، عیسی شاگردانش را در انجام خدمت خود شریک می کند.^۵ ر. ک ۶: ۳۵ توضیح:^۶ دنیای باستان برای آب دهان ارزش طبی قائل بود (پلینی، تاریخ طبیعی ۴: ۲۸).^۷ حوض سیلوحا (ر. ک ۷: ۷- ۳۷: ۳۹) توضیح: اش ۶: ۶؛ نح ۳: ۱۵) در گوشه جنوب شرقی شهر قرار داشت. معنی این کلمه می تواند نماد عیسی به عنوان «فرستاده» از جانب خدا برای روشنی بخشیدن باشد.^۸ ایشان، یعنی همسایگان و دوستان. فریسیان درست گل را کار و تخطی از قوانین روز سبت تلقی می کردند،

ما می‌دانیم که این مرد گناهکار است.^{۲۵} پس پاسخ داد: «اگر او گناهکار است من نمی‌دانم. فقط یک چیز می‌دانم: من کور بودم و اکنون می‌بینم.»^{۲۶} پس به او گفتند: «به تو چه کرد؟ چطور چشمان تورا باز کرد؟»^{۲۷} به آنان پاسخ داد: «قبلاً به شما گفتم و شما گوش ندادید. چرا می‌خواهید دوباره بشنوید؟ مگر شما نیز می‌خواهید شاگردان او شوید؟»^{۲۸} و ایشان دشنامش داده گفتند: «تو شاگرد این مردی. ما شاگردان موسی هستیم.^{۲۹} ما می‌دانیم که خدا با موسی تکلم کرده اما این یکی را ما نمی‌دانیم از کجاست!»^{۳۰} مرد پاسخشان داد و گفت: «جای تعجب همینجا است که شما نمی‌دانید او از کجا است در حالی که چشمان مرا باز کرده است.^{۳۱} ما می‌دانیم که خدا گناهکاران را مستجاب نمی‌کند اما اگر کسی پارسا است و اراده او را انجام می‌دهد او را مستجاب می‌کند.^{۳۲} هرگز شنیده نشده است که کسی چشمان کور مادرزادی را باز کرده باشد!^{۳۳} اگر این شخص از جانب خدا نبود، هیچ‌نمی‌توانست بکند.»^{۳۴} به او پاسخ داده گفتند: «تو از هنگام تولد در گناه هستی و تو به ما درس می‌دهی!» و او را بیرون راندند.

مرد سبب را رعایت نمی‌کند، پس از نزد خدا نمی‌آید.» دیگران می‌گفتند: «چگونه یک مرد گناهکار می‌تواند چنین نشانه‌هایی انجام دهد؟» و در بین آنان تفرقه افتاد.^{۱۷} باز به کور گفتند: «تو درباره او چه می‌گوئی از آن که چشمان تورا باز کرد؟» گفت: «او پیامبر است.^{۱۸} پس یهودیان پیش از آنکه والدین او را بطلبند ایمان نیاوردند که کور بوده و بینائی خود را باز یافته است.^{۱۹} از ایشان پرسیده گفتند: «آیا این پسر شماست که خود می‌گوئید کور به دنیا آمده است؟ پس اکنون چگونه می‌بیند؟»^{۲۰} پس والدینش پاسخ داده گفتند: «ما می‌دانیم که او پسر ما است و کور به دنیا آمده اما اکنون چگونه می‌بیند، ما نمی‌دانیم؛ یا چه کسی چشمان او را باز کرده است از آن هم چیزی نمی‌دانیم. از خودش بپرسید. او به سنی رسیده، از خودش بپرسید!»^{۲۱} والدینش چنین گفتند زیرا از یهودیان می‌ترسیدند، چونکه یهودیان از پیش مقرر کرده بودند اگر کسی او را مسیح بشناسد از کنیسه رانده خواهد شد.^{۲۲} بدین سبب بود که والدینش گفتند: «او به سنی رسیده، از خودش بپرسید.»^{۲۳} پس یهودیان یک بار دیگر مردی را که کور بود خواستند و به او گفتند: «خدا را تمجید کن!

ر. ک ۱۸-۹:۵؛ ۱۸:۷؛ ۲۳:۷. ۱۷: برای مرد نابینا، شفا دلیلی است بر اینکه عیسی از طرف خدا فرستاده شده است. ۲۳-۱۸: از والدین بازجویی می‌شود تا در اثبات هویت مرد هیچ اشتباہی پیش نیاید. ۲۲: از یهودیان می‌ترسیدند... از کنیسه رانده خواهد شد، دلیل روشنی است بر اینکه نویسنده واژه یهودیان را به عنوان دلالت بر قدرت و هم‌چنین مذهب و نزد در نظر داشته است. رانده شدن، یعنی طرد و اخراج از جماعت (آیه ۳۴). ۲۴: خدا را تمجید کن، عبارتی مخصوص که شخص را سوگند می‌دهد تا حقیقت را بگوید (یوشع ۱۹:۷). کسی که سبت را می‌شکند باستی گناهکار باشد. ۲۵: دل مشغولی مرد، بینایی بازیافته او بود نه رعایت قوانین سبت.^{۲۶} آیا شما نیز می‌خواهید شاگرد او شوید، اشاره‌ای تمسخرآمیز که بیانگر احساس حقارت برای بازجویی مرد شفا یافته است.^{۲۷} وفاداری مرد شفا یافته به یهودیت زیر سؤال می‌رود (ر. ک ۱:۱۳-۱۲ توضیح).^{۲۸} ما می‌دانیم، از تعالیم کتاب مقدس عبری (مثلًا مز ۱۸:۶۶؛ امث ۱۵:۲۹).^{۲۹} خود بزرگ بینی مغورانه مسئولین مذهبی دوباره طبیان می‌کند (ر. ک. ۴۹:۷). او را بیرون راندند، به نظر می‌رسد بازتاب نگرانی یا تجربه نویسنده باشد که مسئولین و رؤسای مذهبی،

و او هر یک از گوسفندانش را به نام صدا می کند و آنها را با خود بیرون می برد.^۴ وقتی همه آنها را بیرون برد، پیشاپیش آنها راه می رود و گوسفندان به دنبال او می روند زیرا صدایش را می شناسند.^۵ به دنبال بیگانه نخواهند رفت، بلکه از او فرار خواهند کرد زیرا صدای بیگانگان را نمی شناسند.^۶ عیسی این مثل را به آنان گفت اما نفهمیدند از چه با آنان حرف می زد.^۷ پس عیسی بار دیگر گفت: «آمين، آمين، به شما می گويم من در گوسفندان هستم.^۸ تمام کسانی که پيش از من آمده اند، دزد و راهزنان هستند اما گوسفندان به آنان گوش نکرده اند.^۹ من در هستم، اگر کسی از راه من وارد شود نجات خواهد یافت و به درون آمده و بیرون خواهد رفت و چراگاهی خواهد یافت.^{۱۰} دزد جز برای دزدی و ذبح کردن و هلاک کردن نمی آيد. من آمده ام تا آنکه زندگانی داشته باشند و آن را به فراوانی داشته باشند.

^{۱۱} من شبان نیکو هستم. شبان نیکو، جان خود را به خاطر گوسفندانش می دهد.^{۱۲} مزدور که شبان نیست و گوسفندان از آن او نیستند چون ببیند که گرگ می آید گوسفندان را گذاشته می گریزد و گرگ آنها را گرفته می پراکند^{۱۳} زیرا مزدور است و در پروای گوسفندان نیست.^{۱۴} من شبان نیکو هستم

^{۳۵} عیسی چون شنید که او را بیرون رانده اند، او را یافته گفت: «آيا تو به پسر انسان ایمان داري؟»^{۳۶} او پاسخ داده گفت: «خداؤندا او کیست تا من به وی ایمان آورم؟»^{۳۷} عیسی به او گفت: «هم تو او را دیده ای و هم آن کس که با تو سخن می گوید همان است.»^{۳۸} او اعلام کرد: «خداؤندا ایمان آوردم» و در برابرش سجده کرد.^{۳۹} عیسی گفت: «برای یک داوری من به این جهان آمده ام، تا آنکه آنان که نمی بینند، بینا شوند و آنان که می بینند، کور شوند.»^{۴۰} فریسیانی که با او بودند این را شنیده به او گفتهند: «آيا ما هم کور هستیم؟»^{۴۱} عیسی به آنان گفت: «اگر کور بودید، گناهی نداشتید اما اکنون چون می گوئید ما می بینیم گناهتان می ماند.

مثل شبان نیکو

^۱ «آمين، آمين، به شما می گويم آن کس که از در به آغل گوسفندان وارد نشود بلکه از جای دیگر بالا رود او دزد و راهزن است. ^۲ بر عکس آن که از در وارد شود شبان گوسفندان است. ^۳ دربان، برای او در را می گشاید و گوسفندان صدایش را می شنوند

ایمانداران مسیحی را از مشارکت جامعه یهودیان طرد می کردند.^{۴۱} امتناع فریسیان از اقرار به کوری روحانی نشان دهنده گناه آنان است.
^{۴۲-۱}: عیسی، شبانی که جان خود را می دهد.^{۴-۱}: عیسی برای توصیف نقش خود و هم چنین نقش مخالفینش یعنی رؤسای مذهبی جامعه، از صنعت ادبی استعاره استفاده می کند (ایه ۶).
^۳: گوسفندانش را... صدا می کند، آغلی را تصویر می کند که چندین چوپان از آن استفاده می کنند.^۷-
^{۱۰}: من هستم، حالت تأکید دارد و استعاره را به سوی عیسی بعثونان در آغل خدا بر می گرداند، در تضاد با کسانی که علیه او مجادله می کنند، ر. ک مز ۱۱۸:۸. ۲۰:۲۰. ۸:۱۱۸. ر. ک مز ۱۳:۳. ۱۵-۱۶:۱۱-۱۱:۳۴، ۲۳:۲۳؛ ۲۴:۴۹؛ مز ۵۲:۷۸؛ ۹۵:۷؛ اش ۴۰:۱۰-۱۱. ۱۲-۱۳: مزدور، ر. ک حزق^{۳۴} علیه رهبران اسرائیل.

نگاه می داری؟ اگر تو مسیح هستی آشکارا به ما بگو.»^{۲۵} عیسی به آنان پاسخ داد: «این را به شما گفته ام و ایمان نمی آورید. کارهائی را که من به نام پدرم انجام می دهم خود بر من شهادت می دهنند. اما شما ایمان نمی آورید زیرا شما از گوسفندان من نیستید.^{۲۶} گوسفندان من صدای مرا می شنوند و من، آنها را می شناسم و آنها به دنبال من می آیند و من به آنها زندگانی جاودان می دهم و هرگز تا به ابد هلاک نخواهند شد و هیچکس آنها را از دست من نخواهد ربود.^{۲۷} پدرم که آنها را به من داده از همه بزرگتر است و هیچکس نمی تواند [چیزی] از دست پدرم برباید.^{۲۸} من و پدر یک هستیم.»

^{۲۹} بار دیگر یهودیان برای سنگسار کردند، سنگها آوردنده^{۳۰} عیسی به آنان پاسخ داد: «بسیار کارهای نیکو از سوی پدر به شما نشان داده ام. برای کدام یک از این کارها مرا سنگسار می کنید؟»^{۳۱} یهودیان به او پاسخ دادند: «برای کار نیکو نی، بلکه به سبب کفر تو را سنگسار می کنیم، زیرا تو که انسانی خود را خدا می کنی.»^{۳۲} عیسی به آنان پاسخ داد: «آیا در تورات شما نوشته نشده است: "من گفته ام: شما خدایانید؟"^{۳۳} اگر [تورات] کسانی را که سخن خدا خطاب به آنان بوده، خدایان نامیده است - و نوشته مقدس

و گوسفندان خود را می شناسم و گوسفندان من مرا می شناسند.^{۱۵} همچنان که پدر مرا می شناسد و من پدر را می شناسم و من جان خود را به خاطر گوسفندان می دهم.^{۱۶} گوسفندان دیگری نیز دارم که از این آغل نیستند، آنها را نیز باید راهنمائی کنم. آنها صدای مرا خواهند شنید و آنگاه فقط یک رمه خواهد بود و یک شبان.^{۱۷} به همین سبب پدر مرا محبت می کند، زیرا من جانم را می دهم تا آن را بازگیرم.^{۱۸} هیچکس آن را از من نمی گیرد، بلکه به خواست خود آن را می دهم. من اقتدار دارم که آن را بدhem و اقتدار دارم تا آن را بازگیرم. این فرمانی است که از پدرم یافته ام.»

^{۱۹} به سبب این سخنان باز در بین یهودیان تفرقه افتاد. ^{۲۰} بسیاری از بین آنان می گفتند: «او دیو دارد و مجنون است! چرا به او گوش می دهید؟»^{۲۱} دیگران می گفتند: «این سخنان از دیوانه ای نیست. آیا دیو می تواند چشمان کوران را باز کند؟»

اظهارات رسمی و اتهام کفرگویی
^{۲۲} آنگاه در اورشلیم جشن تقدیس [معبد] فرارسید. زمستان بود^{۲۳} و عیسی در معبد در زیر رواق سلیمان می گشت.^{۲۴} یهودیان او را احاطه کرده به او گفتند: «تا به کی جان ما را در تردید

۱۶: گوسفندان دیگر، غیر یهودیان (۱۷: ۲۰-۲۳). یک گله، مرگ شبان برای نجات تمامی بشریت است (۳: ۱۶-۱۷). ۲۱-۲۲: جشن تقدیس معبد یا هنوکا یادآوری تقدیس مجدد معبد در سال ۱۶۴ قبل از میلاد، پس از بی حرمت کردن آن توسط آنتیخوس چهارم آپیگانس بود (۱۱-۱۰ مک ۵۲: ۴-۵). ۲۳: رواق سلیمان، صحنه در سمت شرقی ساختمان های معبد (یوسفوس، جنگ های یهود، ۱۸۴: ۵؛ ۱۱: ۳؛ ۲۴-۳۰: ۵) مسئولین مذهبی یکی بودن عیسی با خدا را نمی پذیرند، زیرا خود بزرگ بینی آنان را از شنیدن او ناتوان می کند (۱۵: ۷). ۳۱: سنگسار کردن مجازات کفرگویی بود (۱۶: ۲۹؛ سانهرین ۴: ۷). ۳۶-۳۴: مز ۶: ۸۲ اتهام آنها مبنی بر کفرگویی را بی اعتبار می سازد، تورات شما، در اینجا برای کل کتب مقدسه یهودیان بکار برده شده است.

او فرستاده تا بگویند: «خداوندا، اینک آن دوست تو بیمار است.»

^۴ چون عیسی شنید گفت: «این بیماری تا به مرگ نیست بلکه برای جلال خداست که به وسیله آن پسر خدا جلال یابد.» ^۵ باری عیسی به مرتا، خواهرش و ایلعازر محبت داشت. ^۶ پس چون شنید که او بیمار است، باز دو روز دیگر در همانجا که بود ماند. ^۷ سپس بعد از آن به شاگردان گفت: «باز به یهودیه بروم.» ^۸ شاگردان به او می گویند: «ربی به تازگی یهودیان در جستجوی سنگسار تو بودند؛ و تو دوباره به آنجا می روی!» ^۹ عیسی پاسخ داد: «آیا روز دوازده ساعت نیست؟ اگر کسی در روز راه ببرود [پایش] نمی لغزد زیرا نور این جهان را می بیند، ^{۱۰} اما اگر کسی شب راه ببرود می لغزد زیرا در او نوری نیست.»

^{۱۱} این را گفته، بعد به آنان گفت: «ایلعازر دوست ماخته است. اما من می روم تا او را از خواب برخیزانم.» ^{۱۲} پس شاگردان به او گفتند: «خداوندا اگر خفته است، نجات خواهد یافت.» ^{۱۳} عیسی از مردن او گفته بود اما آنان می پنداشتند که وی از آرامش خواب سخن می گوید. ^{۱۴} پس آنگاه عیسی آشکارا به ایشان گفت: «ایلعازر مرده است. ^{۱۵} به خاطر شما خوشنوید؛ اگر آنجا نبودم برای این بود که ایمان بیاورید. اما به نزد او بروم.»

^{۳۷-۳۹}: اعمال عیسی اعتبار و اصالت او را نشان می دهند، زیرا از نوع کارهایی هستند که خدا انجام می دهد. ^{۴۰}: عیسی به منظور امنیت خود به منطقه پره در آن سوی اردن کنار کشید (ر.ک. ۵۹:۸).

^{۴۱}: ۳۶-۲۶

البته ممکن نیست نقض شود! ^{۳۶} کسی را که پدرتقدیس کرده و به جهان فرستاده، شما می گوئید: «تو کفر می گوئی» زیرا گفته ام من پسرخدا هستم. ^{۳۷} اگر من کارهای پدرم را به جا نمی آورم، به من ایمان نیاورید. ^{۳۸} اما اگر آنها را به جا می آورم، حتی اگر به من ایمان نمی آورید به کارها ایمان آورید تا بدانید و بشناسید که پدر در من است و من در پدر.» ^{۳۹} باز در جستجوی دستگیری او برآمدند و او از دست آنها بدر شد. ^{۴۰} باز به آن سوی اردن به جائی که یحیی قبلًا در آنجا تعمید می داد رفت و در آنجا ماند. ^{۴۱} و بسیاری نزدش آمده می گفتند: «یحیی هیچ نشانه ای انجام نداده است، اما یحیی هر چه درباره این یکی گفته بود راست بود.» ^{۴۲} و در آنجا بسیاری به او ایمان آوردند.

۱۱

عیسی مرده ای رازنده می کند

^۱ بیماری بود به نام ایلعازر، اهل بیت عنیا که روستای مریم و خواهرش مرتا بود. ^۲ این مریم همان بود که خداوند را به روغن معطر تدهین نموده پاهایش را با موهای خود خشک کرده بود. همان بود که برادرش ایلعازر بیمار بود. ^۳ خواهران کسانی نزد

^{۴۱}: ۵۷-۱۱: برخیزاندن ایلعازر نقطه اوج معجزات یا نشانه هایی است (۱۲:۱۷-۱۸) که هم عیسی را به عنوان بخشنده زندگی (۲۵-۲۹:۵) آشکار می سازد و هم مرگ او (۱۱:۱۱) را از پیش اعلام می کند. ^۱: ایلعازر، یونانی: لازاروس. بیت عنیا، ر.ک آیه ۱۸. مریم و مارتا، شاید همان دو خواهری که نامشان در لوقا ۱۰:۳۸-۴۲ آمده است. ^۴: برای جلال خدا است، ر.ک ۹:۳. ^۹: زندگی او وقتی به اتمام می رسد که خدا اراده کند، دشمنان او نمی توانند آن را کوتاه کنند. ^{۱۱}: خواب، حسن تعییر مکرری است برای مرگ، ر.ک مز ۱۳:۴؛ اع ۷:۶؛ ۱۵:۱-۱۶:۱. ^{۱۵}: رستاخیز ایلعازر ایمان آنها را تأیید

همچنان در همان جائی بود که مرتا او را دیدار کرده بود.^{۳۱} یهودیانی که با او در خانه بودند تا او را تسلي دهند مریم را دیدند که به سرعت بلند شده بیرون رفت. پس چون پنداشتند که به سوی قبر می رود تا در آنجا بگیرید به دنبال او روان شدند.^{۳۲} وقتی مریم به جایی آمد که عیسی در آنجا بود، با دیدن او به پاهایش افتاد و به او گفت: «خداآندا اگر اینجا می بودی برادرم نمی مرد!»^{۳۳} عیسی وقتی دید که او می گرید و یهودیانی که او را همراهی کرده بودند نیز می گزینند روحًا مرتعش شد و به هم برآمده^{۳۴} گفت: «او را کجا نهاده اید؟» به او گفتند: «خداآندا بیا و ببین.»^{۳۵} عیسی اشک ریخت.^{۳۶} آنگاه یهودیان می گفتند: «بینید چقدر او را دوست می داشت.»^{۳۷} اما برخی از آن میان گفتند: «او که چشمان کور را باز کرد آیا نمی توانست [کاری کند] که این هم نمیرد؟»^{۳۸} پس عیسی بار دیگر در درون خود مرتعش شده به سر قبر آمد و این غاری بود که سنگی بر آن گذاشته بودند.^{۳۹} عیسی گفت: «سنگ را بردارید!» مرتا خواهر متوفی به او گفت: «خداآندا، چون روز چهارم است دیگر بو گرفته است.»^{۴۰} عیسی به او گفت: «آیا به تو نگفتم اگر ایمان بیاوری جلال خدا را خواهی دید؟»^{۴۱} پس سنگ را برداشتند. عیسی چشمان خود را بلند کرده گفت: «ای پدر تورا شکر می کنم که مرا مستجاب کرده ای.»^{۴۲} من می دانستم

^{۱۶} توما ملقب به «دیدیموس» (توما) به شاگردان دیگر گفت: «ما نیز برویم تا با او بیمیریم.»^{۱۷} پس چون عیسی آمد، او را که از چهار روز پیش در قبر بود، یافت.^{۱۸} بیت عنیا نزدیک اورشلیم و در پانزده استادی آن بود.^{۱۹} یهودیان بسیاری نزد مرتا و مریم آمده بودند تا درباره برادرشان آنها را تسلي دهند.^{۲۰} پس وقتی مرتا شنید که عیسی می آید، به پیشواز او رفت، در حالی که مریم همچنان در خانه نشسته ماند.^{۲۱} پس مرتا به عیسی گفت: «خداآندا اگر این جا می بودی برادرم نمی مرد!^{۲۲} و اکنون می دانم آنچه از خدا بخواهی، خدا آن را به تو خواهد داد.»^{۲۳} عیسی به او گفت: «برادرت بخواهد خاست.»^{۲۴} مرتا به او گفت: «می دانم که به وقت رستاخیز در روز واپسین بخواهد خاست.»^{۲۵} عیسی به او گفت: «من هستم آن رستاخیز و زندگانی و هر که به من ایمان دارد، حتی اگر بمیرد زندگانی خواهد کرد.^{۲۶} و هر که زنده است و به من ایمان آورد، هرگز تا به ابد نخواهد مرد. آیا به این ایمان داری؟»^{۲۷} مرتا به او می گوید: «آری خداوندا، ایمان دارم که تو مسیح، پسر خدا هستی که باید به جهان بیاید.»^{۲۸} مریم این را گفته رفت تا خواهرش را فراخواند و در نهان به او گفت: «استاد اینجاست و تورا می خواند.»^{۲۹} همین که شنید فوراً قیام کرد و نزد او آمد. ^{۳۰} زیرا عیسی هنوز به روستا نیامده بود بلکه

خواهد کرد.^{۱۶} توما، یکی ازدوازده رسول (۲۴:۲۰؛ ۱۸:۳؛ اع:۱۳:۱).^{۱۷} چهار روز، قطعیت مرگ ایلعازر را تأیید می کند.^{۱۹} بسیاری... آنها را تسلي دهند، آنها شاهدان قدرت زندگی بخش عیسی می شوند (۱۱-۹:۱۲).^{۲۰} ر.کلو ۱۰:۱۱-۹:۱۲. ایمان به رستاخیز در روز آخر در میان یهودیان دوران هلنیستی و رومی رایج بود (ر.ک دان ۱۲:۱۲؛ ۳-۱:۱۲؛ مک ۹:۷).^{۲۱} من هستم، ر.ک ۳۵:۶ توضیح.^{۲۶-۲۵} هرگز نخواهد مرد، عیسی نه تنها عامل رستاخیز نهایی است، بلکه هم اکنون زندگی جاودان را می دهد (۵۴:۶؛ ۲۶-۴:۵).^{۲۷} اعتراف کامل ایمان (ر.ک ۱:۲۹-۵۱).^{۲۸} همان واکنش آیه ۲۱، اما بدون بیان بعدی ایمان.^{۲۹} جلال خدا، ر.ک آیه ۴.

گرفتند.^{۵۴} عیسی دیگر در میان یهودیان آشکارا رفت و آمد نمی کرد بلکه از آنجا به ناحیه ای نزدیک بیابان به شهری به نام افرائیم رفت و با شاگردانش در آنجا ماند.

[جشن]^{۵۵} گذر یهودیان نزدیک بود و بسیاری از مردم از روستاهای پیش از گذر برای تطهیر خود به اورشلیم فراز آمدند.^{۵۶} در جستجوی عیسی بودند و در معبد ایستاده به یکدیگر می گفتند: «چه می پنداشید؟ آیا اصلاً به جشن نخواهد آمد؟»^{۵۷} اما کاهنان اعظم و فریسیان دستور داده بودند: اگر کسی بداند که او کجاست باید خبر دهد تا او را دستگیر کنند.

۱۲

تدهین در بیت عنیا

پس شش روز پیش از جشن گذر، عیسی به بیت عنیا آمد، جائی که ایلعازر بود و عیسی او را از میان مردگان قیام بخشیده بود.^۳ در آنجا برایش شامی تهیه کردند و مرتا خدمت می کرد و ایلعازر یکی از کسانی بود که بر سر سفره با او بود.^۳ پس مریم رطلى از عطر سنبل واقعی گرانبها برداشته پاهای عیسی را تدهین نمود و با گیسوانش پاهای او را خشک کرد و خانه را بوی عطر فرا گرفت.^۴ یهودای

که همواره مرا مستجاب می کنی. اما به خاطر این جمعیت اطراف من سخن گفته ام تا آنان ایمان بیاورند که تو مرا فرستاده ای.^{۴۳} و این را گفته با صدای بلند فریاد برآورد: «ایلعازر بیرون! اینجا بیا!^{۴۴} مرده بیرون آمد، دستها و پاهایش نواریچ بود و صورتش را کفنه پوشانده بود. عیسی به آنان گفت: «او را باز کنید و بگذارید برود.»

^{۴۵} بسیاری از یهودیان که به نزد مریم آمده و آنچه را عیسی کرده بود، دیده بودند به او ایمان آوردن. ^{۴۶} اما برخی از میان ایشان نزد فریسیان رفته آنچه را عیسی کرده بود به آنان گفتند.^{۴۷} پس کاهنان اعظم و فریسیان شورائی گرد آورده گفتند: «چه کنیم؟ این مرد نشانه های زیادی انجام می دهد. ^{۴۸} اگر این گونه رهایش کنیم، همه به او ایمان خواهند آورد و رومیان خواهند آمد و مکان مقدس و ملت ما را از بین خواهند برد.»^{۴۹} یکی از میان آنان، «قیافا» که در آن سال کاهن اعظم بود به آنان گفت: «شما هیچ نمی دانید،^{۵۰} مگر فکر نمی کنید که برای شما مفیدتر است یک انسان در راه قوم بمیرد، تا همه هلاک شوند؟»^{۵۱} این را از خود نگفت اما چون در آن سال کاهن اعظم بود، نبوت کرد که عیسی باید برای ملت بمیرد.^{۵۲} و نه تنها برای ملت، بلکه همچنین تا فرزندان خدا که پراکنده اند در یگانگی گرد هم آیند.^{۵۳} از همان روز تصمیم به کشتن او

^{۵۴-۵۵}: (مت ۲۶:۵-۱؛ مرت ۱:۱۴-۲؛ لو ۲-۱:۲۲). ^{۵۶}: شورا، سانهدرین، بالاترین مرجع رهبری در اورشلیم که کاهن اعظم بر آن ریاست می کرد. ^{۴۸}: اولین شورش یهودیان که در سال ۶۷ میلادی شروع شد و با سقوط اورشلیم و از بین رفتن معبد به دست رومی ها در سال ۷۰ میلادی خاتمه یافت. ^{۴۹}: قیافا بین سالهای ۳۶-۱۸ میلادی کاهن اعظم بود. ^{۵۳}: پس از رستاخیز ایلعازر، تمایل مسئولین مذهبی برای کشتن عیسی حالتی جدی و راهبردی پیدا کرد. ^{۵۴}: افرایم، حدود ۲۰ کیلومتری شمال - شمال غربی اورشلیم. ^{۵۶}: ر.ک ۱۱:۷.

^{۱۱-۱۲:۱۱}: تدهین در بیت عنیا (مت ۲۶:۶-۱۳؛ مرت ۱۴:۳-۶)؛ ر.ک لو ۷:۲۶؛ ۳۸-۳۶. با وجود توطئه علیه جان عیسی (۵۳:۱۱)، او به حومه اورشلیم باز می گردد. ^۱: بیت عنیا، ۱۱:۱۸؛ ^۲: مارتا خدمت می کند. رجوع کنید لوقا ۱۰:۴۰. ^۳: پوند (رومی) حدود ۳۲۶ گرم (۱۱ اونس) روغن نرگس از

برابر آنچه نوشته شده است: ^{۱۵} ای دختر صهیون مترس: اینک پادشاه تو، سوار بر کره الاغی می‌آید. ^{۱۶} اول شاگردانش این چیزها را نفهمیدند، اما وقتی عیسی شکوه یافت، بدان هنگام به یاد آوردند که این درباره وی نوشته شده بود و این چیزها را برای او کرده بودند. ^{۱۷} پس جمعیتی که با او بودند به هنگامی که ایلعازر را از قبر به بیرون خوانده و او را از میان مردگان قیام بخشیده بود شهادت می‌دادند. ^{۱۸} همچنین جمعیتی نیز بدین سبب به استقبال او می‌آمدند: زیرا شنیده بودند که او این نشانه را انجام داده است. ^{۱۹} پس فریسیان در بین یکدیگر گفتند: «می‌بینید که هیچ فایده‌ای نمی‌برید، همه دنیا به دنبال او می‌رود!»

جلال و صلیب

^{۲۰} در آنجا چند یونانی بودند، از آنانی که به هنگام جشن برای پرستش فراز می‌آمدند. ^{۲۱} پس اینان به سوی فیلیپس که از بیت صیدای جلیل بود پیش رفتند و از او درخواست کرده گفتند: «ای سرور می‌خواهیم عیسی را بینیم». ^{۲۲} فیلیپس آمده آن را به اندریاس گفت. اندریاس و فیلیپس آمده آن را به عیسی گفتند. ^{۲۳} عیسی در پاسخ ایشان گفت: « ساعتی که پسر انسان باید جلال یابد

اسخریوطی، یکی از شاگردانش، آن کس که او را تسلیم می‌کرد گفت: ^۵ «چرا این عطر را به سیصد دینار نفروختند تا به بینوایان داده شود؟» ^۶ این را نه از آن رو گفت که در غم بینوایان بود، بلکه چون او دزد بود و کیسه پول را در دست داشت آنچه را در آن می‌انداختند می‌ربود. ^۷ پس عیسی گفت: «او را بگذار، این عطر را برای روز تدفین من نگاه داشته ^۸ زیرا بینوایان را همیشه با خود دارید اماً مرا برای همیشه ندارید.» ^۹ پس بسیاری از یهودیان دانستند که [عیسی] در آنجاست. پس آمدند نه تنها به خاطر عیسی بلکه همچنین برای دیدن ایلعازر که از میان مردگان اورا قیام بخشیده بود. ^{۱۰} اکاهنан اعظم تصمیم به کشتن ایلعازر نیز گرفتند. ^{۱۱} زیرا بسیاری از یهودیان به خاطر وی می‌رفتند و به عیسی ایمان می‌آوردند.

ورود پیروزمندانه عیسی به اورشلیم ^{۱۲} روز بعد جمعیت زیادی که برای جشن آمده بودند، وقتی دانستند که عیسی به اورشلیم می‌آید ^{۱۳} شاخه‌های نخل برداشت‌بهب استقبال او بیرون شدن و فریاد بر می‌آوردند: «هوشیاعنا!» «مبارک باد آنکه به نام خداوند می‌آید» و «پادشاه اسرائیل!» ^{۱۴} عیسی کرۀ الاغی یافته بر آن نشست،

کوهستان‌های هیمالیا وارد می‌شد. ^{۶-۴}: این توصیف کاملی از یهودا در عهد جدید است. یهودا به همان روش کلی توصیف شده که مسئولین مذهبی شده‌اند: یکی... که در شرف خیانت به او بود، یعنی اعمالی مرتکب شود که به مرگ عیسی منجر می‌شود (آیه ۴ رجوع کنید ۱۸:۵، ۱:۷، ۵:۹، ۸:۱۰، ۳۳:۳۱-۳۱:۱۰) ^{۶:۱۹} دزد (آیه ۶، رجوع کنید به ۱:۱۰، ۸، به ۱۰:۱۰ اف). او دلش برای فقیران نسوخته بود (آیه ۶، رجوع کنید ۱۰:۱۳). ^۵: سیصد دینار، به توضیح ضریح کنید. ^۷: عیسی مرگ خود را پیش بینی می‌کند، تدهین قسمتی از تدارکات برای تدفین جسد بود (به متى ۱۲:۲۶، مرقس ۲:۱۶).

^{۱۲-۱۹:۱۲}: ورود پیروزمندانه عیسی به اورشلیم (متى ۱۱:۲۱؛ مرقس ۱۱:۱-۱:۲۱؛ لوقا ۱۹:۲۸-۱۹:۱۱). ^{۱۳}: به مزمور ۱۸:۱۱-۲۶ مراجعه کنید. هوشیاعنا، در اصل یک استغاثه عبری به خدا، به معنی «نجات بده» در نام، با اقتدار خدا، پادشاه اسرائیل مسیح. ^{۱۵}: صفتیا ۳:۱۶، زکریا ۹:۹.

^{۱۲-۲۰:۵}: پایان خدمت عمومی عیسی. ^{۲۱-۲۲:} فیلیپس و اندریاس، ر. ک ۱:۱، ۴۳-۴۴.

چگونه می‌گویی که: "پسر انسان باید بالا برده شود؟" این پسر انسان کیست؟^{۳۵} پس عیسی به آنان گفت: «اندک زمانی نور در بین شماست، تا وقتی نور را دارید راه بروید مبادا تاریکی ها شما را در بر گیرند. و آن که در تاریکی ها راه می‌رود نمی‌داند به کجا می‌رود.^{۳۶} تا وقتی نور را دارید، به نور ایمان بیاورید تا شما پسران نور شوید.» عیسی چنین گفت و از آنجا رفت و از ایشان پنهان شد.

خاتمه کتاب نشانه ها. شرایط ایمان حقیقی

^{۳۷} هر چند آن همه نشانه ها را در برابر شان کرده بود، به او ایمان نمی‌آوردند^{۳۸} تا گفتار اشعیای پیامبر به تحقق رسد که گفت: «خداؤندا چه کسی به پیام ما ایمان آورده و بازوی خداوند به چه کسی الهام گردیده است؟»^{۳۹} به همین جهت نمی‌توانستند ایمان بیاورند زیرا باز اشعیا گفته است: ^{۴۰} «چشمانشان را کور کرده و دلشان را سنگ گردانیده تا با چشمان خود نبینند و با دلهایشان نفهمند و باز نگردند تا من آنان را شفا دهم.»^{۴۱} اشعیا این را گفته است زیرا شکوه او را دیده و از او سخن گفته است. ^{۴۲} با وجود این حتی در بین رؤسا بسیاری به او ایمان آوردندا اما به سبب فریسیان بروز نمی‌دادند مبادا از کنیسه رانده

فرارسیده است!^{۴۳} آمین به شما می‌گوییم: اگر دانه گندم که به زمین افتاده نمیرد، تنها می‌ماند اما اگر بمیرد، میوه بسیار می‌آورد.^{۴۵} هر که جان خود را دوست دارد آن را از بین می‌برد و هر که از جان خود در این جهان نفرت دارد آن را برای زندگانی جاودان نگاه خواهد داشت.^{۴۶} اگر کسی به من خدمت می‌کند، پس مرا هم پیروی کند و در آنجا که من هستم خادم من نیز همانجا خواهد بود. اگر کسی به من خدمت کند پدر او را محترم خواهد داشت.

^{۴۷} اکنون جان من مضطرب است و چه بگوییم؟ ای پدر، مرا از آن ساعت نجات بده! اما به سبب همین تا این ساعت آمده ام.^{۴۸} ای پدر، نام خود را جلال ده.» پس ندایی از آسمان رسید: «[او را] جلال داده ام و باز جلال خواهم داد.»^{۴۹} پس جمعیتی که آنجا ایستاده بودند، شنیده گفتند که غرّش تندری بود. دیگران گفتند: «فرشته ای با او حرف زده است.»^{۵۰} عیسی پاسخ داده گفت: «این ندا نه به خاطر من، بلکه به خاطر شما رسیده است. اکنون داوری این جهان است. اکنون رئیس این جهان بیرون افکنده خواهد شد.^{۵۲} و من چون از زمین بالا برده شوم، همه را به سوی خود خواهم کشید.»^{۵۳} این را گفت تا نشان دهد به چه مرگی می‌باشد بمیرد. ^{۵۴} پس جمعیت پاسخ دادند: «از تورات شنیده ایم که مسیح جاودان می‌ماند، پس تو

ر. ک ۱:۴۴ توضیح. ر. ک ۲:۴ ساعت، ر. ک ۱-۱۵ قرن ۲۴:۲۶-۲۵. ۳۶-۱۵:۲۶-۲۵: مت ۱۰:۱؛ ۳۹:۸ مرقس ۳۵:۸: لوقا ۹: ۲۴:۹؛ ۳۰-۲۷: ۱۴: ۲۶-۲۷: ندایی از آسمان، اطمینان مجده الهی. به خاطر شما، اینکه جمعیت حاضر ایمان بیاورند که عیسی از نزد خدا آمده است. ۳۳-۳۱: واقعیت، ظواهر را دگرگون می‌سازد: مرگ عیسی داوری دنیا است، نه او؛ شکست شیطان (رئیس این جهان) است، نه عیسی؛ تمام مردم را به سوی خود می‌کشد، نه اینکه دفع کند. ۳۴: شریعت، ر. ک ۱۰: ۳۴-۳۶ توضیح. مسیح جاودان می‌ماند، مز ۳۶:۸۹-۳۷: فرزندان نور، کسانی که از نظر روحانی منور شده اند. همین عبارت در لو ۱۶:۱۸؛ افس ۸:۵؛ ۱-تسا ۵:۵ و نیز در نوشته های بحرالمیت دیده می شود که در مورد اخیر در تضاد با «فرزنдан تاریکی» آورده شده است. اش ۳۸: اش ۱۰:۶. ۱۰:۶: بسیاری... از رؤسا، نیقدیموس و یوسف

داشت تا پایان محبت نمود.^۲ و در طی شام، چون قبلًا ابليس به دل یهودای اسخريوطی [پسر] شمعون انداخته بود که او را تسليم کند^۳ و [عيسى] می‌دانست که پدر همه چیز را به دست او داده و او از خدا می‌آید و به سوی خدا می‌رود،^۴ از سر شام قیام کرده، لباسش را به کناری گذاشت و حوله‌ای برگرفته، آن را به کمرش گره زد.^۵ سپس در طشتی آب ریخته شروع به شستن پاهای شاگردان کرد و آنها را با حوله‌ای که به کمرش گره زده بود خشک کرد.^۶ پس چون به سوی شمعون پطرس آمد، وی به او گفت: «خداؤندا، تو پاهای مرا می‌شوی!»^۷ عيسى در پاسخ او گفت: «آنچه من می‌کنم اکنون در کنم کنی اما بعداً خواهی دانست.»^۸ پطرس به او گفت: «نه، هرگز تا به ابد پاهای مرا نخواهی شست!» عيسى به او پاسخ داد: «اگر تو را نشویم با من سهمی نخواهی داشت.»^۹ شمعون پطرس به او گفت: «خداؤندا، پس نه تنها پاهایم بلکه همچین دست‌ها و سررا!»^{۱۰} عيسى به او گفت: «آن که شستشو کرده نیازی به شستن خود ندارد بلکه کاملاً پاک است. شما نیز پاک هستید اما نه همه.»^{۱۱} چون می‌دانست یکی او را تسليم می‌کند. برای همین بود که گفت: «همه شما پاک نیستید.»

^{۱۲} پس وقتی پاهای آنان را شسته بود لباس خود را در برگرده دوباره نشست و به آنان گفت: «آیا آنچه برایتان کرده ام فهمیدید؟^{۱۳} شما مرا استاد و

شوند.^{۱۴} زیرا جلال آدمیان را بیشتر از جلال خدا دوست داشتند.

^{۱۵} عيسى ندا داده گفت: «هر که به من ایمان آورد، نه به من بلکه به فرستنده من ایمان آورده است.^{۱۶} و هر که مرا می‌بیند، فرستنده مرا می‌بیند. من، آن نور، به جهان آمده‌ام تا همه کسانی که به من ایمان آورند، در تاریکی نمانند.^{۱۷} و اگر کسی سخنان مرا می‌شنود و آنها را رعایت نمی‌کند، اورا داوری نمی‌کنم زیرا من برای داوری جهان نیامده‌ام، بلکه برای نجات دادن جهان.^{۱۸} هر که مرا طرد کند و سخنان مرا نپذیرد داوری کننده‌ای دارد: سخنی که من گفته‌ام در واپسین روز بر او داوری خواهد کرد.^{۱۹} زیرا من از طرف خودم سخن نمی‌گویم بلکه پدری که مرا فرستاده است او مرا به من آنچه باید بگویم و بیان کنم، فرمان داده است.^{۲۰} و می‌دانم که فرمان او زندگانی جاودان است. پس آنچه من می‌گویم همان است که پدر به من گفته است و من به همان طور می‌گویم.»

۱۳

شام آخر و شستشوی پاهای

^۱ پیش از جشن گذر عيسى که می‌دانست ساعت او برای گذشتن از این جهان به سوی پدر فرار سیده است، چون به خاصان خود که در این جهانند محبت

رامه‌ای تنها کسانی هستند که از آنان نام برده شده است، ر. ک ۴۸:۷؛ اع ۱۵:۵. ترس ... از کنیسه رانده شدن، ر. ک ۲۲:۹ توضیح.^۲ رفتار مبتنی بر چاپلوسی و عدم صداقت مسئولین مذهبی (ر. ک ۱۳:۱۰).

^۳-۴۴: خلاصه‌ای از تعالیم عيسى؛ ر. ک ۱۹:۳-۱۶.

^{۱۳}: شستن پاهای آماده سازی برای تعالیم (بابهای ۱۷-۱۴) و حوادث بعدی (بابهای ۲۱-۱۸).^۱: در انجیل یوحنا عید گذر در روز جمعه آغاز می‌شود (ر. ک ۱۴:۱۹) برخلاف مر ۱۴:۱۶-۱۲:۱۶؛ لو ۲۲:۱۵؛ ۲:۲؛ ر. ک ۱۲:۶-۴ توضیح.^۵-۶: کنار گذاشتن لباس و بستن حوله به کمر، تأکیدی بر فروتنی عمل او است، ر. ک اول تیمو ۲۵:۴۱. ^{۱۰}: شما پاک هستید، ۵:۳۱۵.

تکیه دارد.^{۲۴} پس شمعون پطرس به او اشاره می کند تا بداند آن کیست که درباره اش حرف می زند.^{۲۵} او بر سینه عیسی خم شده می گوید: «خداوندا او کیست؟»^{۲۶} پس عیسی پاسخ می دهد: «همان که برایش لقمه را خیسانده و به او خواهم داد.» پس لقمه را خیسانده آن را به یهودا [پسر] شمعون اسخريوطی می دهد.^{۲۷} و بعد از لقمه، شیطان در او داخل شد. پس عیسی به او گفت: «آنچه می کنی هر چه زودتر بکن.»^{۲۸} اما هیچ یک از آنانی که سر سفره نشسته بودند نفهمیدند چرا این را به او گفت.^{۲۹} چون یهودا کیسه پول را با خود داشت برخی پنداشتند که عیسی به او گفته بود: «آنچه برای جشن لازم داریم بخر یا چیزی به بینوایان بده.»^{۳۰} همین که لقمه را خورد، خارج شد. شب بود.

آخرین گفتگو

^{۳۱} پس وقتی که او خارج شد، عیسی گفت: «اکنون پسر انسان شکوه یافته و خدا در او شکوه یافته است;^{۳۲} اگر خدا در او شکوه یافته است، خدا نیز اورا در خود شکوه خواهد داد و به زودی او را شکوه خواهد داد.^{۳۳} ای فرزندان کوچک، اندک زمانی باز با شما هستم. مرا جستجو خواهید کرد و همچنان که به یهودیان گفته ام به جانی که من می روم، شما نمی توانید بیایید. به شما نیز اکنون

خداوند می نامید و نیک می گویید زیرا همان هستم.^{۱۴} پس اگر من که خداوند و استاد هستم پاهای شما را شسته ام، شما نیز باید پاهای یکدیگر را بشوئید.^{۱۵} زیرا این نمونه ای است که به شما داده ام تا همچنان که با شما کردم، شما نیز همان کنید.^{۱۶} آمین، آمین، به شما می گویم، خادم بزرگتر از خداوند خود نیست و نه فرستاده بزرگتر از فرستنده خود.^{۱۷} چون این را بدانید، خوش بر شما اگر چنین کنید!^{۱۸} آنچه می گویم درباره همه شما نیست، من آنانی را که برگزیده ام می شناسم. اما برای آنکه نوشته مقدس به تحقق رسد: آن که نان مرا می خورد پاشنه خود را علیه من بلند کرده است.^{۱۹} از هم اکنون آن را به شما می گویم، قبل از آنکه پیش آید، تا ایمان بیاورید من هستم وقتی که فرا رسید.^{۲۰} آمین، آمین، به شما می گویم هر که فرستاده مرا بپذیرد، مرا پذیرفته است و هر که مرا بپذیرد، فرستنده مرا را پذیرفته است.»

خیانت یهودا

^{۲۱} عیسی این را گفته، روحاً مضطرب گردید و اظهار کرده گفت: «آمین، آمین، به شما می گویم که یکی از شما مرا تسليیم خواهد کرد.^{۲۲} شاگردان سردرگم به یکدیگر می نگرنند: از چه کسی سخن می گوید.^{۲۳} بر سر سفره، یکی از شاگردانش که عیسی او را محبت می کرد به عیسی

^{۱۶}: ر.ک مت ۲۴:۱۰؛ لو ۶:۱۸؛ مز ۹:۴۱؛ ر.ک آیه ۲۶: من هستم، ترجمه دیگر: من همان هستم.
^{۲۰}: ر.ک مت ۱۰:۴۰.
^{۲۱:۱۳-۳۸}: خیانت یهودا (متی ۲۰:۲۶؛ مرقس ۱۴:۲۱-۲۱؛ لوقا ۲۲:۲۱-۲۵).^{۲۳}: اولین اشاره به «شاگرد محبوب» که ظاهراً راوی این اتفاقات است (ر.ک ۱۹:۱۹-۲۵؛ ۲۷:۲۷-۲۵؛ ۲۱:۲۰-۱:۲۰؛ ۱۴-۱:۲۱).^{۲۴}: ر.ک ۱۲:۶. ۳۲-۳۱: با بیرون رفتن یهودا حوالثی شروع می شود که عیسی را جلال می دهد.^{۳۳}: فرزندان کوچک، وجه تسمیه ای که در محافل یوحنا بی مرسوم بوده است، ر.ک ۱-یو ۱:۲، ۱۲، ۲۸؛

برایتان تهیه کنم، باز آمده شما را به نزد خود خواهم
برد تا آنجا که من هستم، شما نیز باشید.^۴ و به
جایی که من می‌روم شما راه آن را می‌دانید.»^۵ توما
به او گفت: «خداوندا نمی‌دانیم به کجا می‌روی،
پس راه را چگونه می‌دانیم!»^۶ عیسی به او گفت:
«من هستم راه و راستی و زندگانی و هیچ‌کس
به سوی پدر نمی‌آید مگر از طریق من.^۷ اگر مرا
می‌شناختید، پدر مرا نیز می‌شناختید. از هم اکنون
او را می‌شناسید و او را دیده‌اید.»^۸ فیلیپس به او
گفت: «خداوندا، پدر را به ما نشان ده و همین
برای ما کافی است.»^۹ عیسی به او گفت: «مدت
زمان درازی است که با شما هستم و تو مرا
نمی‌شناسی ای فیلیپس؟ آن که مرا دیده است، پدر
را دیده است. چرا می‌گویی: پدر را به ما نشان ده؟^{۱۰}
آیا ایمان نداری که من در پدر هستم و پدر در من
است؟ سخنانی را که من به شما می‌گویم از خودم
نیست که آنها را بر زبان می‌آورم. پدر که در من
می‌ماند، کارهای خود را انجام می‌دهد.^{۱۱} به من
ایمان آورید که من در پدر و پدر در من است و گرنه
به خاطر این کارها ایمان بیاورید.^{۱۲} آمین، آمین، به
شما می‌گویم آن کس که به من ایمان دارد، همان
کارهایی را خواهد کرد که من می‌کنم و از آن بزرگتر
نیز خواهد کرد زیرا من به سوی پدر می‌روم^{۱۳} و

همان را می‌گویم.

^{۳۴} به شما فرمانی نوین می‌دهم که یکدیگر را
محبت نمایید. همچنان که من شما را محبت
نموده‌ام، شما نیز یکدیگر را محبت نمایید.

^{۳۵} بدین طریق همه خواهند دانست که شما شاگردان
من هستید از اینکه به یکدیگر محبت داشته باشید.»

^{۳۶} شمعون پطرس به او گفت: «خداوندا به کجا
می‌روی؟» عیسی پاسخ داد: «به جایی که می‌روم تو
اکنون نمی‌توانی به دنبال من بیایی اما بعداً به دنبال
من خواهی آمد.»^{۳۷} پطرس به او گفت: «خداوندا
چرا اکنون نمی‌توانم به دنبال تو بیایم؟ من جانم را
به خاطر تو خواهم داد.»^{۳۸} عیسی پاسخ داد: «تو
جانت را به خاطر من خواهی داد؟ آمین، آمین، به تو
می‌گویم خروس بانگ نخواهد زد پیش از آن که تو
سه بار مرا انکار کرده باشی.»

۱۴

عیسی، راه بسوی پدر

^۱ دیگر دل شما مضطرب نشود: به خدا ایمان
آورید، به من نیز ایمان آورید.^۲ در خانه پدرم
مسکن‌های بسیار است و گرنه آیا به شما می‌گفتم
می‌روم تا جائی برایتان تهیه کنم؟^۳ و اگر بروم جائی

۳-۲: ۱۸،۷؛ ۴:۴؛ ۵:۲۱؛ ۳-۴: ۳۸؛ ۳-۶: ۲۲؛ ۱۴: ۳۰-۲۹؛ ۳-۳: ۲۲؛ ۱۴: ۳۰-۳۴. هنوز زمان پطرس فرانرسیده که تا
مرگ خود به دنبال عیسی برود. بر حسب روایت، پطرس بعدها در زمان حکومت نرون در روم حدود ۶۴-۶۸ میلادی مصلوب شد (نامه اول کلمت ۴-۶؛ اوزیوس، تاریخ کلیسا ۶: ۲۵).
۱۳-۳۱: ۱۷-۲۶: خطابه و نیایش وداع عیسی. تفسیری از عمل به تحقیق رسیده عیسی بر روی زمین و رابطه
او هم با ایمانداران و هم با جهان پس از به جلال رسیدن او.
۱۴-۳۱: رابطه ایمانداران با مسیح جلال یافته. ۲-۳: در نظر عیسی، رفتن از طریق مرگ و رستاخیز،
آماده سازی جایی برای مشارکت دائمی بود (۳۶: ۱۳، ۳۳). مسکن، مکان آرامش برای عادلان (۱-خنونخ
۴-۵: ۳۹)؛ عیسی یگانه در به سوی خدا است (۹: ۱۰) من هستم، ر. ک ۳۵: ۶ توضیح. ۶: ر. ک
۸-۱۱: خدا از طریق کلام و اعمال عیسی آشکار می‌شود، ر. ک ۱۰: ۳۰؛ ۱۷: ۱۱، ۱۷: ۲۱.
۱۲: کارهای بزرگتر (۵: ۲۰) صعود عیسی به سوی پدر آغازگر مأموریتی جهانی است (۱۷: ۲۰-۲۴). ۱۳-

رعاایت خواهد کرد و پدرم به او محبت خواهد کرد و ما به سوی او خواهیم آمد و نزد او خواهیم ماند.^{۲۴} آن که به من محبت نمی کند، سخنان مرا رعایت نمی نماید و سخنی که شما می شنوید از من نیست، بلکه از پدر که مرا فرستاده است.^{۲۵} این را به شما گفته ام در حالی که نزد شما می ماندم^{۲۶} اما آن مدافع، یعنی روح القدس، که پدر به نام من خواهد فرستاد وی همه چیز را به شما خواهد آموخت و آنچه را به شما گفته ام به شما یادآوری خواهد کرد.^{۲۷} آرامش به شما می دهم، آرامش خود را به شما می بخشم. چنان که جهان می دهد من به شما نمی دهم. دلتان مضطرب و هراسان نشود.^{۲۸} شنیده اید که به شما گفته ام: من می روم و به سوی شما می آیم. اگر به من محبت می کردید شادی می کردید که نزد پدر می روم، زیرا پدر از من بزرگتر است.^{۲۹} اکنون [این را] پیش از آن که روی دهد به شما گفته ام تا وقتی روی دهد ایمان بیاورید.^{۳۰} دیگر با شما زیاد سخن خواهم گفت زیرا رئیس این جهان می آید. البته علیه من هیچ [قدرت]^{۳۱} ندارد اما برای اینکه جهان بشناسد که من پدر را محبت می کنم و برابر هر آنچه به من فرمان داده است عمل می کنم. برخیزید! از این جا برویم.

آنچه به نام من درخواست کنید انجام خواهم داد تا پدر در پسر شکوه یابد.^{۳۲} اگر شما چیزی از من به نام من بخواهید آن را انجام خواهم داد.

نوید روح القدس

^{۱۵} اگر مرا محبت می کنید، فرمانهایم را رعایت خواهید کرد^{۱۶} و من از پدر درخواست خواهم کرد و او مدافع دیگری به شما خواهد داد تا جاودانه با شما باشد.^{۱۷} روح راستی که جهان نمی تواند بپذیرد زیرا او را نه می بینند و نه می شناسد، اما شما او را می شناسید زیرا نزد شما می ماند و در شما خواهد بود.^{۱۸} من شما را یتیم خواهم گذاشت. به سوی شما می آیم.^{۱۹} بعد از اندک زمانی جهان دیگر مرا خواهد دید. اما شما مرا خواهید دید زیرا من زنده ام و شما نیز زنده خواهید بود.^{۲۰} در آن روز خواهید شناخت که من در پدر هستم و شما در من و من در شما.^{۲۱} آن که فرمانهای مرا دارد و رعایت می کند کسی است که مرا محبت می کند و آن که مرا محبت می کند مورد محبت پدرم خواهد بود و من به او محبت خواهم کرد و خود را به او نمایان خواهم ساخت.^{۲۲} یهودا، نه آن اسخريوطی، به او گفت: «خداوندا چه شده است که تو خود را به ما خواهی نمایاند و نه به جهان؟»^{۲۳} عیسی پاسخ داد و به او گفت: «اگر کسی به من محبت دارد سخن مرا

۱۴: ر. ک ۱۵:۷، ۱۶:۷؛ ۲۰:۲۱-۲۳:۱۶؛ مت ۲۱:۲۶-۲۳:۱۶؛ ر. ک خروج ۶:۲۰؛ تث ۹:۷-۱۶؛ ۱۷-۱۶: مدافع ... روح راستی، عیسی مدافع آسمانی برای مسیحان است (یو ۱:۲). روح راستی به عنوان راهنما برای عادلان شاید معرف شخصیتی فرشته ای است که در متون قمران توصیف شده است. ۲۰: در آن روز، روز آخر (اش ۱۱:۲؛ ۱۱:۴؛ ۱۲:۴) من در پدرم هستم و شما در من، رابطه شاگردان با عیسی رستاخیز کرده نشان دهنده اتحاد پسر با پدر می باشد. ۲۲: یهودا، ر. ک لو ۶:۱۶؛ اع ۱:۱۳-۲۵؛ ۲۷-۲۵: روح القدس ایمان داران را قادر به یادآوری و درک سخنان عیسی می سازد (ر. ک ۱۲:۱۶). ۲۸-۳۱: من به نزد پدر می روم، تسلیم عیسی به مصلوب شدن به دست رئیس این جهان (ر. ک ۱۲:۱-۳؛ ۳۳:۱۶ توضیح: ۱۱:۱۶) که قدرت او به وسیله مرگ و رستاخیز عیسی شکسته شده است.

۱۵

عیسیٰ، تاک راستین

^۱ من تاک راستین هستم و پدرم باغبان است.
^۲ هر شاخه‌ای در من که میوه نیاورد، آن را می‌کند و هر شاخه‌ای که میوه آورد آن را هرس می‌کند تا بیشتر ثمر دهد.^۳ به خاطر سخنی که به شما گفته ام شما هم اکنون پاک هستید.^۴ در من بمانید همچنان که من در شما. همان گونه که شاخه به خودی خود، اگر بر تاک نماند نمی‌تواند ثمر دهد، شما نیز اگر در من نمانید!^۵ من تاک هستم، شما شاخه‌ها. آن که در من بماند و من در او، میوه بسیار می‌آورد زیرا جدا از من هیچ نمی‌توانید بکنید.^۶ اما اگر کسی در من نماند او را مثل شاخه بیرون می‌اندازند و خشک می‌شود، و آنها را جمع کرده در آتش می‌اندازند و می‌سوزند.^۷ اگر در من بمانید و سخنان من در شما بمانند آنچه می‌خواهید، بطلبید و به شما خواهد رسید.^۸ این پدرم را شکوهمند می‌سازد که شما میوه بسیار بیاورید و شاگردان من خواهید بود.^۹ همچنان که پدر مرا محبت کرده، من نیز شما را محبت کرده ام، در محبت من بمانید.^{۱۰} اگر فرمانهای مرا رعایت کنید در محبت من خواهید ماند همچنان که من فرمانهای پدرم را رعایت کرده ام و در محبت او می‌مانم.^{۱۱} این را به شما گفته ام تا شادی من در شما باشد و شادی شما به کمال برسد.^{۱۲} این است

نفرت جهان

^{۱۸} اگر جهان از شما نفرت دارد، بدانید که پیش از شما از من نفرت داشته است.^{۱۹} اگر شما از جهان بودید، جهان آنچه از آن او است دوست می‌داشت اما چون از جهان نیستید و من که شما را برگزیده ام، از جهان برداشته ام، بدین سبب جهان از شما نفرت دارد.^{۲۰} سخنی را که به شما گفته ام بیاد آورید: خادم بزرگتر از خداوندش نیست. اگر مرا آزار داده اند، شما را نیز آزار خواهند داد، اگر سخن مرا رعایت کرده اند سخن شما را نیز رعایت خواهند کرد.^{۲۱} اما همه اینها را به سبب نام من با

^{۱۵-۱۱-۱}: طرح زندگی ایماندار. ^{۱۱-۱}: رابطه شخص ایمان دار با عیسیٰ: ماندن. ^۱: من هستم حالت تأکید دارد (ر. ک ۳۵:۶ توضیح). تاک حقیقی، اسرائیل حقيقی، به انجام رساندن مأموریتی که اسرائیل در آن شکست خورده بود (اش ۱:۵:۱۹؛ ار ۷-۱:۲:۱۰؛ حرق ۱۹:۱۰-۱:۱۲-۱:۱۲). ^۳: هم اکنون پاک هستید، برای کسانی که به عیسیٰ ایمان دارند، او نقش کھانتی انجام مراسم تطهیر از گناه و ناپاکی را جایگزین می‌سازد.^۶: مت ۳:۱۰:۷:۱۹؛ ر. ک ۱۲-۱۷:۱۷؛ رابطه ایمانداران با یکدیگر: محبت. مرگ قربانی گونه عیسیٰ معیار محبت است (آیه ۱۳: ر. ک ۱۳:۱۳، ۱۶:۲۷-۱۸). ^۷: رابطه ایمانداران با جهان. ^{۲۰}: ر. ک ۲۰:۱۳؛ آیه ۱۳: ر. ک ۱۳:۱۳.

است و هیچ یک از شما از من نمی‌پرسد: « به کجا میروی؟ »^۶ اما چون این را به شما گفت، اندوه، قلبتان را پُر کرد.^۷ با این وجود من راستی را به شما می‌گوییم: به نفع شماست که من بروم، زیرا اگر نروم، آن مدافع به سوی شما نخواهد آمد، اما اگر بروم او را برایتان خواهم فرستاد.^۸ همین که او بسیاید، جهان را درباره گناه و عدالت و داوری سرزنش خواهد کرد.^۹ درباره گناه: زیرا به من ایمان ندارند.^{۱۰} درباره عدالت: زیرا به سوی پدر می‌روم و شما دیگر مرا نخواهید دید.^{۱۱} درباره داوری: زیرا رئیس این جهان داوری شده است.^{۱۲} باز [سخنان] بسیار دارم که به شما بگویم اما اکنون نمی‌توانید آن را تحمل کنید.^{۱۳} پس وقتی بسیاید، آن روح راستی، شما را به سوی راستی کامل رهنمون خواهد شد. زیرا از خود نخواهد گفت بلکه آنچه را شنیده همان را خواهد گفت و آینده را به شما نوید خواهد داد.^{۱۴} او مرا شکوه خواهد بخشید، زیرا آنچه از آن من است خواهد گرفت و به شما نوید خواهد داد.^{۱۵} آنچه پدر دارد، از آن من است. به همین سبب به شما گفتم آنچه از آن من است می‌گیرد و به شما نوید خواهد داد.

از اندوه به شادمانی

^{۱۶} « بعد از اندک [زمانی] دیگر مرا مشاهده نمی‌کنید و بعد از اندکی خواهید دید. »^{۱۷} پس برخی از شاگردانش به یکدیگر گفتند: « منظورش از این چیست که به ما می‌گویید: بعد از اندکی دیگر مرا مشاهده نمی‌کنید و بعد از اندکی مرا خواهید

شما خواهند کرد زیرا کسی را که مرا فرستاده است، نمی‌شناسند.^{۲۲} اگر نیامده بودم و با آنان حرف نزده بودم، گناهی نمی‌داشتند اما اکنون عذری بر گناه خود ندارند.^{۲۳} هر که از من نفرت دارد، از پدر من نیز نفرت دارد.^{۲۴} اگر در بین آنان کارهای نکرده بودم که هیچکس دیگر نکرده، گناهی نمی‌داشتند، اما اکنون دیده‌اند و از ما نفرت دارند، هم از من و هم از پدرم.^{۲۵} اما این به خاطر تحقق یافتن سخنی است که در تورات آنان نوشته شده است: آنان بیهوده از من نفرت دارند.^{۲۶}

چون آن مدافع که من از سوی پدر برایتان خواهم فرستاد بسیاید، روح راستی که از پدر می‌آید برای من شهادت خواهد داد.^{۲۷} و شما نیز شهادت خواهید داد، زیرا از آغاز با من هستید.

۱۶

^۱ این را به شما گفتم تا دچار لغزش نشوید.^۲ شما را از کنیسه‌ها بیرون خواهند کرد و حتی ساعتی فرا می‌رسد که هر کس شما را بکشد خواهد پنداشت که خدا را پرستش می‌کند.^۳ این را خواهند کرد زیرا نه پدر را شناخته‌اند و نه مرا.^۴ اما این را به شما گفتم تا وقتی که ساعت آنها فرا برسد، به یاد آورید که من آن را به شما گفته‌ام.

عمل روح القدس

از آغاز این را به شما نگفتم زیرا باشما بودم.^۵ اکنون به سوی آن کسی می‌روم که مرا فرستاده

توضیح.^{۲۵} مز ۳۵: ۱۹: ۳۵؛ ۴: ۶۹.

^{۱۶} رابطه ایمانداران با جهان. ^{۱۷}-۴ الف: هشدار پیشاپیش درباره مشکلات. باید انتظار داشت که مسئولین مذهبی و پیروان آنها ایمانداران را تحت تعقیب و آزار قرار دهند، ر. ک ۴۲: ۱۲؛ ۲۲: ۹). ^{۱۸} الف: ساعت، ر. ک ۵: ۲۵-۳۰ توضیح.^۴ ب-۱۱: کار مدافع (روح القدس). ^{۱۹}: بعد از اندکی، اش ۱۰: ۲۵؛

کرد و به شما نمی‌گوییم که من از پدر برای شما سؤال خواهم کرد.^{۲۷} زیرا خود پدر شما را محبت می‌کند چون که شما مرا محبت می‌کنید و ایمان دارید که من از نزد خدا بیرون آمدید ام.^{۲۸} من از پدر بیرون شده و به جهان آمدید ام. باز جهان را ترک می‌کنم و به سوی پدر می‌روم.^{۲۹} شاگردانش به او گفتند: «اینک حال آشکارا صحبت می‌کنی و دیگر هیچ مثل نمی‌گویی!»^{۳۰} اکنون می‌دانیم که تو همه چیز را می‌دانی و نیازی نداری که از تو سؤال کنند. از این رو ایمان داریم که تو از خدا بیرون آمدید ای.^{۳۱} عیسی به ایشان پاسخ داد: «اکنون ایمان دارید؟»^{۳۲} اینک ساعتی فرا می‌رسد - و هم اکنون آمدید است! - که همه شما به سوی [خانه]^{۳۳} خود متفرق می‌شوید و مرا تنها خواهید گذاشت، اما من نه، تنها نیستم زیرا پدر با من است.^{۳۴} این را برای آن به شما گفته ام تا در من آرامش بیابید. در جهان مصیبت دارید. اما اعتماد داشته باشید، من بر جهان پیروز شده ام.»

۱۷

نیایش عیسی

^۱ عیسی چنین گفت و چشمانش را به آسمان بلند کرده به سخن درآمد: «ای پدر، ساعت فرا رسیده است، پسرت را جلال ده تا پسرت تو را جلال دهد.^۲ همان گونه که او را بر هر بشری اقتدار داده ای، تا آنچه به او داده ای، به اینان زندگانی جاودان دهد.^۳ وزندگانی جاودان چنین است که تو را

دید؟ و نیز من به سوی پدر می‌روم؟»^۴ پس آنان گفتند: «این اندک که می‌گوید چیست؟ نمی‌دانیم درباره چه می‌گوید.»^۵ عیسی که فهمید می‌خواهند از او بپرسند به آنان گفت: «در بین هم درباره آنچه به شما گفتم جستجو می‌کنید. من گفته ام: بعد از اندک [زمانی] دیگر مرا مشاهده نمی‌کنید و بعد از اندکی مرا خواهید دید.»^۶ آمین، آمین، به شما می‌گوییم: شما خواهید گریست و نوچه گری خواهید کرد و جهان شادمانی خواهد نمود. شما اندوهگین خواهید بود اما اندوه شما به شادی بدل خواهد شد.^۷ زن به هنگام زادن، اندوه دارد زیرا ساعتش فرارسیده است اما وقتی کودک تولد یافتد دیگر رنج خود را به یاد نخواهد داشت از شادی اینکه انسانی در جهان تولد یافتد.^۸ پس شما نیز اکنون اندوه دارید اما باز شما را خواهیم دید و قلبتان شاد خواهد شد و هیچکس شادی شما را از شما نخواهد گرفت^۹ و در آن روز دیگر هیچ چیزی از من درخواست نخواهید کرد. آمین، آمین، به شما می‌گوییم آنچه از پدر سؤال کنید آن را به نام من به شما خواهد داد.^{۱۰} تاکنون هیچ چیز به نام من سؤال نکرده اید، سؤال کنید و دریافت خواهید کرد تا شادی شما کامل شود.

پیروزی بر جهان

^{۱۱} همه اینها را با امثال به شما گفته ام، ساعتی فرا می‌رسد که دیگر با امثال با شما سخن نخواهم گفت بلکه در آن وقت آشکارا از پدر به شما نویسد خواهم داد.^{۱۲} در آن روز به نام من سؤال خواهید

.۱۷:۲۹-۳۳:۵۱؛ ارش ۶۶:۲۳-۲۶. ۱۴-۷:۶۶:۲۰-۲۲. ۴:۱؛ هوش ۱:۲۳-۲۶. ۱۶:۱۵.

.۲۵: ر.ک ۱:۱۰-۶ توضیح. ۳۱: بیانی حاکی از بدینی. ۳۲: ر.ک زک ۱۳:۷؛ مت ۲۶:۳۱؛ مر ۱۴:۲۷.

.۴:۲؛ ۱۷:۱-۲۶:۵؛ نیایش آخر عیسی. ۵: عیسی برای خود دعا می‌کند. ساعت فرا رسیده است (ر.ک

در خود شادی مرا به کمال داشته باشند.^{۱۴} من سخن تورا به آنان داده ام و جهان از آنان نفرت کرده است، زیرا از این جهان نیستند همچنان که من از این جهان نیستم.^{۱۵} برای آن درخواست نمی کنم که آنان را از جهان برگیری، بلکه از شریر نگه داری.^{۱۶} آنان از این جهان نیستند، همچنان که من از این جهان نیستم.^{۱۷} آنان را در راستی تقدیس فرمایند: سخن توراستی است.^{۱۸} همچنان که تو مرا به جهان فرستادی، من نیز آنان را به جهان فرستادم^{۱۹} و به خاطر ایشان خود را تقدیس می کنم تا آنان نیز در راستی تقدیس گردند.

^{۲۰} من فقط برای اینان درخواست نمی کنم، بلکه همچنین برای کسانی که به وسیله سخن ایشان به من ایمان می آورند^{۲۱} تا همگی یکی گردند همچنان که تو، ای پدر، در من هستی و من در تو، آنان نیز در ما باشند تا جهان ایمان آورد که تو مرا فرستاده ای.^{۲۲} و شکوهی را که به من داده ای، به آنان دادم تا آنان یکی باشند همچنان که ما یکی هستیم.^{۲۳} من در ایشان و تو در من، تا کاملاً یکی شوند، تا جهان بشناسد که تو مرا فرستاده ای و به آنان محبت کرده ای همچنان که به من محبت کرده ای.^{۲۴} ای پدر آنچه به من داده ای، می خواهم در آنجایی که من هستم، اینان نیز با من باشند تا شکوه مرا ببینند که تو به من داده ای زیرا تو پیش از بنیاد جهان به من محبت داشته ای.^{۲۵} ای پدر عادل، اگر جهان تورا نشناخته، من تورا شناخته ام و اینان شناخته اند که

بشناسند، تو ای یگانه خدای حقیقی و کسی را که تو فرستاده ای، عیسی مسیح را.^۴ من بر روی زمین تورا شکوه دادم و کاری را که به من داده ای تا انجام دهم به اتمام رساندم.^۵ و اکنون ای پدر، مرا به نزد خود شکوه ده، شکوهی که به نزد تو داشتم پیش از آنکه جهان وجود داشته باشد.

^۶ نام تورا به مردمانی که از جهان برگرفتی تا به من دهی نمایانندم. آنان از آن تو بودند که تو به من داده ای و آنان سخن تورا رعایت کرده اند.^۷ اکنون می دانند که هر آنچه به من داده ای از نزد تو می آید.^۸ زیرا کلامی را که به من داده ای، به ایشان داده ام و ایشان آن را پذیرفته اند و به راستی دانستند که من از نزد تو آمده ام و ایمان آوردن که تو مرا فرستاده ای.^۹ من برای آنان درخواست می کنم. برای جهان درخواست نمی کنم، بلکه برای آنان که تو به من داده ای زیرا از آن تو هستند.^{۱۰} و آنچه از آن من است از آن تو است و آنچه از آن تو است از آن من است و من در ایشان شکوه یافته ام^{۱۱} و من دیگر در جهان نیستم و ایشان در جهانند و من به سوی تو می آیم. ای پدر قدوس در نام خود که به من داده ای آنان را نگه دار تا همچون ما یکی گردند.^{۱۲} وقتی با آنان می بودم آنان را در نام خود که به من داده ای، نگه می داشتم و مراقبت کرده ام و هیچ یک از آنان هلاک نشده مگر پسر هلاکت تا نوشته مقدس به تحقق برسد.^{۱۳} اما اکنون به سوی تو می آیم و این چنین در جهان سخن می گویم تا آنان

توضیح) تا عیسی جلال ابدی خود را ظاهر سازد (ر. ک ۱۹:۱-۳، ۱۴:۱). ۱۹-۶: دعای عیسی برای شاگردانش. در اینجا بازتابی از «دعای خداوند» دیده می شود (مت ۶:۹-۱۳؛ لو ۲:۱۱-۶:۹). به کلمات «پدر» (آیات ۱۱، ۲۵)، «تقدیس» (آیات ۱۹، ۱۷، ر. ک مت ۶:۹) و «شریر» (آیه ۱۵) توجه کنید. ۱۲: ر. ک ۱۳:۱۱، ۱۸، ۱۶:۱؛ اع ۲۰-۲۶: دعای عیسی برای ایمانداران آینده. ۲۴: پیش از بنیاد جهان، ر. ک آیه ۵: ۱:۲، ۱۴.

می‌جوئید؟» گفتند: «عیسای ناصری». ^۸ عیسی پاسخ داد: «به شما گفتم که «من هستم»، پس اگر در جستجوی من هستید اینان را بگذارید بروند» ^۹ تا سخنی که گفته بود تحقق یابد: «از آنان که به من داده‌ای هیچ یک را از دست نداده‌ام». ^{۱۰} پس شمعون پطرس که دشنه‌ای داشت، آن را کشید و به برده کاهن اعظم زده گوش راستش را برید. این برده نامش ملوک بود. ^{۱۱} عیسی به پطرس گفت: «دشنه را در غلاف کن. آیا جامی را که پدر به من داده است ننوشم؟» ^{۱۲} آنگاه دسته، فرمانده و نگهبانان یهودیان، عیسی را گرفتند و بستند.

در کاخ کاهن اعظم حنّا

^{۱۳} و نخست او را نزد حنا، پدر زن قیافا که در آن سال کاهن اعظم بود هدایت کردند. ^{۱۴} قیافا همان کسی بود که این نصیحت را به یهودیان کرده بود که برای شما مفیدتر است که تنها یک انسان در راه قوم بمیرد. ^{۱۵} شمعون پطرس همراه با شاگرد دیگری به دنبال عیسی رفت. این شاگرد با کاهن اعظم آشنا بود و با عیسی وارد حیاط کاهن اعظم شد. ^{۱۶} در حالی که پطرس در خارج نزدیک در ایستاده بود، شاگرد دیگر

تو مرا فرستاده‌ای. ^{۱۷} من نام تورا به آنان شناسانده‌ام و به آنان خواهم شناساند تا محبتی که مرا به آن محبت کرده‌ای در آنان باشد و من هم در آنان.»

۱۸

دستگیری عیسی

^۱ عیسی این را گفته با شاگردانش به سوی دیگر مسیل قدرон رفت. در آنجا با غیب بود که با شاگردانش وارد آن شد. ^۲ یهودا که او را تسلیم می‌کرد نیز آنجا را می‌شناخت، زیرا عیسی اغلب با شاگردانش در آنجا جمع می‌شدند. ^۳ پس یهودا دسته‌ای با خود برداشت و به همراه نگهبانان کاهنان اعظم و فربیسان، با فانوسها و مشعل‌ها و اسلحه به آنجا آمد. ^۴ پس عیسی که می‌دانست بر او چه خواهد آمد، بپرونآمده به آنان گفت: «که را می‌جوئید؟» ^۵ به او جواب دادند: «عیسای ناصری.» به آنان گفت: «من هستم.» یهودا نیز که او را تسلیم می‌کرد با آنان ایستاده بود. ^۶ پس وقتی به آنان گفت: «من هستم» آنان عقب رفته به زمین افتادند. ^۷ سپس باز از آنان پرسید: «که را

-۲۶:۱۹-۴۲:۱۸ دستگیری، محاکمه، تصلیب و تدفین عیسی (متی:۲۶:۲۶-۳۰:۲۷-۳۰:۶۱:۲۷؛ مرقس:۱۴:۲۶-۱۵:۴۷؛ لوقا:۲۲:۴۷؛ ۳۹:۲۹:۱۵). ^۸ دره قدرон، در شرق اورشلیم، ر. ک ۱:۱۸: توضیح. با غی، به نام جتسیمانی در مت ۲۶:۳۶: مرت ۱۴: ۲: ۳۲: عیسی اغلب با شاگردانش در آنجا جمع می‌شدند، ر. ک لو ۲۱: ۳۷: ۳۹: ۲۲: سربازان رومی و نگهبانان رؤسای مذهبی یهود (ر. ک ۳۲: ۷) در دستگیری عیسی همکاری می‌کردند. فانوس‌ها و مشعل‌ها، چون که شب بود (۳۰: ۱۳). ^۹ من هستم، تأیید غیرمنتظره الوهیت توسط عیسی، گروه دستگیر کننده را به حیرت انداخت (آیه ۶: ر. ک ۶: ۳۵: توضیح). ^{۱۰} ۱۰: ۱۷: ۲۸: ۱۰: شمعون پطرس، ملوک، فقط در این انجلیل هر دو به نام خوانده شده‌اند. ^{۱۱} ۱۱: جام، استعاره برای آنچه خدا مقرر کرده است (مز ۱۶: ۵: اش ۵: ۱۷: مرا ۴: ۲۱). ^{۱۲} ر. ک مر ۱۰: ۳۸: ۳۹-۴۰: ۱۴: ۱۴: ر. ک ۱۱: ۴۹: ۵۰-۵۰.

شاگردان او نیستی؟» او انکار کرده گفت: «از آنان نیستم.»^{۲۶} یکی از بردگان کاهن اعظم، خویشان آن کسی که پطرس گوش او را بریده بود گفت: «آیا من تورا با او در باغ ندیدم؟»^{۲۷} باز پطرس انکار کرد و در دم خروسی بانگ زد.

عیسی در برابر پیلاطس

^{۲۸} پس عیسی را از نزد قیافا به دیوان خانه بردنده. صبح بود اما آنان به دیوان خانه داخل نشدند مبادا نجس شوند بلکه بتوانند [بره] جشن گذر را بخورند.^{۲۹} پس پیلاطس به سوی آنان بیرون آمده گفت: «چه اتهامی به این مرد وارد می کنید؟»^{۳۰} در پاسخ به او گفتند: «اگر بدکار نبود اورا به تو تسلیم نمی کردیم.»^{۳۱} آنگاه پیلاطس به آنان گفت: «شما او را بگیرید و برطبق تورات خود او را داوری کنید.» پس یهودیان به او گفتد: «ما اجازه نداریم کسی را بکشیم.»^{۳۲} تا سخن عیسی که گفته بود به تحقق برسد تا نشان دهد به چه نوع مرگی می بایست بمیرد.

^{۳۳} باز پیلاطس به دیوان خانه داخل شد. عیسی را فراخوانده به او گفت: «آیا تو پادشاه یهودیان هستی؟»^{۳۴} عیسی پاسخ داد: «این را از خودت می گوئی یا دیگران درباره من به تو این را

که با کاهن اعظم آشنا بود خارج شد و به دریان زن سخنی گفت و پطرس را به درون آورد.^{۱۷} پس آن کنیز دریان به پطرس گفت: «آیا تو نیز از شاگردان این مرد نیستی؟» او گفت: «از آنان نیستم.»^{۱۸} بردگان و نگاهبانان که در آنجا بودند به خاطر سرما زغال افروخته بودند و خود را گرم می کردند. پطرس نیز در کنار آنان بود و خود را گرم می کرد.

^{۱۹} پس کاهن اعظم از عیسی درباره شاگردان و آموزش او پرسید.^{۲۰} عیسی به او پاسخ داد: «من آشکارا به جهان سخن گفته ام، من همواره در کنیسه و معبد در جائی که همه یهودیان گرد می آینند آموزش داده ام و هیچ چیزی در نهان نگفته ام.^{۲۱} پس چرا از من پرس و جو می کنی؟ از آنان بپرس که شنیده اند چه گفته ام، اینک ایشان آنچه من گفته ام می دانند.»^{۲۲} چون این را گفت، یکی از نگاهبانان که در آنجا ایستاده بود به عیسی سیلی زده گفت: «این طور به کاهن اعظم جواب می دهی؟»^{۲۳} عیسی به او پاسخ داد: «اگر بد گفته ام، شهادت بد هچ بدی گفتم، اما اگر درست گفته ام برای چه مرا می زنی؟»^{۲۴} سپس حنا او را بسته نزد قیافا کاهن اعظم فرستاد.

^{۲۵} شمعون پطرس در آنجا ایستاده بود و خود را گرم می کرد. پس به او گفتند: «آیا تو نیز از

۱۳-۲۴: محاکمه غیررسمی در حضور حنا (که در اینجا «کاهن اعظم» خوانده شده است؛ ر.ک آیه ۲۴-۱۹ توضیح). کنیسه و ... معبد، بخشی از جهان مورد نظر عیسی هستند (ر.ک ۱۰:۱ توضیح) و نه مراکز روحانی (ر.ک ۱۵:۲-۱۶:۱۶ توضیح؛ ۲۰:۴-۲۱ توضیح؛ ۲۷:۱۳-۲۸).

۱۶-۲۸: الف: عیسی و پیلاطس. ۲۸:۱۸: عیسی را بردنده، یعنی رؤسای مذهبی (ر.ک آیه ۳۱). دیوان خانه پیلاطس، کاخ فرمانداری (یونانی: πρατορίον، ر.ک ۱۶:۱۵) سکونتگاه رسمی پنتیوس پیلاطس، فرماندار رومی یهودیه بود (حدود ۳۷-۲۶ میلادی). این ساختمان احتمالاً در سمت غربی اورشلیم قرار داشت. نجس شدن، ورود به خانه یک غیریهودی ممکن بود آنها را از دیدگاه آیینی ناپاک سازد و نتوانند عید گذر را برگزار کنند.^{۲۹-۳۱} گفتگویی تحقیر کننده که بیانگر بی قدرتی رؤسای مذهبی یهود برای اجرای شریعت خود می باشد (ر.ک لاو ۲۴:۱۶). ۳۲: مصلوب کردن (۳:۱۴؛ ۱۲:۳۲) به جای رسم یهودی سنگسار کردن.^{۳۳-۴۰} این گفتگو آمیخته با ریشخند و استهزا است. ۳۳: پادشاه یهودیان، اتهامی

یهودیان!» و سیلی هائی بر او می زدند.^۴ پیلاطس باز خارج شد و به ایشان گفت: «اینک او را نزد شما بیرون می آورم تا بدانید که در او هیچ تقصیری نمی یابم.»^۵ پس عیسی بیرون آمد در حالی که تاج خار و ردائی ارغوانی دربرداشت و [پیلاطس] به آنان گفت: «اینک این انسان!»^۶ پس همین که او را دیدند، کاهنان اعظم و نگاهبانان فریاد برآورده گفتند: «بر صلیب! بر صلیب!» پیلاطس به آنان گفت: «خودتان اورا گرفته مصلوبش کنید، زیرا من در او تقصیری نمی یابم.»

^۷ یهودیان به او پاسخ دادند: «ما قانونی داریم و برابر این قانون او باید بمیرد زیرا خود را پسر خدا کرده است.»^۸ پس همین که پیلاطس این سخن را شنید ترسان گردید.^۹ و مجدداً به دیوان خانه وارد شد و به عیسی گفت: «تو از کجا هستی؟» اما عیسی به او پاسخی نداد.^{۱۰} پس پیلاطس به او گفت: «با من حرف نمی زنی؟ ... مگر نمی دانی که اقتدار دارم تو را رها کنم و اقتدار دارم تو را مصلوب کنم؟»^{۱۱} عیسی به او پاسخ داد: «تو هیچ اقتداری بر من نمی داشتی اگر از بالا به تو داده نشده بود. به همین جهت آن که مرا به تو تسليم کرده گناهی بس بزرگتر دارد.»^{۱۲} از این به بعد پیلاطس در جستجوی رهایی او برآمد اما یهودیان فریاد کرده می گفتند: «اگر این را رها کنی دوست قیصر نیستی، هر که خود را پادشاه کند با قیصر ضدیت می کند.»

گفته اند؟»^{۱۳} پیلاطس پاسخ داد: «مگر من یهودی هستم؟ ملت تو و کاهنان اعظم تورا به من تسليم کرده اند. چه کرده ای؟»^{۱۴} عیسی پاسخ داد: «ملکوت من از این جهان نیست، اگر ملکوت من از این جهان بود، برای آنکه به یهودیان تسليم نگردم، نگهبانان من می جنگیدند، ولی درواقع ملکوت من از این دنیا نیست.»^{۱۵} پس پیلاطس به او گفت: «پس تو پادشاه هستی؟» عیسی پاسخ داد: «این را تو می گوئی که من پادشاه هستم، من برای همین زاده شده ام و برای همین به جهان آمده ام تا بر راستی شهادت دهم. هر که از راستی است صدای مرا گوش می کند.»^{۱۶} پیلاطس به او گفت: «راستی چیست؟»

این را گفته باز به سوی یهودیان بیرون رفت و به آنان گفت: «من هیچ تقصیری نمی یابم.^{۱۷} اما شما رسمی دارید که برای جشن گذر کسی را رها کنم. آیا می خواهید پادشاه یهودیان را برای شما رها کنم؟»^{۱۸} از سر نو فریاد برآورده گفتند: «نه اورا، بلکه برابا را!» باری برابا راهزن بود.

۱۹

^۱ پس پیلاطس عیسی را گرفته [دستور داد] او را شلاق بزنند. ^۲ و سربازان تاجی از خار بافته آن را بر سرشن نهادند و ردائی ارغوانی بر تنش کردند. ^۳ و به سویش آمده می گفتند: «سلام ای پادشاه

حاکی از فتنه گری.^{۳۹} این رسم فقط در عهد جدید گزارش شده است.^{۴۰} راهزن، واژه ای که هم چنین اشاره ضمنی بر «شورشی بودن» دارد.

^{۴۱}: شلاق زدن، احتمالاً به عنوان جایگزینی برای مصلوب کردن (ر.ک آیات ۶، ۴: ۱۸-۳۸).^{۴۲} ر.ک آیات ۶، ۴: ۱۸-۱۷:۵ توضیح: ۳۰-۳۹:۱۰، ۱۸-۱۷:۶، ۱۸-۱۷:۱۸:۱۸-۱۷:۵. ترسان گردید، از دچار شدن به خشم الهی اگر عیسی پسر خدا می بود.^{۴۳} باج خواهی از پیلاطس به اتهام روی خوش نشان دادن به شورش علیه امپراتور.

لاتین و یونانی نوشته شده بود.^{۲۱} پس کاهنان اعظم یهودیان به پیلاطس می‌گفتند: «نباید بنویسی پادشاه یهودیان، بلکه این مرد گفته بود: من پادشاه یهودیان هستم.»^{۲۲} پیلاطس پاسخ داد: «آنچه نوشتم نوشتم.»

^{۲۳} پس وقتی سربازان عیسی را مصلوب کردند، لباسهایش را گرفته چهار بخش کردند. هر بخش برای یک سرباز، همچنین پیراهنش را، اما پیراهن دوخت نداشت و یک تکه از بالا به پائین بافه شده بود.^{۲۴} پس به یکدیگر گفتند: «پاره اش نکنیم بلکه برای این قرعه بیندازیم تا از آن که بشود.» تا نوشته مقدس به تحقق رسد: «لباسهای مرا بین خود بخش کرده بر جامه من قرعه افکندند»، درست همان که سربازان کردند.

^{۲۵} نزدیک صلیب عیسی، مادرش، خواهر مادرش، مریم [زن] کلوپا و مریم مجدهایه ایستاده بودند.^{۲۶} عیسی با دیدن مادرش و به همراه او شاگردی که او را محبت می‌کرد به مادرش گفت: «ای زن اینک پسر تو.»^{۲۷} پس به شاگرد گفت: «اینک مادر تو» و از آن ساعت به بعد، آن شاگرد او را نزد خویش برد.

^{۱۳} پس چون پیلاطس این سخنان را شنید، عیسی را بیرون آورد و او را بر مسند داوری که لیتوستروتوس و به عبری گباتا می‌نامند، نشاند.^{۱۴} هنگام تهیه [جشن] گذر و نزدیک به ساعت ششم بود. او به یهودیان گفت: «اینک پادشاه شما.»^{۱۵} پس فریاد برا آوردن: «مرگ! مرگ! مصلوبش کن.» پیلاطس به آنان گفت: «آیا پادشاه شما را مصلوب کنم؟» کاهنان اعظم پاسخ دادند: «پادشاهی جز قیصر نداریم!»^{۱۶} پس او را به ایشان تسلیم کرد تا مصلوب شود.

مصلوب شدن و مرگ عیسی

پس عیسی را با خود بردن.^{۱۷} و او که خود صلیب را حمل می‌کرد به سوی محلی مسمی به «جمجمه» که به عبری «جلجتا» نامیده می‌شد بیرون رفت^{۱۸} و در آنجا مصلوبش کردند. همچنین دو تن دیگر را با او، هر کدام در یک طرف و عیسی در میان.^{۱۹} پیلاطس اعلامیه‌ای نوشته بود که آن را بالای صلیب بگذارند. [بر آن] نوشته شده بود: «عیسای ناصری پادشاه یهود»^{۲۰} پس این اعلامیه را بسیاری از یهودیان خواندند زیرا محلی که عیسی در آنجا مصلوب شده بود نزدیک شهر بود و به عبری،

گباتا، فقط در اینجا ذکر شده، احتمالاً در زبان آرامی به معنی «محل مرتفع» و بیانگر سکویی بیرونی است که احتمالاً نزدیک قصر بوده (ر. ک ۱۸:۲۸ توضیح).^{۱۴} روز تهیه ... نزدیک به ساعت ششم، ظهر روز شروع مراسم عید گذر (ر. ک ۱:۱۳ توضیح).^{۱۵} پادشاهی جز قیصر نداریم، خیانت نهایی رؤسای مذهبی در اعتماد به خدا و انکار وعده آمدن ملکوت خدا.

۱۶:۱۹-۳۷: صلیب کردن (متى ۳:۲۱-۳:۲۷؛ مرقس ۱۵:۲۱-۳:۲۲؛ لوکا ۲۳:۲۶-۴:۲۳)؛^{۱۷} صلیب، نه تمام صلیب، بلکه چوب افقی که عیسی بر آن آویزان شد. جمجمه، محلی به شکل جمجمه درست بیرون از دیوارهای شهر (آیه ۲۰) در قسمت شمال غربی شهر.^{۱۸-۲۰} طنز نهایی، با وجود تلاشهای زیاد رؤسای مذهبی برای بی اعتبار کردن و از بین بردن عیسی، او به عنوان پادشاه یهودیان به سه زبان اعلام می‌شود.^{۲۱} رسم رومی. لباسهایش، یعنی ردا یا جامه بیرونی، کمریند، صندل‌ها. پیراهن، لباس زیرین.^{۲۲} مز ۲:۲۲؛^{۲۳} مادرش، ر. ک ۱:۲ توضیح. مریم زن کلوپا، احتمالاً مادر یعقوب و یوسفا (مر ۱۵:۱۵). نام کلوپا ممکن است شکل دیگری از کلتوپیاس باشد (لو ۲۴:۲۷-۲۶).^{۲۴} شاگرد محبوب عیسی به عنوان پسر جدید مادر

شهادت او راست است، وانگهی وی می‌داند که راست می‌گوید تا شما هم ایمان بیاورید.^{۳۶} زیرا برای آنکه نوشته مقدس به تحقق رسید این روی داده است: هیچ یک از استخوان‌هایش شکسته نخواهد شد.^{۳۷} و باز نوشته مقدس دیگری می‌گوید: آن کس را که نیزه زده‌اند خواهند نگریست.

خاکسپاری

^{۳۸} پس از آن، یوسف اهل رامه که به سبب ترس از یهودیان، در پنهان شاگرد عیسی بود، از پیلاطس درخواست کرد بدن عیسی را بردارد. و پیلاطس اجازه داد، پس آمده بدنش را برداشت.^{۳۹} نیقدیموس - همان کسی که در آغاز شبانه نزد عیسی آمده بود - نیز آمد، با خود مخلوطی از مرّ و عود آورده بود که قریب صد رطل بود.^{۴۰} پس بدن عیسی را برداشته آن را به رسم خاکسپاری یهودیان با مواد خوشبو با پارچه بستند.^{۴۱} در جایی که او مصلوب شده بود، باغی بود و در آن باغ قبری تازه که هرگز کسی درون آن گذاشته نشده بود.^{۴۲} به علت تهیه [عید] یهودیان، چون قبر نزدیک بود عیسی را همانجا گذاشتند.

^{۲۸} پس از آن عیسی که می‌دانست همه چیز تحقیق یافته است برای آنکه نوشته [مقدس] به تحقق رسید گفت: «تشنه‌ام».^{۲۹} در آنجا ظرفی پُر از سرکه بود. پس بر سر شاخه‌ای از زوفا، اسفنجی پُر از سرکه به نزدیک دهانش برداشت.^{۳۰} در لحظه‌ای که عیسی سرکه را چشید گفت: «[همه چیز] به تحقق رسید!» و درحالی که سرش را خم می‌کرد، روح را تسلیم نمود.

خون و آب

^{۳۱} چون روز تهیه عید بود، برای آنکه در روز سبت بدنها روی صلیب باقی نمانند - زیرا این سبت روز بزرگی بود - یهودیان از پیلاطس درخواست کردند که ساق پاهای آنها را بشکنند و آنها را بردارند.^{۳۲} پس سربازان آمدند و ساقهای پای اولی را شکستند، بعد دیگری را که با او مصلوب کرده بودند.^{۳۳} چون به عیسی رسیدند، وقتی دیدند که قبلًا مرده است ساق پاهای او را نشکستند.^{۳۴} اما یکی از سربازان نیزه‌اش را به پهلوی او فرو برد که در دم از آن خون و آب بیرون آمد.^{۳۵} و آن کس که دیده است شهادت می‌دهد و

عیسی، مقامی رفیع تر در میان شاگردان می‌یابد (۱۳: ۲۳؛ ۲۱: ۲۳). متنی ۵۶-۴۵: ۲۷؛ ۲۸: ۲۱-۳۰. هرچند برای بلند کردن اسفنج بر شاخه آن مناسب نبود ولی به دلیل اهمیت این گیاه کوچک در آینین عید فصح یهودیان (خروج ۱۲: ۱۲) ممکن است یوحنا از آن به عنوان نشانه‌ای از این آیین استفاده کرده باشد.^{۳۰} تمام شد، تمام اموری که خدا او را برای انجام آنها فرستاده بود (۱۷: ۴). روز بزرگ تهیه عید، این سبت مخصوصاً به خاطر تقارن با روز اول عید گذر مقدس بود، ر. ک تث ۲۱: ۲۳؛ ۲۷: ۲۲. شکستن ساق پاهای برای تسریع مرگ فرد مصلوب.^{۳۴} آب و خون هر دو هم به معنی واقعی (آیه ۳۵، ر. ک ۱- یو ۶: ۵) و هم به معنی نمادین، شاید نشانه شام خداوند و تعمید (۳: ۶- ۵۳: ۵). عیسی جای بره گذر را می‌گیرد (خروج ۱۲: ۱۲؛ ۱: ۲۹؛ ۲۰: ۳۴؛ نیز ر. ک مز ۱۵: ۲۷- ۴۱: ۱۵؛ مرقس ۴۲- ۳۳: ۱۵؛ لوقا ۴۴- ۴۹: ۲۳).^{۳۷} تشنۀ ام، مز ۶: ۶۹؛ ۲۱: ۶۹؛ ۲۸: ۴۹- ۴۱: ۱۵؛ مرت ۱۵: ۱۵. ر. ک مت ۲۷: ۲۷؛ ۴۸: ۴۸. زوفا، ر. ک نیقدیموس، ۱: ۳- ۵۰: ۵۳- ۱۵: ۱- ۱۵. مُر، نوعی صمعن چسبناک که وقتی با پودر چوب عود مخلوط شود برای خوشبو کردن جسد بکار می‌رود. صد رطل، حدود ۳۴ کیلوگرم.^{۴۰} پارچه، از جنس کتان، ر. ک ۱۱: ۴۴؛ متفاوت با مرت ۱۵: ۱۵.

﴿۲۰﴾

مریم مجذلیه خداوند را می بیند
۱۱ مریم بیرون، نزدیک قبر ایستاده می گریست.

پس همان طور گریان به سوی قبر خم شد. ^{۱۲} و دید که دو فرشته سپید پوش، درجایی که بدن عیسی گذاشته شده بود نشسته اند، یکی نزدیک سر و دیگری نزدیک پاها.

۱۳ و آنان به او گفتند: «ای زن چرا گریه می کنی؟» به آنان گفت: «خداوندم را برداشته اند و نمی دانم اورا کجا گذاشته اند.» ^{۱۴} این را گفت و چون روی برگرداند عیسی را دید که در آنجا ایستاده است. اما نمی دانست که او عیسی است. ^{۱۵} عیسی به او گفت: «ای زن چرا گریه می کنی؟ که را می جوئی؟» چون می پنداشت او با غبان است به وی گفت: «خداوندا، اگر تو او را برده ای به من بگو وی را کجا گذاشته ای تا او را بردارم.» ^{۱۶} عیسی به او گفت: «مریم!» و او روی برگردانده به عبری به وی گفت: «ربّونی» (یعنی ای استاد). ^{۱۷} عیسی به او گفت: «دیگر مرا لمس مکن زیرا هنوز نزد پدر بالا نرفته ام اما نزد برادرانم برو و به ایشان بگو: به سوی پدر من و پدر شما، به سوی خدای من و خدای شما بالا می روم.» ^{۱۸} مریم مجذلیه آمده به شاگردان نوید داد: «من خداوند را دیدم و به من چنین گفته است.»

شاگردان بر سر قبر

^۱ نخستین روز هفته، بامدادان وقتی که هنوز هوا تاریک بود، مریم مجذلیه، به سر قبر آمد و دید که سنگ قبر برداشته شده است. ^۲ پس دویده نزد شمعون پطرس و شاگرد دیگری که عیسی او را محبت می کرد آمد و به آنان گفت: «خداوند را از قبر برداشته اند و نمی دانیم اورا کجا گذاشته اند.» ^۳ پس پطرس خارج شد، همچنین آن شاگرد دیگر و بر سر قبر آمدند. ^۴ هردو با هم می دویدند اما آن شاگرد دیگر در جلو تندتر از پطرس می دوید و نخست بر سر قبر آمد. ^۵ خم شده نظر کرد که پارچه در آنجا مانده بود. با وجود این داخل نشد. ^۶ سپس شمعون پطرس نیز که به دنبال او بود آمد و به درون قبر وارد شده دید که پارچه در آنجا صاف گذاشته شده است، ^۷ همچنین دستمالی که بر سر شد، نه با پارچه، بلکه جداگانه در جای دیگر پیچیده شده بود. ^۸ پس آنگاه شاگرد دیگر که نخست بر سر قبر آمده بود به درون آمد و دید و ایمان آورد. ^۹ زیرا هنوز نوشته مقدس را درک نکرده بودند که برابر آن می بایست از میان مردگان برخیزد. ^{۱۰} پس شاگردان از آنجا رفته به خانه خود بازگشتند.

۲۰-۲۱:۱-۳ رستاخیز (ر. ک متی ۲۸: ۲۴؛ مرقس ۱۶: ۲۴). **۱: نخستین روز، یک شنبه.** **۳-۲: شاگرد دیگر، ر. ک ۲۳: ۱۳ توضیح.** خداوند را... برداشته اند، شاید منظور دزدان قبر هستند. **۵: پارچه در آنجا بود، دزدان قبور کفن را بجای نمی گذاشتن.** **۶: نوشته مقدس، متنونی در کتاب مقدس عبری که در رابطه با رستاخیز عیسی تعبیر می شد** (لو ۲۴: ۲۵-۲۷، ۳۲، ۴۴-۴۷؛ اع ۲: ۴۴-۳۲؛ ۱-۲: ۱۵-۴). **۱۶: ربّونی، شکل دیگر و البته صمیمانه تری از کلمه «ربّی» است** (ر. ک ۳۸: ۱). همان طور که در مر ۱۰: ۱۵ آمده این کلمه محترمانه تر از ربّی است و اغلب در گفتگو با خدا از آن استفاده می شد.

اینجا جلو بیاور، این دستهای من است. دست خود را جلو بیاور و در پهلوی من بگذار. بی ایمان مباش، بل ایمان آور.»^{۲۸} توما به وی پاسخ داد: «ای خداوند من و ای خدای من!»^{۲۹} عیسی به وی گفت: «چون مرا می بینی ایمان می آوری، خوش آن کسانی که ندیده اند و ایمان آورده اند.»

هدف نویسندهٔ انجیل

^{۳۰} عیسی در برابر شاگردانش بسیار نشانه های دیگر به انجام آورد که در این کتاب نوشته نشده است، ^{۳۱} اما آنهایی که نوشته شدن برای آن است تا ایمان آورید که عیسی، مسیح و پسر خدادست و ایمان آورده در نام او زندگانی داشته باشد.

﴿۲۱﴾

پیوست.

ظاهر شدن در کنار دریاچه

^۱ پس از آن عیسی باز در ساحل دریای طبریه خود را به شاگردان چنین نمایان کرد. ^۲ شمعون پطرس، توما مشهور به «دیدیموس»، نتنائیل از قانای جلیل، پسران زبده و دو تن دیگر از شاگردانش با هم بودند. ^۳ شمعون پطرس به آنان گفت: «برای صید [ماهی] می روم.» به او گفتند: «ما نیز به همراه تو

شاگردان خداوند را می بینند

^{۱۹} شامگاه همان روز که نخستین روز هفته بود از ترس یهودیان، شاگردان در مکانی در بسته بودند که عیسی آمد و در میان ایستاده به آنان گفت: «آرامش بر شما باد!»^{۲۰} و این را گفته، دست ها و پهلویش را به آنان نشان داد. پس شاگردان به دیدن خداوند شاد شدند.^{۲۱} پس باز به آنان گفت: «آرامش بر شما باد! همچنان که پدر مرا فرستاد من نیز شما را می فرستم.»^{۲۲} این را گفته، دمید و به آنان گفت: «روح القدس را دریافت دارید.^{۲۳} گناهان کسانی را که ببخشید بر ایشان بخشیده خواهد شد و بر کسانی که باقی بگذارید باقی خواهد ماند.»

شهادت شاگردان و ایمان

^{۲۴} توما یکی از دوازده تن، مشهور به «دیدیموس» وقتی عیسی آمد با آنان نبود.^{۲۵} دیگر شاگردان به او می گفتند: «ما خداوند را دیده ایم!» اما به آنان گفت: «اگر در دستهای او جای میخها را نبینم، اگر انگشت خود را در جای میخها فرو نبرم و اگر دست خود را پهلویش نگذارم، یقین نخواهم کرد.»^{۲۶} هشت روز بعد باز شاگردان در درون بودند و توما با آنان درها بسته بود که عیسی وارد شد و در میان آنان قرار گرفت و گفت: «آرامش بر شما باد!»^{۲۷} سپس به توما گفت: «انگشت خود را

^{۱۹}: یهودیان، ر. ک ۲۴:۱ توضیح. آرامش بر شما باد، سلام سنتی یهودی (ر. ک طو ۱۷:۱۲). ^{۲۰}: دست ها و پهلو، برای تشخیص دادن نشانه های مصلوب شدن خود. دست ها (مج ها) به صلیب میخکوب شده و پهلوی او سوراخ گردیده بود (۳۴:۱۹). ^{۲۱}: دمید، ر. ک پید ۷:۲. ^{۲۲}: ر. ک مت ۱۶:۱۶. ^{۲۳}: ر. ک ۱۸:۱۸. ^{۲۴}: ر. ک ۱۹:۱۶.

^{۲۵}-۲۱: هدف انجیل یوحنا: به نظر می رسد که این متن، بخش پایانی انجیل باشد. نشانه های دیگر، یعنی علاوه بر معجزات و ظاهر شدن های پس از رستاخیز که در این کتاب روایت شده اند.

^{۲۶}-۲۱: مؤخره. اکثر متخصصان این قسمت را اضافاتی بعد از زمان یوحنا می دانند (ر. ک لو ۵:۱-۱۱). روایت ظاهر شدن پس از رستاخیز در جلیل (دریای طبریه، ر. ک ۶:۶. ۸۱:۲). بازتاب دوستی و رفاقت ادامه دار شاگردان. نتنائیل، ر. ک ۱:۴۵-۵۱. پسران زبده، یعقوب و یوحنا، ر. ک ۱:۱۹-۲۰.

وظیفه شبانی پطرس

^{۱۵} پس از خوردن غذا، عیسی به شمعون پطرس گفت: «شمعون [پسر] یوحنا، آیا مرا بیش از اینها محبت می کنی؟» به او گفت: «آری خداوندا، می دانی که تو را دوست دارم.» به او گفت: «بره های مرا بچران.»^{۱۶} باز بار دوم به او گفت: «شمعون [پسر] یوحنا آیا مرا محبت می کنی؟» به او گفت: «آری خداوندا، می دانی که تو را دوست دارم.» [عیسی] به او گفت: «گوسفندان مرا شبانی کن.»^{۱۷} بار سوم به او گفت: «شمعون [پسر] یوحنا آیا مرا دوست داری؟» پطرس غمگین شد از اینکه بار سوم پرسیده بود آیا مرا دوست داری، و به او گفت: «خداوندا تو از همه چیز آگاهی. می دانی که تو را دوست دارم.» عیسی به او گفت: «گوسفندان مرا بچران.^{۱۸} آمین، آمین، به تو می گویم وقتی جوان تر بودی، خودت کمر خود را می بستی و به هر جا که می خواستی قدم بر می داشتی. اما وقتی پیر شدی، دستها را دراز خواهی کرد و دیگری کمر تو را خواهد بست و تو را به جایی خواهد برد که نمی خواهی.»^{۱۹} این را گفت تا نشان بدهد [پطرس] خدا را با چه مرگی شکوه خواهد داد. این را گفته به او گفت: «به دنبال من بیا.»

شاگرد محبوب عیسی و گواهی او
^{۲۰} پطرس سر برگردانده آن شاگرد دیگر را که عیسی وی را محبت می کرد دید که به دنبال ایشان می آید - همانی که در سر شام به سینه اش تکیه

می آئیم.» به راه افتاده سوار قایق شدند و در آن شب چیزی نگرفتند.^۴ چون صبح شد، عیسی در ساحل ایستاده بود. با وجود این شاگردان نمی دانستند که او عیسی است.^۵ پس عیسی به آنان گفت: «بچه ها آیا چیزی برای خوردن ندارید؟» به او پاسخ دادند: «خیر!»^۶ به آنان گفت: «تور را به طرف راست قایق بیندازید و خواهید یافت.» پس انداختند و به سبب زیادی ماهی ها، دیگر توان کشیدن آن را نداشتند.^۷ آن شاگردی که عیسی او را محبت می کرد به پطرس می گوید: «این خداوند است!» پس شمعون که شنید او خداوند است، لنگی به کمر بست - زیرا بر همه بود - و به دریا پرید.^۸ شاگردان دیگر با قایق آمدند زیرا از خشکی زیاد دور نبودند، مگر قریب به دویست زراع و تور ماهیان را می کشیدند.^۹ پس چون به خشکی پیاده شدند نگاه کردند در آنجا آتشی افروخته بود و بر آن ماهی های کوچک، و نان.^{۱۰} عیسی به آنان گفت: «از آن ماهی های کوچک که هم اکنون گرفته اید بیاورید.»^{۱۱} پس شمعون پطرس سوار قایق شده تور پر از ماهیان بزرگ را به خشکی کشید: صد و پنجاه و سه! و با وجود آن همه تور شکافته نشد.^{۱۲} عیسی به آنان گفت: «بیائید غذائی بخورید.» هیچ یک از شاگردان جرأت نمی کرد از او بپرسد: «تو کیستی؟» درحالی که می دانستند او خداوند است.^{۱۳} عیسی نزدیک آمده نان را گرفته به آنان داد و همچنین ماهی کوچک را.^{۱۴} این بار سوم بود که عیسای قیام کرده از میان مردگان، خود را به شاگردان نمایان کرد.

^۵: بچه ها، طرز خطابی به معنی «پسران». ۱۳-۹: نان و ... ماهی، که رنگ و بوی خاص شام آخر را دارد (ر. ک ۱۱:۶). ۱۱: یکصد و پنجاه و سه عدد. معنی این عدد نامشخص است. ۱۴: سومین بار. پس از دو ظهر قبلى، ۲۰: ۱۹-۱۲۳ و ۲۶-۲۹.

^{۱۵}: اینها، سایر شاگردان. سؤالات سه گانه یادآور نفی سه گانه پطرس است (۱۸:۱۸، ۱۸:۲۵، ۲۷-۲۵). ۱۷-۱۵: دستهایت را دراز کن، به ۱۳:۳۶ ف مراجعه کنید. ۲۰-۲۱: ر. ک ۱۳:۲۳-۲۶. درباره او چه

^{۲۴} این همان شاگردی است که درباره اینها شهادت می‌دهد و آنها را نوشه است و ما می‌دانیم که شهادت او حقیقی است.

^{۲۵} همچنین بسیاری چیزهای دیگر عیسی کرده است که اگر یکایک آنها را می‌نوشتند به گمانم کتابهایی که از آنها نوشته می‌شد جهان گنجایش آنها را نداشت.

داشت و گفته بود: «خداوندا کیست آن کس که تو را تسلیم می‌کند؟» - ^{۲۱} پس پطرس با دیدن او به عیسی گفت: «خداوندا برای او چه [خواهد شد]؟» ^{۲۲} عیسی به او گفت: «اگر می‌خواهم تا زمانی که می‌آیم او بماند تورا چه؟ تو به دنبال من بیا.» ^{۲۳} پس این حرف بین برادران شایع شد که: «این شاگرد نمی‌میرد.» اما عیسی به پطرس گفته بود: «او نمی‌میرد.» بلکه: «اگر می‌خواهم تا زمانی که بیایم او بماند تورا چه؟»

پرسشی درباره عاقبت آن شاگردی که عیسی او را دوست می‌داشت. (آیات ۱۸-۱۹). ^{۲۲}: تا وقت آمدن من، یعنی آمدن دوباره. ^{۲۳}: شایعه اینکه عیسی قبل از مرگ شاگرد محبوب باز خواهد گشت اشتباه بوده است. ^{۲۴}: ما یعنی نویسنده انجیل و تمام ایمانداران. ^{۲۵}: ر. ک. ۳۰:۲۰.